

***Suvestinė redakcija nuo 2020-01-01 iki 2020-07-31***

*Istatymas paskelbtas: Žin. 2004, Nr. [72-2489](#), i. k. 1041010ISTA0IX-2152*

**LIETUVOS RESPUBLIKOS  
GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO PATVIRTINIMO, ĮSIGALIOJIMO IR  
TAIKymo  
ĮSTATYMAS**

2004 m. balandžio 22 d. Nr. IX-2152  
Vilnius

**1 straipsnis. Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso patvirtinimas**  
Šiuo Įstatymu Seimas patvirtina Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodeksą.

**2 straipsnis. Geležinkelių transporto kodekso įsigaliojimas**  
Geležinkelių transporto kodeksas įsigalioja 2004 m. gegužės 1 d.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1596](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. [121-5704](#) (2011-10-08)

**3 straipsnis. Kitų įstatymų ir teisės aktų galiojimas**

1. Geležinkelių transporto veiklą reglamentuojantys kiti įstatymai ir teisės aktai, galioję Lietuvos Respublikoje iki Geležinkelių transporto kodekso įsigaliojimo, galioja tiek, kiek neprieštarauja Geležinkelių transporto kodeksui, išskyrus atvejus, kai Kodeksas pirmenybę suteikia kitų įstatymų normoms.

2. Šis straipsnis netaikomas Lietuvos Respublikos dvišaliams ir daugiašaliams susitarimams dėl tarptautinio susisiekimo geležinkeliais.

**4 straipsnis. Geležinkelių transporto kodekso taikymas**

1. Geležinkelių transporto kodeksas taikomas santykiams, atsirandantiems iš naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra, geležinkelių infrastruktūros valdymo, naudojimo ir disponavimo ja, geležinkelių paslaugų įrenginių valdymo, keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo Lietuvos Respublikos geležinkelių transportu, išskyrus šiame straipsnyje nustatytas išimtis. Kiti Lietuvos Respublikos įstatymai nurodytiems santykiams taikomi tiek, kiek šis Kodeksas nenustato kitaip.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-268](#), 2017-03-30, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-05922

2. Neteko galios nuo 2011-10-08.

3. Geležinkelių transporto kodeksas netaikomas siauriesiems geležinkeliams (600 mm ir 750 mm pločio vėžė).

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-653](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. [72-2672](#) (2006-06-28)

Nr. [XI-1596](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. [121-5704](#) (2011-10-08)

Nr. [XII-236](#), 2013-04-18, *Žin.*, 2013, Nr. [46-2243](#) (2013-05-07)

**4<sup>1</sup> straipsnis. Atsakomybė už Geležinkelių transporto kodekso pažeidimus**

Geležinkelių transporto kodeksą pažeidę asmenys atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

*Istatymas papildytas straipsniu:*

Nr. [XII-236](#), 2013-04-18, *Žin.*, 2013, Nr. [46-2243](#) (2013-05-07)

**5 straipsnis. Teisės aktų pripažinimas netekusiais galios**

Įsigaliojus Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodeksui, netenka galios Lietuvos Respublikos geležinkelio transporto kodeksas (*Žin.*, 1996, Nr. 59-1402; 1998, Nr. 105-2896; 2002, Nr. 74-3143).

#### **6 straipsnis. Pasiūlymas Vyriausybei**

Lietuvos Respublikos Vyriausybė arba jos įgaliota institucija, įsigaliojus šiam Įstatymui, peržiūri geležinkelių transporto veiklą reglamentuojančius galiojančius teisės aktus, nustato, ar tikslinga juos pripažinti netekusiais galios, ar keisti, ir, jei reikia, parengia atitinkamų teisės aktų projektus ar juos patvirtina.

*Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.*

LAIKINAI EINANTIS  
RESPUBLIKOS PREZIDENTO PAREIGAS

ARTŪRAS PAULAUSKAS

## LIETUVOS RESPUBLIKOS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO K O D E K S A S

### PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

#### **1 straipsnis. Kodekso paskirtis**

1. Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodeksas nustato geležinkelių transporto veiklos sąlygas, reikalavimus geležinkelių transporto darbuotojams ir reglamentuoja santykius, atsirandančius iš keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo Lietuvos Respublikos geležinkelių transportu.

2. Šio Kodekso nuostatos suderintos su Europos Sąjungos teisės aktais, nurodytais šio Kodekso priede.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1595](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. [121-5703](#) (2011-10-08)

#### **2 straipsnis. Geležinkelių transporto veiklą reglamentuojantys teisės aktai**

1. Geležinkelių transporto veiklą reglamentuoja šis Kodeksas, Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, Lietuvos Respublikos įstatymai, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimai ir kiti teisės aktai.

2. Tarptautiniams keleivių ir bagažo, krovinių vežimams šis Kodeksas taikomas tiek, kiek to nereglamentuoja Lietuvos Respublikos dvišaliai ar daugiašaliai susitarimai dėl tarptautinio susisiekimo geležinkeliais.

#### **3 straipsnis. Pagrindinės šio Kodekso sąvokos**

1. **Alternatyvus maršrutas** – kitas maršrutas tarp tų pačių išvykimo ir atvykimo vietų, jeigu vieną maršrutą galima pakeisti kitu maršrutu, kad geležinkelio įmonė (vežėjas) galėtų teikti keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugas.

2. **Bendrasis susitarimas dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo** (toliau – bendrasis susitarimas) – susitarimas, nustatantis viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo ir pareiškėjo teises ir pareigas dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo ir užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą ėmimo ilgiau kaip vieną tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpį.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

3. **Didelės apimties geležinkelių riedmenų techninė priežiūra** – geležinkelių riedmenų techninės priežiūros darbai, kurie nėra einamieji kasdienės veiklos darbai ir kuriuos atliekant reikia, kad geležinkelių riedmenys nebūtų eksploatuojami.

3<sup>1</sup>. **Esminės viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijos** – sprendimų dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo, įskaitant konkrečių traukinio linijų skyrimo galimybės nustatymą, įvertinimą ir jų paskyrimą, taip pat sprendimų dėl užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą dydžio nustatymo ir šio užmokesčio surinkimo priėmimas.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

4. **Europos Sąjungos valstybė narė** – bet kuri Europos Sąjungos valstybė narė arba kita Europos ekonominės erdvės valstybė.

5. **Geležinkelio įmonė (vežėjas)** – licencijuota įmonė (juridinis asmuo, kita organizacija, juridinio asmens, kitos organizacijos padalinys), kurios veikla yra teikti keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo geležinkelių transportu vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugas ir (ar)

kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugas ir užtikrinti trauką, taip pat įmonė (juridinis asmuo, kita organizacija, juridinio asmens, kitos organizacijos padalinys), kuri užtikrina tik trauką.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1857](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00093

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

6. **Geležinkelio įmonės (vežėjo) licencija** – geležinkelio įmonei (vežėjui) išduotas dokumentas, kuriuo pripažįstama jos, kaip geležinkelio įmonės (vežėjo), kompetencija.

7. **Geležinkelio kelias** – inžinerinis statinys, kurį sudaro žemės sankasa, viršutinė kelio konstrukcija (antpilo sluoksnis, pabėgiai, bėgiai) ir kiti inžineriniai įrenginiai.

8. **Geležinkelio kelio sankasa** – grunto statinys, kuris yra pagrindas viršutinei šio kelio konstrukcijai ir kitiems jos elementams.

9. **Geležinkelių infrastruktūra** – geležinkelio keliai, išskyrus geležinkelio kelius, esančius geležinkelių riedmenų techninės priežiūros atlikimo vietose (depuose, cechuose, dirbtuvėse), kiti statiniai, geležinkelių infrastruktūros objektų užimama žemė, įranga ir įrenginiai, būtini geležinkelių transporto eismui organizuoti ir valdyti bei geležinkelių transporto eismo saugai užtikrinti.

10. **Geležinkelių infrastruktūros valdytojas** – juridinis asmuo, kita organizacija, juridinio asmens, kitos organizacijos padalinys ar fizinis asmuo, teisėtu pagrindu valdantys geležinkelių infrastruktūrą.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

11. **Geležinkelių linija** – geležinkelio keliai, jungiantys geležinkelio stotis ar geležinkelio stotis ir valstybės sieną.

12. **Geležinkelių paslaugų įrenginio operatorius** – fizinis ar juridinis asmuo, kita organizacija, juridinio asmens, kitos organizacijos padalinys, kurie yra atsakingi už vieno ar daugiau geležinkelių paslaugų įrenginių valdymą arba vienos ar daugiau su geležinkelių transportu susijusių pagrindinių, papildomų ir (ar) pagalbinių paslaugų, teikiamų šio Kodekso 30<sup>1</sup> straipsnyje nurodytuose geležinkelių paslaugų įrenginiuose, teikimą geležinkelio įmonėms (vežėjams) ir šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytoms įmonėms.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

13. **Geležinkelių paslaugų įrenginys** – įrenginys, įskaitant žemės sklypą, įrangą ir statinį, kuris visas arba iš dalies buvo specialiai paruoštas, kad būtų galima teikti vieną ar daugiau su geležinkelių transportu susijusių pagrindinių, papildomų ir (ar) pagalbinių paslaugų.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

14. **Geležinkelių tinklas** – visa geležinkelių infrastruktūra.

15. **Geležinkelių transportas** – ūkio dalis, skirta viešiesiems ir ūkio subjektų poreikiams tenkinti – keleiviams, bagažui ir (ar) kroviniams geležinkeliais vežti, manevruoti ir (ar) važiuoti į geležinkelių infrastruktūros objektų statybos, remonto ir (ar) techninės priežiūros darbų atlikimo vietą ir iš jos.

15<sup>1</sup>. **Geležinkelių transporto eismo saugos institucija** – susisiekimo ministro įgaliota įstaiga, atsakinga už geležinkelių transporto eismo saugą.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

16. **Geležinkelių transporto objektas** – geležinkelių infrastruktūros elementas, keleivių, bagažo ir krovinių terminalas, su juo susijęs statinys ir įrenginys, kuris gali būti atskirtas nuo geležinkelių infrastruktūros kito elemento ir savarankiškai funkcionuoti, taip pat geležinkelių riedmenys.

17. **Geležinkelių transporto veikla** – keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimas geležinkeliais, geležinkelių infrastruktūros valdymas, plėtra ir priežiūra, remontas, taip pat kita veikla, tiesiogiai susijusi su geležinkelių infrastruktūra, keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimu.

18. **Greitis traukinys** – traukinys, kuris bent dalį geležinkelio kelio važiuoja ne mažesniu kaip 200 km/h greičiu.

19. **Gretbėgis** – papildomas geležinkelio kelio bėgis, kuris klojamas lygiagrečiai su geležinkelio kelio bėgiu ir tam tikru atstumu nuo jo vėžės vidaus pusėje, skirtas geležinkelių riedmenų aširačių skersiniam poslinkiui riboti.

20. **Grįžratis** – ratas su geležinkelio kelio bėgiais geležinkelių riedmenims apgręžti ar paleisti į kitą geležinkelio kelią.

21. **Keleivių, bagažo vežimas geležinkelių transportu** – keleivių, bagažo vežimas traukiniais iš pradinės geležinkelio stoties į galinę geležinkelio stotį.

22. **Keleivių, bagažo vežimo tarptautiniais maršrutais paslauga** – keleivių, bagažo vežimo geležinkelių transportu paslauga, kai traukinys su visais traukinio vagonais kerta mažiausiai vienos Europos Sąjungos valstybės narės sieną, net jeigu traukinys buvo perdarytas, o jo dalys yra skirtingos kilmės ar paskirties, ir kurios pagrindinis tikslas yra vežti keleivius, bagažą tarp geležinkelio stočių, esančių skirtingų valstybių teritorijose.

23. **Keleivių, bagažo vežimo vietiniais maršrutais paslauga** – keleivių, bagažo vežimo geležinkelių transportu paslauga, kai traukinys nekerta Europos Sąjungos valstybės narės sienos.

23<sup>1</sup>. **Kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslauga** – keleivių vežimo dviejų transporto rūšių transporto priemonėmis paslauga, kai keleiviai didesnę vietinio maršruto dalį vežami geležinkelių transportu, o likusią šio maršruto dalį – kelių transporto priemonėmis, kai toks vežimas vykdomas vienos keleivių vežimo sutarties pagrindu ir kai traukinys ir kelių transporto priemonė nekerta Europos Sąjungos valstybės narės sienos.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

24. **Kontaktinis geležinkelių tinklas** – įrenginių, skirtų elektros energijai iš traukos pastočių perduoti geležinkelių riedmenims, sistemos dalis.

25. **Konteineris** – daugkartinė standartinė priemonė kroviniams saugiai vežti, pritaikyta mechanizuotai pakrauti ir iškrauti.

26. **Krovinių terminalas** – vieta, kuri skirta įvairiarūšio transporto vienetams perkrauti ir saugoti, kai bent viena transporto rūšis yra geležinkelių transportas.

27. **Krovinių vežimas geležinkelių transportu** – krovinių, įskaitant tuščius vagonus, vežimas traukiniais iš pradinės geležinkelio stoties į galinę geležinkelio stotį.

28. **Krovinių vežimo tarptautiniais maršrutais paslauga** – krovinių vežimo geležinkelių transportu paslauga, kai traukinys su visais traukinio vagonais kerta mažiausiai vienos Europos Sąjungos valstybės narės sieną, net jeigu traukinys buvo perdarytas, o jo dalys yra skirtingos kilmės ar paskirties.

29. **Krovinių vežimo vietiniais maršrutais paslauga** – krovinių vežimo geležinkelių transportu paslauga, kai traukinys nekerta Europos Sąjungos valstybės narės sienos.

30. **Manevravimas** – geležinkelių riedmenų judėjimas formuojant sąstatus geležinkelio stoties keliuose ir privažiuojamuosiuose geležinkelio keliuose, stumiant geležinkelių riedmenis į krovos, tikrinimo, parangos, remonto, stovėjimo vietas ir iš jų į geležinkelio stoties geležinkelio kelius, taip pat traukiant geležinkelių riedmenis į šias vietas ir iš jų.

30<sup>1</sup>. **Maršrutas** – geležinkelio kelio atkarpa tarp iš anksto numatytų traukinio išvykimo ir atvykimo vietų.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

31. **Minimalusis prieigos prie viešosios geležinkelių infrastruktūros paketas** (toliau – minimalusis prieigos paketas) – paslaugos, kurias sudaro prašymų skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus tvarkymas; teisės naudotis viešąja geležinkelių infrastruktūra pagal paskirtus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, taip pat iešmais, elektros energijos tiekimo įrenginiais traukos srovei užtikrinti tuo atveju, kai yra tokie įrenginiai, suteikimas; traukinių eismo valdymas, kuris apima ir signalizavimą, reguliavimą, traukinių eismo tvarkymą;

informacijos apie traukinių judėjimą, taip pat visos kitos informacijos, reikalingos norint pradėti teikti paslaugą arba paslaugai, kuriai buvo skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai, teikti, perdavimas ir teikimas.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

32. **Pagrįstas pelnas** – geležinkelių paslaugų įrenginio operatoriaus nuosavo kapitalo gražos norma, kuri nustatoma atsižvelgiant į riziką, įskaitant pajamų gavimo riziką arba tokios rizikos nebuvimą, ir kuri atitinka susijusių paslaugų, teikiamų atitinkamuose geležinkelių paslaugų įrenginiuose, sektoriaus pastarųjų vienerių metų pelno normos vidurkį.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

33. **Pakrovos gabaritas** – skersinis kontūras (statmenas geležinkelio kelio ašiai), kuriame turi tilpti į atvirus geležinkelių riedmenis pakrautas kroviny (įskaitant pakuotę ir tvirtinimo elementus), geležinkelių riedmenims stovint tiesiame horizontaliame geležinkelio kelyje.

33<sup>1</sup>. **Paraiška skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus** – prašymas skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus rengiant tarnybinį traukinių tvarkaraštį.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

34. **Pareiškėjas** – geležinkelio įmonė (vežėjas), geležinkelio įmonių (vežėjų) tarptautinė grupė, krovinių siuntėjas (gavėjas), ekspeditorius, kuris, norėdamas teikti viešąsias keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugas arba turėdamas komercinių interesų, pageidauja įsigyti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų.

34<sup>1</sup>. **Pareiškėjo interesais veikianti geležinkelio įmonė (vežėjas)** – geležinkelio įmonė (vežėjas), kuri nėra pareiškėja, tačiau pagal sutartį su pareiškėju turi teisę naudotis jai perleistais viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumais.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

34<sup>2</sup>. **Paskutinės minutės paraiška skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus** (toliau – paskutinės minutės paraiška) – prašymas skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, pateiktas tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiu.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

35. **Perpildyta viešojo geležinkelių infrastruktūra** (toliau – perpildyta infrastruktūra) – infrastruktūra, kurioje negali būti patenkinta visa viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paklausa tam tikru metu net ir derinant paraiškas skirti tuos pačius viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus.

36. **Perspektyvi alternatyva** – galimybė naudotis kitais geležinkelių paslaugų įrenginiais, kurie geležinkelio įmonei (vežėjui) yra ekonomiškai priimtini ir kuriais naudodamasi geležinkelio įmonė (vežėjas) gali teikti atitinkamas keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugas.

37. **Postovio geležinkelio kelias** – geležinkelio kelias, skirtas geležinkelių riedmenims laikinai (kol bus paskirstyti tarp traukinio reisų) stovėti.

38. **Privažiuojamasis geležinkelio kelias** – fizinių ir juridinių asmenų veiklai vykdyti skirtas geležinkelio kelias, tiesiogiai ar per kitus geležinkelio kelius sujungtas su geležinkelio stotimi.

38<sup>1</sup>. **Suinteresuotieji asmenys** – pareiškėjai, šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytos įmonės, taip pat keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo geležinkelių transportu tarptautiniais ir (ar) vietiniais maršrutais paslaugas ketinantys teikti asmenys, kurie pageidauja pareikšti savo nuomonę apie tai, kokią įtaką tarnybinis traukinių tvarkaraštis gali turėti jų galimybei teikti šias paslaugas per šio tvarkaraščio galiojimo laikotarpį.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

39. **Tarnybinis traukinių tvarkaraštis** – traukinių ir geležinkelių riedmenų eismo geležinkelių tinkle per laikotarpį, kurį tas tvarkaraštis galioja, planas.

40. **Tarptautinė geležinkelio įmonių (vežėjų) grupė** – bent dviejų skirtingose Europos Sąjungos valstybėse narėse ar kitų Europos ekonominės erdvės susitarimo dalyvių teritorijoje įsikūrusių geležinkelio įmonių (vežėjų) susivienijimas vežti keleivius, bagažą ir (ar) krovinius geležinkelių transportu tarptautiniais maršrutais.

41. **Techninės pagalbos įrenginys** – įrenginys, skirtas geležinkelių transporto katastrofų, geležinkelių transporto eismo įvykių ir geležinkelių transporto riktų padariniams likviduoti.

42. **Tranzitas** – krovinių, kurie neiškraunami ir nepakraunami Lietuvos Respublikos ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės teritorijoje, ar keleivių, kurie neįlaipinami ir neišlaipinami Lietuvos Respublikos ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės teritorijoje, vežimas per Lietuvos Respublikos teritoriją.

43. **Trauka** – lokomotyvų, elektrinių ir dyzelinių traukinių sukuriamą traukiamąją jėgą.

44. **Traukinio linija** – maršrutas, kuriuo traukinys nustatytu laiku gali važiuoti tarp skirtingų geležinkelio stočių ar geležinkelio stoties ir valstybės sienos.

45. **Traukinys** – sudarytas ir sukabintas vagonų sąstatas su vienu ar keliais veikiančiais lokomotyvais, taip pat važiuojantis lokomotyvas ar kiti savaeigiai geležinkelių riedmenys, turintys reikiamus signalus ir numerį.

46. **Užmokestis už minimalųjį prieigos paketą** – geležinkelio įmonių (vežėjų) mokama suma už minimalųjį prieigos paketą, kuris yra būtinas geležinkelio įmonėms (vežėjams), kai jos (jie) teikia keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugas.

46<sup>1</sup>. **Vertikaliosios integracijos įmonių grupė** – akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ įmonių grupė, kurioje akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“ kontroliuoja įmonę, kuri įsteigta viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms vykdyti, ir įmones, kurios įsteigtos keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugoms viešojoje geležinkelių infrastruktūroje teikti.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

47. **Viešoji geležinkelių infrastruktūra** – geležinkelių infrastruktūra, skirta viešiesiems ir ūkio subjektų poreikiams tenkinti – keleiviams, bagažui ir (ar) kroviniams vežti, manevruoti ir (ar) važiuoti į geležinkelių infrastruktūros objektų statybos, remonto ir (ar) techninės priežiūros darbų atlikimo vietą ir iš jos.

47<sup>1</sup>. **Viešosios geležinkelių infrastruktūros atnaujinimas** – esamos viešosios geležinkelių infrastruktūros kapitalinio remonto darbai, kuriuos atlikus nepakeičiamos viešosios geležinkelių infrastruktūros eksploatacinės charakteristikos.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

47<sup>2</sup>. **Viešosios geležinkelių infrastruktūros eksploatavimas** – viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimas, geležinkelių transporto eismo valdymas ir sprendimų dėl užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą dydžio nustatymo ir šio užmokesčio surinkimo priėmimas.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

47<sup>3</sup>. **Viešosios geležinkelių infrastruktūros modernizavimas** (toliau – modernizavimas) – esamos viešosios geležinkelių infrastruktūros rekonstrukcijos ar kapitalinio remonto darbai, kuriuos atlikus pagerinamos viešosios geležinkelių infrastruktūros eksploatacinės charakteristikos.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

47<sup>4</sup>. **Viešosios geležinkelių infrastruktūros plėtra** – viešosios geležinkelių infrastruktūros, finansų ir investicijų planavimas, taip pat viešosios geležinkelių infrastruktūros statyba ir modernizavimas.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

47<sup>5</sup>. **Viešosios geležinkelių infrastruktūros techninė priežiūra** – techninių ir organizacinių priemonių visuma, kurias įgyvendinant siekiama užtikrinti esamą viešosios geležinkelių infrastruktūros būklę ir pajėgumą.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

48. **Viešojo keleivių, bagažo vežimo geležinkelių transportu paslauga** – viešiesiems poreikiams tenkinti reikalinga keleivių, bagažo vežimo geležinkelių transportu paslauga.

48<sup>1</sup>. **Viešojo kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslauga** – viešiesiems interesams tenkinti reikalinga kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslauga.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

49. **Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumas** – galimybė tarnybiniame traukinių tvarkaraštyje numatyti traukinio linijas, kurios gali būti skirtos geležinkelio įmonei (vežėjui) tam tikroje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje naudotis tam tikrą laikotarpį.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

49<sup>1</sup>. **Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų analizė** – analizė, kuria siekiama nustatyti paskelbtos papildyta viešosios geležinkelių infrastruktūros dalies apribojimus, dėl kurių negalima tinkamai patenkinti visų paraiškų skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus toje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje, taip pat kokių priemonių būtina imtis, kad per trumpą (iki 3 metų) ir vidutinį (7–9 metų) laikotarpį paskelbtos viešosios geležinkelių infrastruktūros papildymas būtų sumažintas.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

49<sup>2</sup>. **Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų didinimo planas** (toliau – pajėgumų didinimo planas) – planas, kuriame numatomos priemonės, siūlomos siekiant sumažinti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų apribojimus, dėl kurių viešosios geležinkelių infrastruktūros dalis paskelbiama papildyta, taip pat tų priemonių įgyvendinimo grafikas.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

49<sup>3</sup>. **Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų derinimas** (toliau – derinimas) – procesas, per kurį viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ir pareiškėjai siekia suderinti tas paraiškas skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, dėl kurių kyla nesutarimų.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

50. **Viešosios geležinkelių infrastruktūros tinklo nuostatai** (toliau – Tinklo nuostatai) – dokumentas, kuriame nurodomos naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra apmokestinimo ir viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo taisyklės, terminai, procedūros ir kriterijai, įskaitant kitą informaciją, kurios reikia kreipiantis dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

51. **Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas** – šio Kodekso 23 straipsnio 1 dalyje nurodyta įmonė, kuri šio Kodekso nustatyta tvarka yra atsakinga už viešosios geležinkelių infrastruktūros techninę priežiūrą, eksploatavimą, atnaujinimą ir plėtrą.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

52. Kitos šiame Kodekse vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos transporto veiklos pagrindų įstatyme, Lietuvos Respublikos draudimo įstatyme, Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto eismo saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos konkurencijos įstatyme, Reglamente (ES) Nr. 913/2010, Reglamente (ES) 2015/1100, Reglamente (ES) 2017/2177.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-653](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. [72-2672](#) (2006-06-28)

Nr. [XI-1595](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. [121-5703](#) (2011-10-08)

Nr. [XII-235](#), 2013-04-18, *Žin.*, 2013, Nr. [46-2242](#) (2013-05-07)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

#### **4 straipsnis. Geležinkelių transporto veiklos principai**

Geležinkelių transporto veiklos principai yra šie:

1) nediskriminacinė Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įsteigtų ir saugos sertifikatą įgijusių geležinkelio įmonių (vežėjų) prieiga prie viešosios geležinkelių infrastruktūros, geležinkelių paslaugų įrenginių ir šiuose įrenginiuose teikiamų paslaugų;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

2) sąžininga konkurencija su kitomis transporto šakomis;

3) geležinkelio įmonių (vežėjų) savarankiškumas tvarkant administracinius, ekonominius, buhalterinius ir vidaus kontrolės reikalus.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-653](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. [72-2672](#) (2006-06-28)

Nr. [XI-1595](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. [121-5703](#) (2011-10-08)

#### **4<sup>1</sup> straipsnis. Geležinkelių transporto veiklos apskaitai keliami reikalavimai**

1. Geležinkelio įmonės (vežėjai) privalo atskirai tvarkyti šioje dalyje nurodytų veiklos rūšių apskaitas, sudaryti atskiras pelno (nuostolių) ataskaitas ir balansus:

1) krovinių vežimo geležinkelių transportu paslaugų teikimo ir su šių paslaugų teikimu susijusios veiklos;

2) keleivių ir bagažo vežimo geležinkelių transportu paslaugų teikimo ir su šių paslaugų teikimu susijusios veiklos.

2. Atskiros pelno (nuostolių) ataskaitos ir balansai skelbiami viešai Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro nustatyta tvarka.

3. Specialūs viešųjų keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugų apskaitos reikalavimai nustatyti 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinančiame Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70 (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1370/2007) ir šio Kodekso 12 straipsnio 4 dalyje.

4. Specialieji viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymo apskaitos reikalavimai nustatyti šio Kodekso 24<sup>1</sup> straipsnyje.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

5. Specialieji geležinkelių paslaugų įrenginių valdymo apskaitos reikalavimai nustatyti šio Kodekso 30<sup>2</sup> straipsnio 6 dalyje.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

*Kodeksas papildytas straipsniu:*

Nr. [XI-1595](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. [121-5703](#) (2011-10-08)

### **5 straipsnis. Geležinkelių transporto objektų nuosavybė**

1. Viešoji geležinkelių infrastruktūra yra Lietuvos valstybės nuosavybė. Viešoji geležinkelių infrastruktūra ir Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausantys geležinkelių paslaugų įrenginiai negali būti perleisti nuosavybės teise kitiems asmenims.

2. Kiti geležinkelių transporto objektai, išskyrus nurodytus šio straipsnio 1 dalyje, nuosavybės teise gali priklausyti Lietuvos valstybei, savivaldybėms, Lietuvos Respublikos ir kitų valstybių fiziniams ir juridiniams asmenims, kitoms organizacijoms ir jų padaliniams.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

### **6 straipsnis. Neteko galios nuo 2013-07-01.**

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-653](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. [72-2672](#) (2006-06-28)

Nr. [XII-235](#), 2013-04-18, *Žin.*, 2013, Nr. [46-2242](#) (2013-05-07)

### **6<sup>1</sup> straipsnis. Susitarimų dėl tarptautinio susisiekimo geležinkeliais sudarymo principai**

1. Lietuvos Respublikos dvišaliuose ar daugiašaliuose susitarimuose dėl tarptautinio susisiekimo geležinkeliais geležinkelio įmonėms (vežėjams) negali būti ribojama prieiga prie viešosios geležinkelių infrastruktūros, geležinkelių paslaugų įrenginių ir šiuose įrenginiuose teikiamų paslaugų.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) įgaliota institucija informuoja Europos Komisiją apie ketinimą pradėti derybas dėl Lietuvos Respublikos dvišalių ar daugiašalių susitarimų dėl tarptautinio susisiekimo geležinkeliais sudarymo ar pakeitimo, prireikęs kviečia Europos Komisiją dalyvauti stebėtojo teisėmis sudarant šiuos susitarimus, taip pat praneša Europos Komisijai apie ketinimą sudaryti šiuos susitarimus prieš juos sudarydama.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

*Papildyta straipsniu:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

## **ANTRASIS SKIRSNIS GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO VIEŠASIS ADMINISTRAVIMAS**

### **7 straipsnis. Geležinkelių transporto viešojo administravimo subjektai**

1. Geležinkelių transporto viešąjį administravimą vykdo Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Susisiekimo ministerija), geležinkelių transporto eismo saugos institucija ir Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-588](#), 2017-06-30, paskelbta TAR 2017-07-11, i. k. 2017-11957

2. Susisiekimo ministerija formuoja valstybės politiką, taip pat organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą susisiekimo ministrui pavestoje geležinkelių transporto srityje.

3. Geležinkelių transporto eismo saugos institucija:

1) įgyvendina geležinkelių transporto politiką;

2) prižiūri, kaip juridiniai ir fiziniai asmenys, kitos organizacijos laikosi Lietuvos Respublikos įstatymų, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, kitų teisės aktų, reglamentuojančių geležinkelių transporto eismo saugos klausimus, reikalavimų;

3) išduoda geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijas, prižiūri, kaip laikomasi licencijuojamos veiklos sąlygų, prirėkus sustabdo ir panaikina šių licencijų galiojimą;

4) išduoda saugos sertifikatus, suteikia įgaliojimus geležinkelių transporto eismo saugos srityje;

5) atlieka kitas šiame Kodekse ir kituose geležinkelių transporto veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustatytas funkcijas.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-588](#), 2017-06-30, paskelbta TAR 2017-07-11, i. k. 2017-11957

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

4. Ryšių reguliavimo tarnyba yra geležinkelių transporto rinkos reguliuotoja (toliau – rinkos reguliuotojas). Ji atlieka Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto paslaugų rinkos, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymo ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo veiklos stebėseną, reguliuoja viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo, geležinkelių paslaugų įrenginių operatorių ir geležinkelio įmonių (vežėjų), institucijų, įstaigų ar organizacijų santykius ir siekia, kad būtų sudarytos veiksmingos konkurencijos Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto paslaugų rinkoje egzistavimo ir plėtros sąlygos, taip pat sąlygos, padedančios užkirsti kelią viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui, geležinkelių paslaugų įrenginių operatoriams piktnaudžiauti savo įtaka Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto paslaugų rinkoje. Ryšių reguliavimo tarnyba yra Lietuvos Respublikos nacionalinė reguliavimo institucija Europos Sąjungos teisės aktų, reglamentuojančių visuomeninius santykius, susijusius su šio Kodekso reguliavimo dalyku, prasme. Ryšių reguliavimo tarnyba yra viešasis juridinis asmuo, kuris šiame Kodekse ir kituose rinkos reguliuotojo veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose nurodytus sprendimus priima nepriklausomai nuo viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo, geležinkelių infrastruktūros valdytojų, geležinkelių paslaugų įrenginių operatorių, pareiškėjų, šio Kodekso 12 straipsnio 1 dalyje nurodytos institucijos, geležinkelių transporto eismo saugos institucijos ir kitų viešųjų ar privačių asmenų.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-653](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. [72-2672](#) (2006-06-28)

Nr. [XI-1595](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. [121-5703](#) (2011-10-08)

Nr. [XII-235](#), 2013-04-18, *Žin.*, 2013, Nr. [46-2242](#) (2013-05-07)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

## **7<sup>1</sup> straipsnis. Geležinkelių transporto rinkos reguliavimo pagrindai**

1. Rinkos reguliuotojo funkcijos yra šios:

1) savo iniciatyva ar pagal pareiškėjų skundus privaloma išankstine ne teismo tvarka nagrinėti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo, geležinkelių paslaugų įrenginių operatorių, geležinkelio įmonių (vežėjų), institucijų, įstaigų ar organizacijų veiksmus ir (ar) neveikimą, įskaitant pagal kompetenciją priimtus sprendimus dėl teisės naudotis viešąja geležinkelių infrastruktūra, geležinkelių paslaugų įrenginiais ir juose teikiamomis su geležinkelių transportu susijusiomis pagrindinėmis, papildomomis ir (ar) pagalbinėmis paslaugomis sąlygų geležinkelio įmonėms (vežėjams) apribojimo, Tinklo nuostatų turinio, viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo, geležinkelio įmonės (vežėjo) mokėtino užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą sudedamųjų dalių ar dydžio, taip pat užmokesčių už naudojimąsi geležinkelių paslaugų įrenginiais ir šiuose įrenginiuose teikiamomis su geležinkelių transportu susijusiomis paslaugomis ir užmokesčių už su geležinkelių transportu susijusias pagalbines ir papildomas paslaugas dydžių, kriterijų, kuriais remiantis yra nustatoma, kad viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai ar jų dalis nenaudojami reguliariai, vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentų, kuriuose gali būti taikomi antkainiai, sąrašo, geležinkelių transporto eismo valdymo, viešosios geležinkelių infrastruktūros atnaujinimo planavimo ir planinės arba neplaninės

viešosios geležinkelių infrastruktūros techninės priežiūros, taip pat viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo atitikties šio Kodekso 23, 24, 24<sup>1</sup>, 24<sup>2</sup>, 26 ir 28 straipsniuose nustatytiems reikalavimams, susijusiems su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo valdymo, esminių viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijų nešališkumu, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijų perdavimu kitiems asmenims, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo finansiniu skaidrumu; rinkos reguliuotojas pareiškėjų skundus nagrinėja ir sprendimus dėl jų priima Vyriausybės nustatyta tvarka;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

2) vykdyti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo, prireikus geležinkelio įmonių (vežėjų) ir geležinkelių paslaugų įrenginių operatorių apskaitos atskyrimo, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo finansinio skaidrumo reikalavimų laikymosi priežiūrą; rinkos reguliuotojas, savo priimtose konsultavimosi su Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto paslaugų rinkos dalyviais taisyklėse (toliau – konsultavimosi taisyklės) nustatyta tvarka viešai pasikonsultavęs su Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto paslaugų rinkos dalyviais, nustato apskaitos atskyrimo tvarką; apskaitos atskyrimo tvarka gali būti keičiama tik esant objektyviam ir motyvuotam pagrindui ir būtinybei bei įvertinus išlaidas, kurias patirs Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto rinkos dalyviai, kurie šios tvarkos laikysis; apskaitos atskyrimo tvarkos aprašas ar jo pakeitimas įsigalioja ne anksčiau kaip po 6 mėnesių nuo apskaitos atskyrimo tvarkos nustatymo ar jos pakeitimo patvirtinimo dienos ir pradedami taikyti ne anksčiau kaip kitais kalendoriniais metais;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

3) atlikti Lietuvos geležinkelių transporto paslaugų rinkos stebėseną ir, vadovaujantis Reglamentu (ES) Nr. 2015/1100, teikti Europos Komisijai geležinkelių transporto paslaugų rinkos stebėjimo ataskaitas;

4) bendradarbiauti su Lietuvos Respublikos institucijomis, Europos Sąjungos valstybių narių rinkos reguliuotojais, pagal kompetenciją dalyvauti tarptautinių organizacijų ir Europos Sąjungos institucijų, komitetų ir grupių veikloje;

5) vykdyti vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentų nustatymo priežiūrą;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

6) šio Kodekso pagrindu priimti teisės aktus, atlikti kitas šiame Kodekse ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose geležinkelių transporto veiklą, geležinkelių transporto rinkos reguliuotojui nustatytas funkcijas;

7) vykdyti šio Kodekso 25<sup>2</sup> straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo nustatytų kriterijų, kuriais remiantis yra nustatoma, kad viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai ar jų dalis nenaudojami reguliariai, laikymosi priežiūrą;

*Papildyta straipsnio punktu:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

8) rinkos reguliuotojas vykdo iš viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymo veiklos gautų pajamų, įskaitant valstybės biudžeto lėšas, finansinius srautus, vertikaliosios integracijos įmonių grupės juridinių asmenų tarpusavio paskolas, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo įsiskolinimus, stebėseną.

*Papildyta straipsnio punktu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

2. Rinkos reguliuotojas, nagrinėdamas pareiškėjų skundus, ne vėliau kaip per 42 dienas nuo dienos, kurią buvo gauta visa atitinkamam skundui nagrinėti reikalinga medžiaga, privalo priimti sprendimą bei apie priimtą sprendimą informuoti pareiškėją ir, jeigu skundas pripažįstamas pagrįstu, imtis veiksmų padėčiai ištaisyti, taip pat reikalauti pakeisti ar panaikinti skundžiamą sprendimą ar jo dalį. Už rinkos reguliuotojų sprendimų nevykdymą ar netinkamą vykdymą rinkos

reguliuotojas taip pat turi teisę skirti šio straipsnio 3 dalyje nustatytas sankcijas. Jeigu pateikiamas skundas dėl atsisakymo skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus arba dėl sąlygų, kuriomis buvo pasiūlyta skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, rinkos reguliuotojas turi patvirtinti, kad toks skundžiamas sprendimas turi likti nepakeistas, arba pareikalauti, kad jis būtų pakeistas pagal jo nurodymus. Rinkos reguliuotojui šio straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta tvarka savo iniciatyva nagrinėjant viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo, geležinkelių paslaugų įrenginių operatorių, geležinkelio įmonių (vežėjų), institucijų, įstaigų ar organizacijų veiksmus ir (ar) neveikimą, šios dalies nuostatos taikomos *mutatis mutandis*.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

3. Sankcijų skyrimo ūkio subjektams principai:

1) rinkos reguliuotojas ūkio subjektui turi teisę skirti iki 15 000 eurų baudą, o jeigu toks pažeidimas yra trunkamasis arba tęstinis, – iki 1 500 eurų baudą už kiekvieną pažeidimo vykdymo arba tęsimo dieną;

2) jeigu šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytas pažeidimas yra mažareikšmis, rinkos reguliuotojas turi teisę ūkio subjektui skirti įspėjimą;

3) skiriant ūkio subjektui sankciją, atsižvelgiama į pažeidimu padarytos žalos dydį, pažeidimo trukmę, ūkio subjekto atsakomybę lengvinančias ir (ar) sunkinančias aplinkybes;

4) atsakomybę lengvinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad ūkio subjektas, padaręs pažeidimą, savo noru užkirto kelią žalingoms pažeidimo pasekmėms arba padėjo rinkos reguliuotojui tyrimo metu, arba atlygino nuostolius, arba pašalino padarytą žalą;

5) atsakomybę sunkinančiomis aplinkybėmis laikoma tai, kad ūkio subjektas trukdė rinkos reguliuotojo įgaliotiems pareigūnams atlikti pareigas arba slėpė padarytą pažeidimą, arba tęsė pažeidimą nepaisydamas rinkos reguliuotojo įpareigojimo nutraukti neteisėtus veiksmus, arba pakartotinai per septynerius metus padarė pažeidimą, už kurį ūkio subjektui jau buvo paskirtos šiame Kodekse numatytos sankcijos;

6) už tą patį pažeidimą gali būti skiriama tik viena sankcija; sankcijos skyrimas neatleidžia ūkio subjekto, kuriam paskirta sankcija, nuo rinkos reguliuotojo sprendimo, už kurio nevykdymą paskirta sankcija, vykdymo;

7) už pažeidimą, nuo kurio padarymo dienos praėjo daugiau kaip penkeri metai, sankcija negali būti skiriama;

8) sankcijų dydžio nustatymo ir skyrimo tvarką nustato Vyriausybė.

4. Ūkio subjektui paskirtos sankcijos vykdymas:

1) ūkio subjektas rinkos reguliuotojo paskirtą baudą privalo sumokėti į valstybės biudžetą ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo rinkos reguliuotojo sprendimo skirti ūkio subjektui sankciją gavimo dienos;

2) jeigu yra rašytinis ūkio subjekto prašymas pratęsti baudos mokėjimo terminą, kadangi jis dėl objektyvių priežasčių negali sumokėti baudos, rinkos reguliuotojas turi teisę baudos mokėjimo terminą pratęsti trimis mėnesiais;

3) ūkio subjekto nesumokėta bauda išieškoma į valstybės biudžetą; rinkos reguliuotojo sprendimas priverstinai išieškoti baudą yra vykdomasis dokumentas, kuris pateikiamas vykdyti antstoliui Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso nustatyta tvarka ne vėliau kaip per vienus metus nuo rinkos reguliuotojo sprendimo skirti ūkio subjektui sankciją priėmimo dienos; šis terminas pratęsiamas tokiam terminui, kokiam buvo atidėtas baudos mokėjimas ir sustabdytas priverstinis baudos išieškojimas.

5. Rinkos reguliuotojo sprendimai ar jų nepriėmimas per nustatytą terminą gali būti skundžiami teismui. Skundo dėl rinkos reguliuotojo sprendimo padavimas teismui nesustabdo šio sprendimo galiojimo, išskyrus atvejus, kai teismas nusprendžia kitaip, ypač tais atvejais, kai rinkos reguliuotojo sprendimo vykdymas sukeltų neproporcingą žalą rinkos reguliuotojo sprendimą apskundusiam asmeniui.

6. Rinkos reguliuotojo teisės:

1) rinkos reguliuotojas turi teisę gauti iš viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo, geležinkelių paslaugų įrenginių operatorių, geležinkelio įmonių (vežėjų), institucijų, įstaigų ar organizacijų, kurios sudaro su geležinkelio įmonėmis (vežėjais) šio Kodekso 12 straipsnio 1 dalyje

nurodytas viešųjų paslaugų teikimo sutartis, kitų institucijų, įstaigų, organizacijų ir asmenų visą rinkos reguliuotojui, taip pat kitų Europos Sąjungos valstybių narių rinkos reguliuotojams ar Europos Komisijai reikalingą su pavestų uždavinių vykdymu ar funkcijų įgyvendinimu susijusią informaciją, įskaitant ir finansinę informaciją, neatsižvelgiant į šios informacijos konfidencialumą; šiame punkte nurodyti asmenys privalo pateikti rinkos reguliuotojui jo prašomą informaciją per rinkos reguliuotojo nustatytą protingą, ne ilgesnį kaip 30 dienų terminą, kuris, esant objektyvioms aplinkybėms, rinkos reguliuotojo sprendimu gali būti pratęstas ne ilgiau kaip 14 dienų; rinkos reguliuotojas, savo priimtose konsultavimosi taisyklėse nustatyta tvarka pasikonsultavęs su Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto paslaugų rinkos dalyviais, tvirtina informacijos teikimo rinkos reguliuotojui taisykles; šios taisyklės nustatomos ir gali būti keičiamos tik esant objektyviam ir motyvuotam pagrindui ir būtinybei bei įvertinus jų įgyvendinimo išlaidas, kurias patirs informaciją turintys teikti Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto rinkos dalyviai; šios taisyklės ar jų pakeitimas įsigalioja ne anksčiau kaip po 6 mėnesių nuo šių taisyklių nustatymo ar jų pakeitimo dienos ir pradedami taikyti ne anksčiau kaip kitais kalendoriniais metais;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

2) rinkos reguliuotojas, vykdydamas specialiųjų viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo, pririnkus paslaugų įrenginių operatorių ir geležinkelio įmonių (vežėjų) apskaitos atskyrimo, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo finansinio skaidrumo reikalavimų laikymosi priežiūrą, gali inicijuoti šių asmenų išorės auditą ir (arba) pats atlikti auditą; gali būti inicijuojamas visų vertikaliosios integracijos įmonių grupės juridinių asmenų auditas; išorės auditas inicijuojamas, jeigu rinkos reguliuotojui nepakanka žmoniškųjų išteklių pačiam atlikti auditą;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

3) stebėtojo teisėmis dalyvauti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo ir pareiškėjų konsultacijose ir Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelių infrastruktūros valdytojų bendradarbiavimo, kai reikia skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus daugiau kaip viename geležinkelių tinkle, procedūrose.

*Papildyta straipsnio punktu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

#### 7. Rinkos reguliuotojo pareigos:

1) rinkos reguliuotojas privalo ne rečiau kaip kartą per dvejus metus konsultuotis su keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo geležinkelių transportu paslaugų naudotojų atstovais, kad būtų atsižvelgiama į jų nuomonę dėl geležinkelių transporto rinkos; šios konsultacijos vykdomos rinkos reguliuotojo nustatyta tvarka;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

2) rinkos reguliuotojas privalo savo interneto svetainėje paskelbti savo inicijuoto ir (arba) atlikto viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo, geležinkelių paslaugų įrenginių operatorių, geležinkelio įmonės (vežėjo) audito ataskaitas;

3) rinkos reguliuotojas privalo saugoti atliekant šiame straipsnyje nustatytas funkcijas sužinotas komercines ir profesines paslaptis ir gali jas naudoti tik tiems tikslams, dėl kurių jos buvo pateiktos;

4) jeigu vykdydamas specialiųjų viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo, pririnkus paslaugų įrenginių operatorių ir geležinkelio įmonių (vežėjų) apskaitos atskyrimo reikalavimų laikymosi priežiūrą rinkos reguliuotojas nustato galimus valstybės pagalbos, kuriai taikomos Europos Sąjungos valstybės pagalbos taisyklės, teikimo pažeidimus, apie juos informuoja Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybą.

*Papildyta straipsnio punktu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

8. Ūkio subjektų komercinių ir profesinių paslapčių apsaugos principai:

1) ūkio subjektai, norėdami, kad jų komercinės ar profesinės paslaptys nebūtų paviešintos arba nebūtų pateiktos tretiesiems asmenims, teikdami dokumentus ar kitą informaciją rinkos reguliuotojui ar sužinoję, kad rinkos reguliuotojas turi dokumentų ar kitos informacijos, sudarančios jų komercinę ar profesinę paslaptį, turi pateikti rinkos reguliuotojui prašymą dėl jų komercinių ar profesinių paslapčių apsaugos (toliau šioje dalyje – prašymas). Prašyme turi būti nurodyta, kurią informaciją rinkos reguliuotojas turėtų laikyti ūkio subjekto komercine ar profesine paslaptimi. Rinkos reguliuotojas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo prašymo gavimo dienos priima sprendimą dėl prašymo arba paprašo patikslinti prašymą pagal šio straipsnio 8 dalies 2 punktą ir apie tai praneša ūkio subjektui;

2) jeigu ūkio subjektas pateikia prašymą, bet nenurodo, kuri konkreči informacija turi būti laikoma ūkio subjekto komercine ar profesine paslaptimi, rinkos reguliuotojas gali įpareigoti prašymą pateikusį ūkio subjektą ne vėliau kaip per 30 dienų patikslinti prašymą nurodant šią informaciją. Rinkos reguliuotojas ne vėliau kaip per 10 dienų nuo patikslinto prašymo gavimo dienos priima sprendimą dėl prašymo. Jeigu per rinkos reguliuotojo nurodytą terminą ūkio subjektas nenurodo, kuri konkreči informacija turi būti laikoma komercine ar profesine paslaptimi, laikoma, kad ūkio subjektas nėra pateikęs prašymo;

3) jeigu ūkio subjektas nepateikia prašymo, laikoma, kad rinkos reguliuotojo apie ūkio subjektą turima informacija nėra komercinę paslaptį sudaranti informacija;

4) viešinamas ir tretiesiems asmenims gali būti pateikiamas rinkos reguliuotojo parengtas išrašas be ūkio subjekto komercinę ir profesinę paslaptį sudarančios informacijos;

5) už ūkio subjektų komercinių ar profesinių paslapčių atskleidimą rinkos reguliuotojas atsako Civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso nustatyta tvarka.

9. Rinkos reguliuotojo bendradarbiavimo principai:

1) rinkos reguliuotojas bendradarbiauja su atitinkamos Europos Sąjungos valstybės narės rinkos reguliuotoju priimant bendrus sprendimus dėl teisės naudotis geležinkelių infrastruktūra vežant keleivius, bagažą ir (ar) krovinius tarptautiniais maršrutais tarp Lietuvos ir tos Europos Sąjungos valstybės narės sąlygų apribojimo, užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą vežant keleivius, bagažą ir (ar) krovinius tarptautiniais maršrutais ėmimo sistemos, šio užmokesčio dydžio ar sudedamųjų dalių, taip pat Lietuvos Respublikos ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių institucijomis pagal šių institucijų veiklą reglamentuojančių teisės aktų nustatytą kompetenciją;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

2) rinkos reguliuotojas, suderinęs su geležinkelių transporto eismo saugos institucija, patvirtina rinkos reguliuotojo bendradarbiavimo su Lietuvos Respublikos ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių institucijomis siekiant užkirsti kelią neigiamam poveikiui konkurencijai Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto paslaugų rinkoje ir geležinkelių transporto eismo saugai tvarkos aprašą, kuriame nustatoma šių institucijų rekomendacijų teikimo viena kitai ir šių institucijų rekomendacijų nagrinėjimo tvarka;

3) rinkos reguliuotojas privalo pateikti Europos Komisijai, kitų Europos Sąjungos valstybių narių rinkos reguliuotojams informaciją, jeigu šie pagrįstai jos pareikalauja;

4) rinkos reguliuotojas keičiasi su kitų Europos Sąjungos valstybių narių rinkos reguliuotojais informacija apie savo darbą, sprendimų priėmimo principus ir praktiką, atliekamų procedūrų metu sprendžiamus klausimus ir į nacionalinę teisę perkeltų Europos Sąjungos teisės aktų aiškinimo problemas rinkos reguliuotojų bendradarbiavimo susitarimuose nustatyta tvarka;

5) rinkos reguliuotojas kartu su kitų Europos Sąjungos valstybių narių rinkos reguliuotojais dalyvauja nustatant bendrus sprendimų, kai nagrinėjamas skundas dėl teisės naudotis geležinkelių infrastruktūra vežant keleivius, bagažą ir (ar) krovinius tarptautiniais maršrutais tarp Lietuvos ir tos Europos Sąjungos valstybės narės sąlygų apribojimo, užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą vežant keleivius, bagažą ir (ar) krovinius tarptautiniais maršrutais ėmimo sistemos, šio užmokesčio sudedamųjų dalių ar dydžio, priėmimo principus, taip pat tokių skundų nagrinėjimo tvarką.

*Papildyta straipsnio punktu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

10. Rinkos reguliuotojo funkcijų finansavimo tvarka:

1) rinkos reguliuotojo funkcijos finansuojamos iš geležinkelio įmonių (vežėjų) mokamų įmokų. Geležinkelio įmonės (vežėjo) įmoka apskaičiuojama pagal šios įmonės (vežėjo) praėjusių metų faktinę darbo Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle apimtį bruto tonkilometrais. Šios įmokos dydis yra 5 eurai už vieną milijoną bruto tonkilometrų;

2) geležinkelio įmonės (vežėjai) iki kiekvienų metų kovo 10 dienos apskaičiuoja ir pateikia rinkos reguliuotojui duomenis apie praėjusių metų faktinę darbo Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle apimtį bruto tonkilometrais; remdamasis šiais duomenimis, rinkos reguliuotojas apskaičiuoja šios dalies 1 punkte nurodytas įmokas ir iki kiekvienų metų kovo 31 dienos informuoja geležinkelio įmones (vežėjus) apie jų kiekvieną ketvirtį mokėtiną įmokų sumą; jeigu informavus geležinkelio įmones (vežėjus) apie jų kiekvieną ketvirtį mokėtiną įmokų sumą duomenys apie faktinę darbo Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle apimtį bruto tonkilometrais pasikeičia, įmokų dydžiai perskaičiuojami ir apie perskaičiuotą įmokų dydžius, susidariusias įmokų permokas ar nepriemokas geležinkelio įmonės (vežėjai) informuojamos (informuojami) ne vėliau kaip per 15 darbo dienų nuo patikslintų duomenų apie faktinę darbo Lietuvos Respublikos geležinkelių tinkle apimtį bruto tonkilometrais gavimo dienos;

3) geležinkelio įmonės (vežėjai) privalo pervesti po ketvirtadalį šios dalies 2 punkte nurodytos einamųjų metų įmokos sumos į rinkos reguliuotojo sąskaitą kiekvieną einamųjų metų ketvirtį, bet ne vėliau kaip iki kito ketvirčio pirmojo mėnesio paskutinės dienos; perskaičiavus įmokas, įmokų permokos ir nepriemokos įskaičiuojamos į kitą ketvirtį mokėtiną įmoką;

4) geležinkelio įmonėms (vežėjams), laiku nesumokėjusioms (nesumokėjusiems) šios dalies 1 punkte nurodytos įmokos, skaičiuojami 0,05 procento dydžio delspinigiai už kiekvieną mokėjimo termino praleidimo dieną; geležinkelio įmonės (vežėjai), sumokėjusios (sumokėję) delspinigius, neatleidžiamos (neatleidžiami) nuo pareigos sumokėti visą laiku nesumokėtą įmokų sumą;

5) rinkos reguliuotojas pagal šią dalį gautas įmokas privalo įmokėti į valstybės biudžetą ir jas tvarkyti Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatyme nustatyta tvarka;

6) geležinkelio įmonių (vežėjų) sumokėtos įmokos naudojamos tik rinkos reguliuotojo funkcijoms finansuoti.

**TAR pastaba.** 7<sup>1</sup> straipsnio 10 dalies nuostatos yra taikomos apskaičiuojant ir mokant 2017 metų ir vėlesnių metų geležinkelio įmonių (vežėjų) įmokas.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

**8 straipsnis.** Neteko galios nuo 2011-10-08.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1595](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. [121-5703](#) (2011-10-08)

**9 straipsnis. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų, Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančių geležinkelių paslaugų įrenginių statyba ir uždarymas (likvidavimas), jų užkonservavimas**

1. Sprendimą dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų, Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančių geležinkelių paslaugų įrenginių uždarymo (likvidavimo), jų užkonservavimo ir naujų objektų statybos priima Vyriausybė.

2. Pasiūlymus Vyriausybei dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų, Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančių geležinkelių paslaugų įrenginių uždarymo (likvidavimo), jų užkonservavimo ir naujų objektų statybos teikia Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras, atsižvelgdamas į viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo pasiūlymus, jeigu tokie pasiūlymai buvo pateikti, ar (ir) savivaldybė, kurios teritorijoje yra atitinkamas viešosios geležinkelių infrastruktūros objektas ar Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančias geležinkelių paslaugų įrenginys. Teikime turi būti nurodytos objektų statybos ar (ir) uždarymo (likvidavimo), jų užkonservavimo priežastys, teikiamų pasiūlymų ekonominis, socialinis bei aplinkosauginis pagrindimas.

3. Žemė naujų viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų, Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančių geležinkelių paslaugų įrenginių statybai suteikiama Lietuvos Respublikos žemės įstatymo nustatyta tvarka.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

### **10 straipsnis. Geležinkelio įmonės (vežėjo) licencija**

1. Keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugų teikimas naudojantis geležinkelių linijomis yra licencijuojamas. Lietuvos Respublikoje galioja bet kurioje Europos Sąjungos valstybėje narėje išduotos geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos.

2. Geležinkelio įmonės (vežėjo) licencija Lietuvos Respublikoje registruotai įmonei išduodama, jeigu įmonė:

1) atitinka geros reputacijos reikalavimus – įmonė, įmonės dalyviai, nuosavybės teise tiesiogiai arba netiesiogiai valdantys mažiausiai 34 procentus įmonės akcijų (pajų, įnašų ar panašiai), įmonės valdymo organų nariai, vadovai ir jų įgalioti asmenys, kuriems pavesta vadovauti keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugų teikimui naudojantis geležinkelių linijomis, neturi neišnykusio arba nepanaikinto teistumo už sunkius ar labai sunkius tyčinius nusikaltimus, taip pat už tyčinius nusikaltimus ekonomikai, verslo tvarkai, finansų sistemai, pakartotinius nusikaltimus asmens socialinėms teisėms, nusikaltimus, susijusius su mutinės procedūrų pažeidimais, įmonė nėra paskelbta bankrutavusia, nuo valdymo organų narių, vadovų ir jų įgaliotų asmenų, kuriems pavesta vadovauti keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugų teikimui naudojantis geležinkelių linijomis, fizinio asmens bankroto proceso nutraukimo ar pabaigos praėjo daugiau kaip 10 metų;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

2) atitinka finansinio pajėgumo reikalavimus – įmonės finansinė atskaitomybė visais atžvilgiais teisingai atspindi įmonės finansinę būklę, veiklos rezultatus ir pinigų srautus, atitinka teisės aktų, reglamentuojančių finansinę apskaitą ir finansinės atskaitomybės sudarymą, reikalavimus, taip pat Lietuvos Respublikoje taikomus bendruosius apskaitos principus ir įmonė paskutinius 12 mėnesių yra moki; įmonės ekonominį pajėgumą apibūdinantys rodikliai atitinka susisiekimo ministro nustatytas geležinkelio įmonių (vežėjų) ekonominį pajėgumą apibūdinančių rodiklių kritines reikšmes; įmonė neturi didelės ar nuolatinės mokestinės nepriemokos valstybės biudžetui, savivaldybių biudžetams ar fondams, į kuriuos mokamus mokesčius administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas), neturi didelių ar nuolatinių įsiskolinimų Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui; kriterijus, kuriais remiantis nustatoma, kad įmonė turi didelę ar nuolatinę mokestinę nepriemoką ar didelių ar nuolatinių įsiskolinimų nustato susisiekimo ministras;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

3) atitinka profesinės kompetencijos reikalavimus – įmonės valdymo struktūra, įmonės darbuotojų žinios ir patirtis užtikrina, kad bus laikomasi geležinkelių transporto eismo saugos reikalavimų ir licencijuojamos veiklos sąlygų;

4) yra apdrausta šio Kodekso 10<sup>1</sup> straipsnyje nustatytu civilinės atsakomybės draudimu, galiojančiu visą laikotarpį, kurį geležinkelio įmonė (vežėjas) teikia keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugas, naudodamasi geležinkelių linijomis.

3. Geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijas, vadovaudamasi nepriklausomumo, kompetencijos, nešališkumo, operatyvumo principais, išduoda, jų galiojimą sustabdo, galiojimo sustabdymą ir galiojimą panaikina geležinkelių transporto eismo saugos institucija. Dokumentai geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijai gauti gali būti pateikiami per atstumą, elektroninėmis

priemonėmis per kontaktinį centrą arba tiesiogiai kreipiantis į geležinkelių transporto eismo saugos instituciją.

4. Išduodama elektroninės formos geležinkelio įmonės (vežėjo) licencija. Geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos galiojimą patvirtina įrašas geležinkelių transporto eismo saugos institucijos viešai skelbiamame Geležinkelio įmonių (vežėjų) licencijų turėtojų sąraše. Geležinkelio įmonės (vežėjo) pageidavimu geležinkelių transporto eismo saugos institucija išduoda pažymą, patvirtinančią, kad geležinkelio įmonei (vežėjui) išduota geležinkelio įmonės (vežėjo) licencija. Geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos išduodamos neterminuotam laikui.

5. Geležinkelio įmonės (vežėjo) licencija turi būti išduota ne vėliau kaip per 30 dienų nuo visų geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijai išduoti reikiamų dokumentų gavimo.

6. Geležinkelių transporto eismo saugos institucija, nustačiusi, kad įmonė, pageidaujanti gauti geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją, pateikė ne visus reikiamus dokumentus, dokumentuose yra klaidingų ir (ar) netikslių duomenų, apie nustatytus trūkumus per 5 dienas nuo prašymo išduoti geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją ir pridedamų dokumentų gavimo dienos kartu su pranešimu, kad prašymas išduoti geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją ir pridedami dokumentai yra gauti, informuoja įmonę ir nustato 30 dienų terminą trūkumams pašalinti. Jeigu įmonė, pageidaujanti gauti geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją, per nustatytą laiką nepašalina nustatytų trūkumų ir (ar) nepateikia reikalaujamų dokumentų, geležinkelių transporto eismo saugos institucija ne vėliau kaip per 5 dienas pasibaigus terminui pašalinti nustatytus trūkumus ir (ar) pateikti reikalaujamus dokumentus priima sprendimą prašymą išduoti geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją palikti nenagrinėtą ir per 5 dienas nuo šio sprendimo priėmimo apie tai informuoja įmonę, pageidaujančią gauti geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją. Įmonė, kuri pakartotinai pateikia prašymą išduoti geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją, gali neteikti dokumentų, kurie jau buvo pateikti pirmą kartą prašant išduoti geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją, jeigu nepasikeitė pateiktuose dokumentuose nurodyta informacija. Tuo atveju, kai pateikiami visi reikalaujami dokumentai ar per nustatytą terminą pateikiami trūkstami dokumentai, geležinkelių transporto eismo saugos institucija apie tai per 5 dienas nuo šių dokumentų gavimo informuoja įmonę, pageidaujančią gauti geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją. Šioje dalyje nurodyta informacija įmonei, pageidaujančiai gauti geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją, pateikiama tokiu būdu, koku pateiktas prašymas išduoti geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją, išskyrus atvejus, kai prašyme išduoti geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją nurodytas kitoks informacijos gavimo būdas.

7. Geležinkelių transporto eismo saugos institucija priima sprendimą neišduoti geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos, jeigu įmonė, kuri pageidauja gauti geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją, neatitinka šio straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų. Sprendime neišduoti geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos privalo būti nurodytos tokio sprendimo priežastys.

8. Geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijuojamos veiklos sąlygos:

1) draudžiama savo vardu įgalioti kitas įmones vykdyti geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijoje nurodytą veiklą;

2) vykdydama licencijuojamą veiklą geležinkelio įmonė (vežėjas) turi atitikti šio straipsnio 2 dalyje nustatytus reikalavimus.

9. Geležinkelio įmonės (vežėjo) teisės ir pareigos:

1) pateikti prašymą panaikinti geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos galiojimą;

2) pateikti prašymą sustabdyti geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos galiojimą, jeigu geležinkelio įmonė (vežėjas) neketina vykdyti licencijuojamos veiklos ilgiau kaip 6 mėnesius arba neketina pradėti vykdyti licencijuojamos veiklos per 6 mėnesius nuo geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos išdavimo dienos, išskyrus atvejį, kai licencijuojamos veiklos pradžios terminas geležinkelių transporto eismo saugos institucijos motyvuotu sprendimu buvo pratęstas atsižvelgiant į geležinkelio įmonės (vežėjo) prašymą;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

3) teisės aktų nustatyta tvarka apskųsti sprendimus dėl geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos galiojimo sustabdymo, galiojimo panaikinimo, atsisakymo išduoti ar pakeisti geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją;

4) geležinkelio įmonė (vežėjas) per 10 dienų nuo geležinkelio įmonės (vežėjo) pavadinimo, teisinės formos arba buveinės adreso pasikeitimo turi apie tai pranešti geležinkelių transporto eismo saugos institucijai ir pateikti prašymą pakeisti turimą licenciją;

5) geležinkelio įmonė (vežėjas) ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo geležinkelio įmonės (vežėjo) apdraudimo šio Kodekso 10<sup>1</sup> straipsnyje nustatyto civilinės atsakomybės draudimu turi apie tai pranešti geležinkelių transporto eismo saugos institucijai ir pateikti tai patvirtinančių dokumentų kopijas;

6) susijungus įmonėms arba įsigijus naują įmonę, pasikeitus geležinkelio įmonės (vežėjo) valdymo organų nariui ar nariams, vadovui ar jo įgaliotiems asmenims, kuriems pavesta vadovauti keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo geležinkelių transportu veikai, taip pat kai dalyvaujanti reorganizavime įmonė nepasibaigia, bet pasikeičia geležinkelio įmonės (vežėjo) dalyviai, nuosavybės teise tiesiogiai arba netiesiogiai valdantys mažiausiai 34 procentus įmonės akcijų (pajų, įnašų ir panašiai), geležinkelio įmonė (vežėjas) per 10 dienų atitinkamai nuo geležinkelio įmonės (vežėjo) reorganizavimo pabaigos, valdymo organų narių, vadovo ar jo įgaliotų asmenų pasikeitimo turi apie tai pranešti geležinkelių transporto eismo saugos institucijai ir pateikti šiame punkte nurodytų asmenų atitiktį šio straipsnio 2 dalies 1 punkte nustatytiems reikalavimams patvirtinančių dokumentų kopijas, jeigu tokie dokumentai nebuvo pateikti kartu su prašymu išduoti geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją;

7) geležinkelio įmonė (vežėjas), ketinanti pakeisti arba išplėsti licencijuojamą veiklą, nurodytą geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijoje, per 10 dienų nuo sprendimo pakeisti arba išplėsti licencijuojamą veiklą priėmimo turi apie tai pranešti geležinkelių transporto eismo saugos institucijai ir pateikti prašymą pakeisti turimą licenciją, taip pat geležinkelio įmonės (vežėjo) atitiktį šio straipsnio 2 dalyje nustatytiems reikalavimams patvirtinančių dokumentų kopijas, jeigu ji tokių dokumentų nebuvo pateikusi kartu su prašymu išduoti turimą geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją;

8) sudaryti sąlygas geležinkelių transporto eismo saugos institucijos darbuotojams tikrinti keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugų teikimą naudojantis geležinkelių linijomis ir pateiktą informaciją, susijusią su licencijuojama veikla;

9) pateikti prašymą pratęsti licencijuojamos veiklos pradžios terminą, jeigu tai būtina dėl ketinamos vykdyti geležinkelių transporto veiklos pobūdžio.

*Papildyta straipsnio punktu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

10. Geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijuojamos veiklos priežiūrą atlieka geležinkelių transporto eismo saugos institucija Viešojo administravimo įstatymo ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

10<sup>1</sup>. Geležinkelių transporto eismo saugos institucija, gavusi informaciją apie geležinkelio įmonės (vežėjo) reorganizavimą, be kita ko, apie tai, kad geležinkelio įmonė (vežėjas) susijungė su kita įmone ar įsigijo kitą įmonę, ir jeigu turi pagrįstų duomenų dėl reorganizuotos geležinkelio įmonės (vežėjo) neatitikties šio straipsnio 2 dalyje nustatytiems reikalavimams, ne vėliau kaip per 5 dienas nuo šioje dalyje nurodytos informacijos gavimo dienos turi priimti sprendimą peržiūrėti geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos galiojimą ir sustabdyti geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos galiojimą, jeigu geležinkelio įmonei (vežėjui) vykdant licencijuojamą veiklą keliama grėsmė geležinkelių transporto eismo saugai. Tokiu atveju geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos galiojimas turi būti peržiūrėtas ne vėliau kaip per 20 dienų nuo geležinkelių transporto eismo saugos institucijos sprendimo peržiūrėti geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos galiojimą priėmimo dienos.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

11. Geležinkelių transporto eismo saugos institucija priima sprendimą sustabdyti geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos galiojimą, jeigu:

1) geležinkelio įmonė (vežėjas) pateikia prašymą sustabdyti geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos galiojimą, kadangi geležinkelio įmonė (vežėjas) neketina vykdyti licencijuojamos veiklos ilgiau kaip 6 mėnesius arba neketina pradėti vykdyti licencijuojamos veiklos per 6 mėnesius nuo geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos išdavimo dienos;

2) per geležinkelių transporto eismo saugos institucijos nustatytą terminą nepašalinami licencijuojamos veiklos sąlygų, nurodytų šio straipsnio 8 dalyje, pažeidimai, dėl kurių geležinkelio įmonė (vežėjas) įspėta Viešojo administravimo įstatymo nustatyta tvarka;

3) paaiškėja, kad geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijai gauti pateikti klaidingi duomenys ir geležinkelio įmonė (vežėjas) per geležinkelių transporto eismo saugos institucijos nustatytą terminą nepateikia ištaisytų ar tikrovę atitinkančių dokumentų;

4) priimtas sprendimas peržiūrėti geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos galiojimą ir licencijuojama veikla negali būti vykdoma, kadangi keliama grėsmė geležinkelių transporto eismo saugai.

*Papildyta straipsnio punktu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

12. Geležinkelių transporto eismo saugos institucija priima sprendimą panaikinti geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos galiojimo sustabdymą, kai geležinkelio įmonė (vežėjas) pateikia dokumentus, įrodančius, kad pažeidimai ar priežastys, dėl kurių geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos galiojimas sustabdytas, yra pašalinti.

13. Geležinkelių transporto eismo saugos institucija priima sprendimą panaikinti geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos galiojimą, kai:

1) geležinkelio įmonė (vežėjas) pateikia prašymą panaikinti geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos galiojimą;

2) per geležinkelių transporto eismo saugos institucijos nustatytą laiką nepašalinamos priežastys ar pažeidimai, dėl kurių sustabdytas geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos galiojimas;

3) paaiškėja, kad geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijai gauti pateikti suklustoti dokumentai;

4) geležinkelio įmonė (vežėjas), kurios licencijos galiojimas sustabdytas, vykdo geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijoje nurodytą veiklą;

5) geležinkelio įmonei (vežėjui) pradėta bankroto procedūra (jeigu geležinkelių transporto eismo saugos institucija yra įsitikinusi, kad per pagrįstą laikotarpį pertvarkyti geležinkelio įmonę (vežėją) finansiškai nėra realios galimybės);

6) geležinkelio įmonė (vežėjas) likviduojama;

7) geležinkelio įmonė (vežėjas) nevykdo licencijuojamos veiklos ilgiau kaip pastaruosius 6 mėnesius arba nepradėjo vykdyti licencijuojamos veiklos per 6 mėnesius nuo geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos išdavimo dienos ir nepateikė geležinkelių transporto eismo saugos institucijai prašymo sustabdyti geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos galiojimą;

8) geležinkelio įmonė (vežėjas) pakartotinai per kalendorinius metus pažeidžia licencijuojamos veiklos sąlygas ir dėl šių pažeidimų sukeliamas pavojus žmonių sveikatai, gyvybei ar padaroma didelė žala asmenų turiniams interesams ir nėra atsakomybė lengvinančių aplinkybių.

14. Nustačiusi šio straipsnio 11 dalyje nurodytų reikalavimų nesilaikymo ar netinkamo taikymo faktą, kurį atsižvelgiant į konkrečias aplinkybes ir veiksnius galima vertinti kaip mažareikšmį, geležinkelių transporto eismo saugos institucija turi teisę priimti sprendimą nestabdyti geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos galiojimo, o pareikšti geležinkelio įmonei (vežėjui) žodinę pastabą arba pateikti rašytinį nurodymą ir nustatyti protingą terminą pažeidimams pašalinti. Šis terminas, atsižvelgiant į objektyvias aplinkybes, gali būti pratęstas. Mažareikšmis teisės aktų reikalavimų pažeidimas suprantamas kaip veika, pažeidžianti teisės aktų reikalavimus, kurių pažeidimas nepadarė žalos viešajam interesui ar žmonių sveikatai, gyvybei ir kitiems šio Kodekso saugomiems interesams arba tokia žala labai nedidelė.

15. Reikalavimų, susijusių su geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos išdavimu, pakeitimu, atsisakymu išduoti licenciją, geležinkelio įmonės (vežėjo) licencijos galiojimo sustabdymu, galiojimo sustabdymo panaikinimu, galiojimo panaikinimu, licencijuojamos veiklos sąlygų laikymusi, licencijuojamos veiklos pradžios termino pratęsimu, įgyvendinimo tvarka, nustatoma Geležinkelio įmonių (vežėjų) licencijavimo taisyklėse, kurias tvirtina Vyriausybė.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-653](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. [72-2672](#) (2006-06-28)

Nr. [XII-235](#), 2013-04-18, Žin., 2013, Nr. [46-2242](#) (2013-05-07)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIII-588](#), 2017-06-30, paskelbta TAR 2017-07-11, i. k. 2017-11957

### **10<sup>1</sup> straipsnis. Privalomasis civilinės atsakomybės draudimas**

1. Geležinkelio įmonių (vežėjų) ir šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytų įmonių civilinė atsakomybė privalo būti draudžiama privalomuoju civilinės atsakomybės draudimu, kurio objektas yra draudėjo turtiniai interesai, susiję su draudėjo civiline atsakomybe trečiajam asmeniui už žalą, atsiradusią dėl draudėjo vykdomos keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais Europos Sąjungos teritorijoje, kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais ir (ar) geležinkelių riedmenų naudojimo viešojoje geležinkelių infrastruktūroje veiklos.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1857](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00093

2. Minimali geležinkelio įmonės (vežėjo) privalomojo civilinės atsakomybės draudimo suma turi būti 290 000 eurų vienam draudžiamajam įvykiui ir 725 000 eurų visiems draudžiamiesiems įvykiams per metus.

3. Minimali šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytos įmonės privalomojo civilinės atsakomybės draudimo suma turi būti 58 000 eurų vienam draudžiamajam įvykiui ir 145 000 eurų visiems draudžiamiesiems įvykiams per metus.

4. Draudžiamasis įvykis yra geležinkelio įmonės (vežėjo) ar šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytų įmonių civilinės atsakomybės atsiradimas dėl draudimo sutarties galiojimo metu geležinkelio įmonės (vežėjo) ar šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytų įmonių vykdytos keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais Europos Sąjungos teritorijoje, kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais ar geležinkelių riedmenų naudojimo viešojoje geležinkelių infrastruktūroje veiklos pasekmių, net jeigu šios pasekmės atsirado pasibaigus draudimo sutarčiai, jeigu draudėjui ar draudikui pareikštas reikalavimas atlyginti žalą atitinka visas šias sąlygas:

1) yra pateiktas kaip rašytinė pretenzija arba ieškinys;

2) yra pareikštas draudimo sutarties galiojimo metu ir draudimo sutarties šalių nustatytu laikotarpiu, ne trumpesniu negu vieni metai nuo draudimo sutarties pabaigos;

3) yra pareikštas dėl žalos, kuri atsirado dėl geležinkelio įmonės (vežėjo) vykdomos keleivių, bagažo vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais Europos Sąjungos teritorijoje, kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais veiklos ir (ar) geležinkelio įmonės (vežėjo) vykdomos krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais Europos Sąjungos teritorijoje veiklos ar šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytų įmonių vykdomos geležinkelių riedmenų naudojimo viešojoje geležinkelių infrastruktūroje veiklos.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1857](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00093

5. Vienu draudžiamuoju įvykiu laikomas įvykis, kai geležinkelio įmonė (vežėjas) ar šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytos įmonės tais pačiais neteisėtais veiksmais padarė žalą, neatsižvelgiant į tai, kad dėl tokio įvykio buvo padaryta žalos daugiau negu vienam nukentėjusiam trečiajam asmeniui. Jeigu žalos padarymo momento neįmanoma nustatyti, laikoma, kad žala padaryta tuo momentu, kai geležinkelio įmonei (vežėjui) ar šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytoms įmonėms ar draudikui buvo pareikštas pirmasis reikalavimas atlyginti žalą.

6. Jeigu trečiajam asmeniui dėl geležinkelio įmonės (vežėjo) vykdomos keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais Europos Sąjungos teritorijoje, kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais ar šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytų įmonių vykdomos geležinkelių riedmenų naudojimo viešojoje geležinkelių infrastruktūroje veiklos padaryta žala padidėjo po to, kai trečiasis asmuo pareiškė draudėjui ar draudikui šio straipsnio 4 dalyje nustatytas sąlygas atitinkantį reikalavimą, vėlesnis reikalavimo atlyginti padidėjusią žalą pateikimas yra draudžiamasis įvykis, jeigu jis pateiktas nepažeidžiant Civilinio kodekso 1.125 straipsnio 8 dalyje nustatyto ieškinio senaties termino.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

7. Draudikas yra atleidžiamas nuo išmokos mokėjimo, jeigu:

1) žala atsirado dėl geležinkelio įmonės (vežėjo) ar šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytų įmonių ir (ar) trečiųjų asmenų veiksmų siekiant neteisėtai gauti draudimo išmoką;

2) žala atsirado dėl kitos geležinkelio įmonės (vežėjo) ar šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytų įmonių veiklos, nesusijusios su keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimu vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais, kombinuotuoju keleivių vežimu vietiniais maršrutais ar geležinkelių riedmenų naudojimu;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-1857](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00093

3) atsirado finansinė žala, kuri nėra susijusi su žalos padarymu trečiojo asmens turtui, sveikatai, gyvybei ir (ar) neatsirado kaip žalos nukentėjusio trečiojo asmens turtui, sveikatai, gyvybei pasekmė;

4) žala atsirado dėl sutartinių įsipareigojimų nevykdymo ar netinkamo įvykdymo;

5) žala atsirado dėl geležinkelio įmonės (vežėjo) ar šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytų įmonių tyčinės veikos, išskyrus socialiai vertingus tyčinius veiksmus (būtinąją gintį, pilietinės pareigos atlikimą ir kita);

6) žalą patiria geležinkelio įmonės (vežėjo) ar šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytų įmonių darbuotojas dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimų profesine liga;

7) žala atsirado dėl žemės drebėjimo, potvynio, kitos stichinės nelaimės, karo veiksmų, teroristinių išpuolių, esant branduolinės energijos poveikiui ar nepaprastajai padėčiai;

8) žala atsirado dėl oro, vandens, žemės užteršimo, atsitikusio dėl nestaigaus ir tikėto įvykio, kurio priežastis yra lėtas ar laipsniškas veiksnys arba pasikartojantys įvykiai;

9) žala atsirado dėl geležinkelio įmonės (vežėjo) krovinių vežimo tam nepritaikytais geležinkelių riedmenimis arba geležinkelio įmonės (vežėjo) ar šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytų įmonių naudojamų geležinkelių riedmenų gedimų ar defektų, jeigu jie buvo nustatyti atitinkamuose dokumentuose iki žalą sukėlusio įvykio ir jeigu geležinkelio įmonė (vežėjas) ar šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytos įmonės ar jos atstovai apie šiuos gedimus ar defektus žinojo;

10) žala atsirado dėl teisės aktuose nustatytų pavojingųjų krovinių vežimo geležinkelių transportu reikalavimų pažeidimų;

11) žala atsirado dėl geležinkelio įmonės (vežėjo) ar šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytų įmonių darbuotojo veiksmų, padarytų apsvaigus nuo alkoholio, narkotinių, toksinių ar psichotropinių medžiagų;

12) žala atsirado dėl geležinkelio įmonės (vežėjo) ar šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytų įmonių veiklos geležinkelio keliais, kuriais geležinkelių transporto eismas draudžiamas, vykdymo;

13) žala atsirado dėl šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytų įmonių vežamų krovinių netekimo, dingimo ar sunaikinimo.

8. Privalomojo civilinės atsakomybės draudimo tvarką nustato Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos.

**TAR pastaba.** 10<sup>1</sup> straipsnis netaikomas draudimo sutartims, sudarytoms iki 2015-11-01.

*Kodeksas papildytas straipsniu:*

Nr. XII-235, 2013-04-18, Žin., 2013, Nr. 46-2242 (2013-05-07)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-1725](#), 2015-05-19, paskelbta TAR 2015-05-28, i. k. 2015-08225

## **11 straipsnis. Saugos sertifikavimas ir įgaliojimai geležinkelių transporto eismo saugos srityje**

1. Geležinkelio įmonės (vežėjai) ir šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytos įmonės, pageidaujancios naudotis geležinkelių infrastruktūra, privalo turėti saugos sertifikatą. Geležinkelių infrastruktūros valdytojai, prieš pradėdami naudoti geležinkelių infrastruktūrą, privalo gauti įgaliojimus geležinkelių transporto eismo saugos srityje.

2. Saugos sertifikato paskirtis – įrodyti, kad, siekdamą kontroliuoti riziką, teikti saugias keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugas geležinkelių tinkle ir (ar) saugiai naudotis geležinkelių infrastruktūra, įmonė parengė savo eismo saugos valdymo sistemą ir laikosi Europos Sąjungos techninės sąveikos specifikacijų, kituose Europos Sąjungos teisės aktuose, nacionalinėse eismo saugos ir posistemių techninėse taisyklėse nustatytų reikalavimų.

3. Saugos sertifikatą sudaro:

1) liudijimas, patvirtinantis, kad geležinkelio įmonė (vežėjas) ir šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodyta įmonė turi eismo saugos valdymo sistemą, atitinkančią Europos Sąjungos reikalavimus, nurodytus Geležinkelių transporto eismo saugos įstatyme. Ši saugos sertifikato dalis, išduota geležinkelio įmonei (vežėjui) Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, galioja Lietuvos Respublikoje keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugai, kuriai išduotas liudijimas, teikti, o išduota šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytai įmonei – Lietuvos Respublikoje;

2) liudijimas, patvirtinantis, kad geležinkelio įmonė (vežėjas), teikianti keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugas geležinkelių tinkle, ir šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodyta įmonė, kuri naudojasi geležinkelių infrastruktūra, atitinka nustatytus geležinkelių transporto eismo saugos ir sąveikos reikalavimus. Geležinkelio įmonė (vežėjas) ir šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodyta įmonė atitinka šiame punkte nurodytus reikalavimus, jeigu jos laikosi Europos Sąjungos techninės sąveikos specifikacijų, nacionalinių eismo saugos taisyklių, posistemių techninių taisyklių ir geležinkelio įmonės (vežėjo) darbuotojų kvalifikacija atitinka teisės aktų reikalavimus, o geležinkelių riedmenys atitinka techninius, eksploatacinius ir geležinkelių transporto eismo saugos reikalavimus. Ši saugos sertifikato dalis išduodama ir galioja tik saugos sertifikate nurodytoje Lietuvos Respublikos geležinkelių infrastruktūros dalyje.

4. Įgaliojimai geležinkelių transporto eismo saugos srityje patvirtina, kad:

1) geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi eismo saugos valdymo sistemą, atitinkančią Geležinkelių transporto eismo saugos įstatyme nustatytus reikalavimus;

2) geležinkelių infrastruktūros valdytojas atitinka nustatytus geležinkelių transporto eismo saugos reikalavimus. Geležinkelių infrastruktūros valdytojas laikosi šiame punkte nurodytų reikalavimų, jeigu jis užtikrina saugų geležinkelių infrastruktūros projektavimą, valdymą, priežiūrą ir naudojimą bei traukinių eismo valdymą ir organizavimą.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-1725](#), 2015-05-19, paskelbta TAR 2015-05-28, i. k. 2015-08225

5. Geležinkelių transporto eismo saugos institucija priima sprendimus:

1) dėl saugos sertifikatų, nurodytų šio straipsnio 3 dalyje, išdavimo Lietuvos Respublikoje registruotoms geležinkelio įmonėms (vežėjams), taip pat įmonėms, nurodytoms šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje, šių sertifikatų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo, atnaujinimo, papildymo ir pakeitimo;

2) dėl saugos sertifikatų liudijimų, nurodytų šio straipsnio 3 dalies 2 punkte, išdavimo kitų Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelio įmonėms (vežėjams), šių liudijimų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo, atnaujinimo, papildymo ir pakeitimo;

3) dėl įgaliojimų geležinkelių transporto eismo saugos srityje suteikimo, jų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo, atnaujinimo ir pakeitimo.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

Nr. [XIII-588](#), 2017-06-30, paskelbta TAR 2017-07-11, i. k. 2017-11957

6. Saugos sertifikatų ir įgaliojimų geležinkelių transporto eismo saugos srityje išdavimo ir suteikimo, jų galiojimo sustabdymo, galiojimo sustabdymo panaikinimo, galiojimo panaikinimo, atnaujinimo, papildymo ir pakeitimo tvarką nustato susisiekimo ministras.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-653](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. [72-2672](#) (2006-06-28)

Nr. [XI-1595](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. [121-5703](#) (2011-10-08)

Nr. [XII-235](#), 2013-04-18, *Žin.*, 2013, Nr. [46-2242](#) (2013-05-07)

## **12 straipsnis. Viešųjų keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugų, viešųjų kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugų teikimas**

1. Vyriausybės įgaliota institucija nustato viešųjų keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugų ir (ar) viešųjų kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugų (toliau kartu – viešosios paslaugos) poreikį ir užtikrina jų teikimą, sudarydama viešųjų paslaugų teikimo sutartis su geležinkelio įmonėmis (vežėjais).

2. Geležinkelio įmonė (vežėjas) turi užtikrinti jos teikiamų viešųjų paslaugų atitiktį Vyriausybės įgalios institucijos nustatytiems viešųjų paslaugų teikimo kokybės reikalavimams, susijusiems, be kita ko, su traukinių, kelių transporto priemonių techniniais reikalavimais ir būkle, bendro traukinių ir kelių transporto priemonių tvarkaraščio (toliau – tvarkaraštis) laikymusi, keleivių informavimu ir jų aptarnavimu traukinyje ir (ar) kelių transporto priemonėje.

3. Geležinkelio įmonė (vežėjas), šio straipsnio 8 dalyje nustatyta tvarka parinkta teikti viešąsias kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslaugas:

1) turi turėti Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekse nurodytą licenciją, kuria suteikiama teisė vežti keleivius autobusais Lietuvos Respublikoje (jeigu vežimą kelių transporto priemonėmis vykdo pati geležinkelio įmonė (vežėjas), arba užtikrinti, kad tokią licenciją turėtų keleivių vežimą kelių transporto priemonėmis vykdysiantis vežėjas;

2) turi užtikrinti, kad būtų sukurta ir veiktų bendra keleivių, vežamų kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais, informavimo ir bilietų sistema, sudarytas tvarkaraštis, kuriame būtų pateikta informacija apie traukinio ir kelių transporto priemonės išvykimo iš pradinės geležinkelio stoties ar kitos geležinkelio įmonės (vežėjo) nurodytos išvykimo vietos ir atvykimo į galinę geležinkelio stotį ar kitą geležinkelio įmonės (vežėjo) nurodytą paskirties vietą data ir laikas;

3) turi užtikrinti, kad keleiviai būtų įlaipinami ir išlaipinami tik šios dalies 2 punkte nurodytame tvarkaraštyje nurodytose geležinkelio stotyse, stotelėse ir geležinkelio įmonės (vežėjo) nurodytoje išvykimo ar paskirties vietoje.

4. Geležinkelio įmonė (vežėjas) pagal sudarytą sutartį su savivaldybe turi teisę pati ar pasitelkdama keleivių vežimą kelių transporto priemonėmis vykdysiantį vežėją vežti kelių transporto priemonėmis vietiniais maršrutais tos savivaldybės teritorijoje keleivius, kurie nesinaudojo ar nesinaudos kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslauga. Keleiviams, ketinantiems vykti tik kelių transporto priemone, bilietai parduodami tik tuo atveju, jeigu kelių transporto priemonėje yra laisvų sėdimų vietų, neužimtų keleivių, kurie naudojasi kombinuotojo keleivių vežimo vietiniais maršrutais paslauga.

5. Už geležinkelio įmonės (vežėjo) įsipareigojimų, nustatytų viešųjų paslaugų teikimo sutartyje, nevykdymą atsako geležinkelio įmonė (vežėjas) ir tuo atveju, kai šie įsipareigojimai nevykdomi dėl keleivių vežimą kelių transporto priemonėmis vykdančio vežėjo, jeigu toks vežėjas pasitelktas, kaltės.

6. Geležinkelio įmonė (vežėjas) pati keleivių vežimą kelių transporto priemonėmis vykdo tik tais atvejais, kai Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo nustatyta tvarka paskelbtas pirkimas, kurio sąlygos turi būti suderintos su Viešųjų pirkimų tarnyba, keleivių vežimą kelių transporto priemonėmis vykdysiančiam vežėjui parinkti neįvyksta.

7. Viešųjų paslaugų teikimo sutarčių turinys, trukmė, jų sudarymo tvarka, geležinkelio įmonės (vežėjo) nuostolių, patirtų teikiant viešąsias paslaugas, kompensavimo tvarka nustatyta Reglamente (EB) Nr. 1370/2007.

8. Vyriausybės įgaliota institucija geležinkelio įmonę (vežėją) viešosioms paslaugoms teikti parenka konkurso būdu arba tiesiogiai sudarydama viešųjų paslaugų teikimo sutartis pagal Reglamente (EB) Nr. 1370/2007 nurodytas sąlygas.

9. Geležinkelio įmonės (vežėjo) nuostolių, patirtų teikiant viešąsias paslaugas, kompensacijos apskaičiavimo tvarką pagal Reglamentą (EB) Nr. 1370/2007 ir tokių nuostolių

kompensacijos planavimo ir mokėjimo tvarką, viešųjų paslaugų poreikio nustatymo kriterijus nustato Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

10. Valstybės lėšos, skirtos geležinkelio įmonei (vežėjui) viešosioms paslaugoms teikti, turi būti apskaitomos atskirai ir negali būti naudojamos kitai veiklai.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-653](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. [72-2672](#) (2006-06-28)

Nr. [XI-1595](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. [121-5703](#) (2011-10-08)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIII-1857](#), 2018-12-20, *paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00093*

### **12<sup>1</sup> straipsnis. Viešųjų paslaugų teikimo sutarčių nutraukimas**

1. Vyriausybės įgaliota institucija priima sprendimą nutraukti viešųjų paslaugų teikimo sutartį Civiliniame kodekse, šiame straipsnyje ir viešųjų paslaugų teikimo sutartyje nustatytais pagrindais.

2. Vyriausybės įgaliota institucija privalo nutraukti viešųjų paslaugų teikimo sutartį:

1) jeigu paaiškėja, kad geležinkelio įmonė (vežėjas) neatitinka viešąsias paslaugas teikiančiai geležinkelio įmonei (vežėjui) šiame Kodekse nustatytų reikalavimų, geležinkelio įmonės (vežėjo) teikiamos viešosios paslaugos neatitinka Vyriausybės įgalios institucijos nustatytų viešųjų paslaugų teikimo kokybės reikalavimų ir geležinkelio įmonė (vežėjas) nepašalina šių trūkumų per Vyriausybės įgalios institucijos nustatytą terminą;

2) Vyriausybės įgaliojai institucijai nustačius, kad nebėra poreikio teikti viešųjų paslaugų.

3. Vyriausybės įgaliota institucija apie ketinimą nutraukti viešųjų paslaugų teikimo sutartį ir šios sutarties nutraukimą geležinkelio įmonę (vežėją) informuoja viešųjų paslaugų teikimo sutartyje nustatyta tvarka ir terminais.

*Papildyta straipsniu:*

Nr. [XIII-1857](#), 2018-12-20, *paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00093*

### **13 straipsnis. Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registras**

1. Geležinkelių riedmenys registruojami ir duomenys apie geležinkelių riedmenis, jų naudotojus, asmenis, atsakingus už geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą, tvarkomi Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre įstatymų, Vyriausybės patvirtintų Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registro nuostatų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre neregistruojami trečiųjų valstybių asmenims priklausantys prekiniai ir keleiviniai vagonai, bendrai naudojami tarptautiniam susisiekimui su trečiosiomis valstybėmis 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, jeigu leidimai pradėti naudoti šiuos geležinkelių riedmenis pirmą kartą išduoti ar teisė eksploatuoti šiuos geležinkelių riedmenis pirmą kartą suteikta trečiojoje valstybėje.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-833](#), 2017-12-05, *paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20053*

3. Geležinkelio įmonė (vežėjas), Lietuvos Respublikoje naudojanti šio straipsnio 2 dalyje nurodytus prekinis ir keleivinius vagonus, raštu neatlygintinai teikia geležinkelių transporto eismo saugos institucijai jos paprašytus duomenis apie šių Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registre neregistruotinių geležinkelių riedmenų naudotoją, už geležinkelių riedmenų techninę priežiūrą atsakingą subjektą ir geležinkelių riedmenų naudojimo apribojimus, taip pat kitus papildomus duomenis apie geležinkelių riedmenis, jeigu geležinkelio įmonė (vežėjas) tokius duomenis turi. Duomenys teikiami per 5 darbo dienas nuo geležinkelių transporto eismo saugos institucijos prašymo pateikti duomenis gavimo dienos. Geležinkelių transporto eismo saugos institucija šiuos duomenis kitiems subjektams teikia *mutatis mutandis* vadovaudamasi Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registro nuostatais.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-833](#), 2017-12-05, *paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20053*

4. Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registro tvarkytojui duomenis apie geležinkelių riedmenis teikia geležinkelių riedmenų naudotojai Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registro nuostatų nustatyta tvarka.

*Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:*

Nr. [XIII-833](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20053

5. Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registras yra valstybės registras. Lietuvos Respublikos geležinkelių riedmenų registro valdytoja yra Susisiekimo ministerija, o šio registro tvarkytoją skiria Vyriausybė.

*Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:*

Nr. [XIII-833](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20053

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-653](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. [72-2672](#) (2006-06-28)

Nr. [XI-1595](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. [121-5703](#) (2011-10-08)

Nr. [XII-235](#), 2013-04-18, *Žin.*, 2013, Nr. [46-2242](#) (2013-05-07)

## **TREČIASIS SKIRSNIS GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪRA**

### **14 straipsnis. Geležinkelių infrastruktūros objektai**

Geležinkelių infrastruktūros objektai yra šie:

1) žemės sklypas, kuriame yra bet kuris kitas šio straipsnio 2–10 punktuose nurodytas geležinkelių infrastruktūros objektas;

2) geležinkelio kelias ir geležinkelio kelio pagrindas, sankasos ir pylimai, iškasos, drenažo kanalai ir tranšėjos, mūrinės tranšėjos, pralaidos, sutvirtinimo sienos, apsauginiai želdiniai, peronai ir prekių platformos keleivių geležinkelio stotyse ir krovinių terminaluose; pėsčiųjų takai, geležinkelio kelių aptvėrimų sienos, tvoros, aptvarai, priešgaisrinės juostos, šildymo prietaisai, bėgių sankirtos, užtvartos nuo sniego;

3) inžineriniai statiniai: tiltai, pralaidos ir kiti viadukai, tuneliai, dengtos iškasos ir kitos pravažiuoti po geležinkelio sankasomis skirtos vietos, nuo griūčių ir krentančių akmenų apsaugantys statiniai ir kiti panašaus pobūdžio inžineriniai statiniai;

4) pervažos, taip pat kelių eismo saugą užtikrinanti įranga;

5) bėgiai, bėgiai su įpjovomis ir gretbėgiai, pabėgiai ir išilginiai pabėgiai, smulkieji geležinkelio kelio tvirtinimo elementai, balastas, taip pat akmens skalda ir smėlis, iešmai, bėgių sankirtos, grįžračiai ir kilnojamosios platformos (išskyrus platformas, skirtas išimtinai lokomotyvams), taip pat kiti panašaus pobūdžio įrenginiai;

6) automobilių keliai ir pėsčiųjų takai, skirti automobiliams privažiuoti ar keleiviams prieiti prie geležinkelio kelių;

7) saugos, signalizacijos ir telekomunikacijų įrenginiai atviraime geležinkelio kelyje, sumontuoti geležinkelio stotyse, taip pat signalizacijai ir telekomunikacijoms reikalingos elektros srovės gamybos, transformavimo ir skirstymo įrenginiai, šiems įrenginiams skirti pastatai, stabdikliai;

8) apšvietimo įrenginiai, skirti geležinkelių transporto eismui ir geležinkelių transporto eismo saugai užtikrinti;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

9) elektros energijos transformavimo ir perdavimo įrenginiai, būtini traukai užtikrinti: pastotės, energijos tiekimo kabeliai, nutiesti tarp pastočių ir kontaktinių laidų, kontaktinis geležinkelių tinklas ir atramos, trečiasis bėgis su atramomis;

10) geležinkelių infrastruktūros valdytojo naudojami pastatai, įskaitant šiuose pastatuose esančių įrenginių dalį, skirtą transporto mokesčiams surinkti.

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

### **15 straipsnis. Geležinkelių linijų skirstymas pagal reikšmę**

1. Geležinkelių linijos, atsižvelgiant į traukinių eismo intensyvumą, geopolitinę, socialinę ir ekonominę jų reikšmę, skirstomos į valstybinės reikšmės magistralines geležinkelių linijas ir regioninės reikšmės geležinkelių linijas.

2. Valstybinės reikšmės magistralinės geležinkelių linijos yra į tarptautinių geležinkelių linijų tinklą įtrauktos geležinkelių linijos ir kitos reikšmingos šalies ūkiui linijos, kurių sąrašą tvirtina Vyriausybė.

3. Regioninės reikšmės geležinkelių linijos yra geležinkelių linijos, skirtos susisiekimui tarp atskirų miestų (gyvenviečių), kurių sąrašą tvirtina susisiekimo ministras.

### **16 straipsnis. Lietuvos Respublikos geležinkelių infrastruktūros registras**

1. Geležinkelių infrastruktūra registruojama bei duomenys apie geležinkelių infrastruktūrą ir registro duomenų teikėjus tvarkomi Lietuvos Respublikos geležinkelių infrastruktūros registre įstatymų, Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro patvirtintų Lietuvos Respublikos geležinkelių infrastruktūros registro nuostatų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

2. Lietuvos Respublikos geležinkelių infrastruktūros registro duomenų teikėjai nurodyti Lietuvos Respublikos geležinkelių infrastruktūros registro nuostatuose.

3. Lietuvos Respublikos geležinkelių infrastruktūros registro valdytoja yra Susisiekimo ministerija. Registro tvarkytojo funkcijas atlieka geležinkelių transporto eismo saugos institucija.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-588](#), 2017-06-30, paskelbta TAR 2017-07-11, i. k. 2017-11957

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-653](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. [72-2672](#) (2006-06-28)

Nr. [XI-1595](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. [121-5703](#) (2011-10-08)

Nr. [XII-235](#), 2013-04-18, *Žin.*, 2013, Nr. [46-2242](#) (2013-05-07)

### **17 straipsnis. Geležinkelio stotis**

1. Geležinkelio stotį sudaro geležinkelio kelių, pastatų, statinių ir įrenginių kompleksas, užimantis tam tikrą žemės sklypą ir skirtas traukiniams priimti, skirstyti, formuoti, praleisti ir išleisti, keleiviams, bagažo ar krovinių siuntėjams (gavėjams) aptarnauti.

2. Kiekviena geležinkelio stotis turi Vyriausybės suteiktą pavadinimą.

3. Reikalavimai geležinkelio stotims nustatomi Techninio geležinkelių naudojimo nuostatuose. Šiuos nuostatus tvirtina susisiekimo ministras.

### **18 straipsnis. Susisiekimas su geležinkelio stotimi**

1. Geležinkelio stotis turi turėti susisiekimą su miestu (gyvenviete).

2. Statiniai ir įrenginiai geležinkelio stotyje turi būti išdėstyti taip, kad būtų saugu ir patogu juos pasiekti keleiviams bei privažiuoti automobilių transportui.

### **19 straipsnis. Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonos**

1. Geležinkelio keliams ir jų įrenginiams yra nustatomos apsaugos zonos, kurios skirstomos į viešosios geležinkelių infrastruktūros kelių ir jų įrenginių apsaugos, privažiuojamųjų geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos, siaurųjų geležinkelių (600 mm ir 750 mm pločio vėžės) ir jų įrenginių apsaugos bei geležinkelio želdinių apsaugos zonas.

2. Geležinkelio kelius ir įrenginius prižiūrinčios įmonės techniniai darbuotojai ir jų įgalioti asmenys turi teisę laisvai vaikščioti šių kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, atlikti remonto, statybos ar kitus darbus, susijusius su geležinkelių transporto objektų naudojimu, važinėti, kasti žemę, kirsti medžius ir krūmus, tiesti vamzdynus, kabelius, oro elektros ir ryšių linijas. Apie tai ši įmonė turi informuoti žemės savininkus ar naudotojus ir įstatymų nustatyta tvarka atlyginti jiems padarytus nuostolius. Likviduojant geležinkelių transporto katastrofas, eismo įvykius, riktus ir jų padarinius arba siekiant jų išvengti, leidžiama privažiuoti prie geležinkelių transporto objektų taip, kaip reikia pagal situaciją, o padaryti nuostoliai atlyginami įstatymų nustatyta tvarka. Tais atvejais, kai medžiai, jų grupės, krūmai auga miško paskirties žemėje, miško naudotojai, kitais atvejais – geležinkelių infrastruktūros valdytojai turi užtikrinti, kad medžiai, jų grupės, krūmai nekeltų pavojaus geležinkelių transporto eismo saugai, priešingu atveju tokie medžiai, jų grupės, krūmai

kertami, genimi susisieikimo ministro nustatyta tvarka, o nuostoliai atlyginami įstatymų nustatyta tvarka. Medžių ir krūmų pripažinimo keliančiais pavojų geležinkelių transporto eismo saugai sąlygas ir tvarką nustato susisieikimo ministras.

3. Geležinkelio želdinių apsaugos techniniai darbuotojai turi teisę laisvai vaikščioti geležinkelio želdinių apsaugos zonoje, sodinti apsaugines želdinių juostas ir kirsti želdinius, keliančius pavojų geležinkelių transporto eismo saugai, įrengti apsaugos nuo sniego, smėlio, vėjo, vandens užtvaras ir sutvirtinti dirvą. Apie tai turi būti informuoti žemės savininkai ar naudotojai. Padarius nuostolių, jie atlyginami įstatymų nustatyta tvarka.

4. Geležinkelio želdinių apsaugos zonose, ne miško paskirties žemėje augantys medžiai, jų grupės, krūmai kertami, genimi ar pertvarkomi aplinkos ministro nustatyta tvarka, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje nurodytus atvejus.

5. Geležinkelio kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonų dydis ir specialiosios žemės naudojimo sąlygos šiose zonose nustatytos Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. X-653, 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. 72-2672 (2006-06-28)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-1725](#), 2015-05-19, paskelbta TAR 2015-05-28, i. k. 2015-08225

Nr. [XIII-2176](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09950

## **20 straipsnis. Pervažos ir perėjos**

1. Pervaža – geležinkelio kelio susikirtimo su automobilių keliu viename lygyje vieta.

2. Vietose, kuriose valstybinės reikšmės automobilių keliai susikerta su geležinkelio keliais, turi būti įrengiamos reguliuojamos ar nereguliuojamos pervažos arba viadukai.

3. Vietose, kuriose pėsčiųjų srautai kerta geležinkelio kelius, įrengiamos perėjos.

## **21 straipsnis. Pervažų ir perėjų įrengimas ir priežiūra**

1. Pervažos ar perėjos įrengiamos:

1) kai tiesiamas naujas geležinkelio kelias, – geležinkelio kelio sankirtoje su esamais valstybinės reikšmės automobilių keliais iš geležinkelio kelių tiesiančių subjektų lėšų;

2) kai tiesiami nauji valstybinės reikšmės automobilių keliai, – valstybinės reikšmės automobilių kelių sankirtoje su esamu geležinkelio keliu iš tuos kelius tiesiančių subjektų lėšų;

3) kai geležinkelio kelias nutiestas, – iš fizinių ir (ar) juridinių asmenų, suinteresuotų pervažos įrengimu, lėšų, jeigu geležinkelių infrastruktūros valdytojas pritaria pervažos įrengimui.

2. Vietinės reikšmės automobilių kelių sankirtoje su geležinkelio keliu pervažas ar perėjas, suderinę su geležinkelių infrastruktūros valdytoju, įrengia ir prižiūri suinteresuoti fiziniai ar juridiniai asmenys iš savo lėšų.

3. Leidimą įrengti pervažą ar perėją išduoda geležinkelių infrastruktūros valdytojas, atsižvelgdamas į technines galimybes ir eismo saugos reikalavimus.

4. Pervažos ir perėjos turi būti įrengtos pagal Statybos įstatymo ir susisieikimo ministro patvirtintų Pervažų įrengimo ir naudojimo taisyklių reikalavimus.

5. Valstybinės reikšmės automobilių kelių sankirtoje su geležinkelio keliu pervažas ir perėjas prižiūri geležinkelių infrastruktūros valdytojas.

6. Suinteresuotų fizinių ar juridinių asmenų ir geležinkelių infrastruktūros valdytojo susitarimu esamos pervažos ar perėjos gali būti perkeltos į kitą vietą, uždarytos arba panaikintos. Pervažos ir perėjos perkeltamos į kitą vietą, uždaromos arba panaikinamos suinteresuoto asmens lėšomis.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. XII-235, 2013-04-18, *Žin.*, 2013, Nr. 46-2242 (2013-05-07)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-1725](#), 2015-05-19, paskelbta TAR 2015-05-28, i. k. 2015-08225

## **22 straipsnis. Privažiuojamieji geležinkelio keliai**

1. Privažiuojamieji geležinkelio keliai gali priklausyti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui ir kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims.

2. Privažiuojamųjų geležinkelio kelių tiesimas, rekonstravimas, jų prijungimas prie viešosios geležinkelių infrastruktūros ir su tuo susiję geležinkelio stočių plėtimo, modernizavimo ir statybos darbai atliekami iš užsakovo lėšų.

3. Privažiuojamieji geležinkelio keliai statomi, rekonstruojami ir remontuojami pagal Statybos įstatymo reikalavimus.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-1725](#), 2015-05-19, paskelbta TAR 2015-05-28, i. k. 2015-08225

4. Privažiuojamųjų geležinkelio kelių būklei, eksploatacijai, geležinkelių riedmenims ir juos prižiūrinčiam personalui taikomi viešosios geležinkelių infrastruktūros reikalavimai, nustatyti Geležinkelių transporto eismo saugos įstatyme ir susisiekimo ministro tvirtinamose taisyklėse. Kaip jų laikomasi, kontroliuoja geležinkelių transporto eismo saugos institucija.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-588](#), 2017-06-30, paskelbta TAR 2017-07-11, i. k. 2017-11957

5. Privažiuojamieji geležinkelio keliai, jiems priskirti krovimo barai, teritorija turi atitikti Techninio geležinkelių naudojimo nuostatų bei kitų teisės aktų reikalavimus. Jų priežiūrą, remontą savo lėšomis atlieka savininkas arba naudotojas. Už eismo saugą minėtose vietose atsako atitinkamai savininkas arba naudotojas.

6. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo ir privažiuojamojo geležinkelio kelio savininko arba naudotojo santykiai reguliuojami sutartimi.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-235](#), 2013-04-18, *Žin.*, 2013, Nr. [46-2242](#) (2013-05-07)

## **KETVIRTASIS SKIRSNIS**

### **VIEŠOSIOS GELEŽINKELIŲ INFRASTRUKTŪROS VALDYMAS, NAUDOJIMAS IR PRIEŽIŪRA**

#### **23 straipsnis. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymas, naudojimas ir disponavimas ja, jos pripažinimas nereikalinga arba netinkama (negalima) naudoti**

1. Šio Kodekso ir įstatymų, kuriuose reguliuojami valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo teisiniai santykiai, nustatyta tvarka viešąją geležinkelių infrastruktūrą patikėjimo teise valdo, naudoja, ja disponuoja viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoja – akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms vykdyti įsteigta dukterinė bendrovė.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

2. *Neteko galios 2019-12-08.*

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

3. *Neteko galios 2019-12-08.*

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

4. Viešosios geležinkelių infrastruktūros turtas yra valdomas pagal šio turto patikėjimo sutartį, kurią su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoju sudaro Susisiekimo ministerija. Sukurtas naujas viešosios geležinkelių infrastruktūros turtas inventorizuojamas ir registruojamas valstybės biudžeto lėšomis. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas parengia ir tvarko patikėjimo teise valdomo viešosios geležinkelių infrastruktūros turto ir turto, valdomo kitais teisėtais pagrindais, sąrašą, atsižvelgiant į kurį nustatoma, kokio finansavimo reikia šiam turtui atnaujinti ir modernizuoti, taip pat atskirai nurodo viešosios geležinkelių infrastruktūros atnaujinimo ir modernizavimo išlaidas.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

5. Sprendimus dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų pripažinimo nereikalingais arba netinkamais (negalimais) naudoti priima viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas. Sprendimai dėl nereikalingais arba netinkamais (negalimais) naudoti pripažintų viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų perdavimo priimami Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatyta tvarka. Sprendimą dėl nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti pripažinto viešosios geležinkelių infrastruktūros objekto, kurio likutinė vertė, neatsižvelgiant į viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo buhalterinėje apskaitoje pripažintą nuvertėjimą, yra 25 tūkstančiai eurų ir didesnė, nurašymo priima Vyriausybė, o sprendimą dėl nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti pripažinto viešosios geležinkelių infrastruktūros objekto, kurio likutinė vertė, neatsižvelgiant į viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo buhalterinėje apskaitoje pripažintą nuvertėjimą, yra mažesnė negu 25 tūkstančiai eurų, nurašymo priima viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, gavęs rašytinį Susisiekimo ministerijos sutikimą.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

6. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui netaikomi įstatymuose, kuriuose reguliuojami valstybės turto valdymo teisiniai santykiai, nustatyti apribojimai dėl valstybei nuosavybės teise priklausančios viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų nuomos. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektus viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas gali išnuomoti Vyriausybės nustatyta tvarka šiais atvejais ir sąlygomis:

1) ne aukciono būdu – asmenims, nuosavybės teise valdantiems statinius (išskyrus laikinuosius statinius, inžinerinius tinklus ir neturinčius aiškos funkcinės priklausomybės ar apibrėžto naudojimo, ūkinės veiklos pobūdžio statinius, kurie tarnauja pagrindiniam statiniui ar įrenginiui arba jo priklausiniui), esančius tame pačiame valstybinės žemės sklype (ar jo dalyje), kaip ir nuomojami viešosios geležinkelių infrastruktūros objektai, – ne ilgesniam kaip 20 metų terminui (į šį terminą įskaitomas nuomos sutarties termino pratęsimas). Jeigu statinys, esantis tame pačiame valstybinės žemės sklype, kaip ir nuomojamas viešosios geležinkelių infrastruktūros objektas, bendrosios dalinės nuosavybės teise priklauso keliems asmenims (bendraturčiams), tokio statinio bendraturčiams išnuomojamos atitinkamos viešosios geležinkelių infrastruktūros objekto dalys proporcingai pagal jų turimą nuosavybę;

2) ne aukciono būdu – valstybės institucijoms ir įstaigoms, kurių veikla viešosios geležinkelių infrastruktūros objektuose privaloma pagal Lietuvos Respublikos įstatymus, išskyrus tuos atvejus, kai viešosios geležinkelių infrastruktūros objektai pagal šių institucijų ir įstaigų veiklą reglamentuojančius Lietuvos Respublikos įstatymus turi būti perduoti laikinai neatlygintinai naudotis, – privalomos veiklos pagal Lietuvos Respublikos įstatymus vykdymo trukmei;

3) ne aukciono būdu – asmenims trumpalaikiams renginiams organizuoti (parodoms, sporto varžyboms, pasitarimams, seminarams, šventėms, kultūros renginiams, darbuotojų socialinėms reikmėms skirtiems renginiams ir panašiai), trumpalaikiams neatidėliotiniams darbams vykdyti (avarijų, stichinių nelaimių padariniams likviduoti ir panašiai) – trumpalaikių renginių ir trumpalaikių neatidėliotinių darbų vykdymo trukmei (bendra nuomos trukmė – iki 30 kalendorinių dienų per metus);

4) ne aukciono būdu – asmenims, vykdančioms viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų remonto, rekonstrukcijos ar naujų statinių statybos darbus, – viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų remonto, rekonstrukcijos ar naujų statinių statybos darbų vykdymo trukmei (į šį terminą įskaitomas nuomos sutarties pratęsimo terminas);

5) aukciono būdu – asmenims visais kitais atvejais, nenurodytais šios dalies 1–4 punktuose, – ne ilgesniam kaip 20 metų terminui (į šį terminą įskaitomas nuomos sutarties termino pratęsimas).

7. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, raštu iš anksto per viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų nuomos sutartyje nustatytą terminą įspėjęs viešosios geležinkelių infrastruktūros objekto nuomininką, turi teisę nutraukti viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų nuomos sutartį prieš terminą, jeigu išnuomoto objekto reikia viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo reikmėms ir toks nuomos sutarties nutraukimo pagrindas numatytas viešosios geležinkelių infrastruktūros objekto nuomos sutartyje. Viešosios geležinkelių

infrastruktūros objekto nuomos sutarties nutraukimo prieš terminą atveju viešosios geležinkelių infrastruktūros objekto nuomininko dėl tokio viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų nuomos sutarties nutraukimo patiriami nuostoliai atlyginami teisės aktų nustatyta tvarka.

8. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų nuomininkas neturi teisės įkeisti nuomos teisės, perduoti jos kaip turinio įnašo ar kitaip jos suvaržyti. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų subnuoma draudžiama.

9. Nuomos mokestis už viešosios geležinkelių infrastruktūros objekto nuomą nustatomas Vyriausybės nustatyta tvarka.

10. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objekto nuomininkui, pagerinusiam išsinuomotą viešosios geležinkelių infrastruktūros objektą, už pagerinimą neatlyginama. Kitos viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų nuomos sąlygos nustatomos viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų nuomos sutartyse.

11. *Neteko galios 2019-12-08.*

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

12. Išlaidos, patiriamos atliekant šio Kodekso 24 straipsnyje nurodytas viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijas, apmokamos iš užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą, valstybės biudžeto lėšų, skiriamų pagal šio straipsnio 13 dalyje nurodytą sutartį, valstybės biudžeto lėšų, skiriamų viešosios geležinkelių infrastruktūros atnaujinimo, modernizavimo ir plėtros projektams įgyvendinti, paskolų, kitų lėšų.

13. Užtikrinant geležinkelių transporto eismo saugą, išlaikant viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo teikiamų paslaugų kokybę ir ją gerinant, skatinama mažinti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo išlaidas ir užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą įmokų dydžius. Nurodytas skatinimas įgyvendinamas Susisiekimo ministerijai ne trumpesniam kaip 5 metų laikotarpiui sudarant su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoju viešosios geležinkelių infrastruktūros ir Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančių geležinkelių paslaugų įrenginių kokybės ir finansavimo užtikrinimo sutartį (toliau – viešosios geležinkelių infrastruktūros kokybės ir finansavimo užtikrinimo sutartis), kurioje turi būti bent ši informacija:

*Pakeistas straipsnio dalies pavadinimas:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

1) viešosios geležinkelių infrastruktūros kokybės ir finansavimo užtikrinimo sutarties taikymo sritis, susijusi su viešąja geležinkelių infrastruktūra ir Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančiais geležinkelių paslaugų įrenginiais, valdomais viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo, ir apimanti visus viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymo aspektus, įskaitant jau eksploatuojamos viešosios geležinkelių infrastruktūros techninę priežiūrą, viešosios geležinkelių infrastruktūros atnaujinimą ir modernizavimą (prireikus – ir naujos viešosios geležinkelių infrastruktūros statybą);

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

2) skiriamų valstybės biudžeto lėšų paskirstymo struktūra, pagal kurią skirstomos lėšos už viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo teikiamas paslaugas (numatant atskirai lėšas už minimalųjį prieigos paketą ir lėšas už Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančiuose geležinkelių paslaugų įrenginiuose, valdomuose viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo, teikiamas ir šio Kodekso 30<sup>3</sup> straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytas paslaugas), viešosios geležinkelių infrastruktūros techninę priežiūrą, atnaujinimą ir modernizavimą (prireikus – ir naujos viešosios geležinkelių infrastruktūros statybą) ir už tai, kad būtų atlikti uždelsti viešosios geležinkelių infrastruktūros techninės priežiūros, viešosios geležinkelių infrastruktūros atnaujinimo ir modernizavimo darbai (prireikus gali būti įtraukta skiriamų valstybės biudžeto lėšų paskirstymo naujai viešajai geležinkelių infrastruktūrai struktūra);

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

3) į viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojus orientuoti veiklos tikslai, pateikti kaip rodikliai ir kokybės kriterijai, apimantys, pavyzdžiui, tokius elementus: traukinių eksploatavimo charakteristikas (pavyzdžiui: traukinių greitį geležinkelių linijose, patikimumą, klientų pasitenkinimą), geležinkelių tinklo pajėgumą, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo veiklos mastą, geležinkelių transporto eismo saugos lygį, aplinkos apsaugą;

4) techninės priežiūros darbai, kurie dėl lėšų stokos gali būti neatlikti, ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo turtas, kuris bus nenaudojamas ar naudojamas iš dalies ir tai turės įtakos viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo finansiniams rezultatams;

5) priemonės viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo išlaidoms mažinti;

6) viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo pareiga teikti ataskaitas (ataskaitų turinys ir jų teikimo dažnumas), įskaitant informaciją, kurią reikia skelbti kiekvienais metais;

7) sutarta viešosios geležinkelių infrastruktūros kokybės ir finansavimo užtikrinimo sutarties galiojimo trukmė, kuri turi būti suderinta su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo strateginiame veiklos plane, teisės aktuose nustatyta ir Tinklo nuostatuose nurodyta viešosios geležinkelių infrastruktūros apmokestinimo sistema ir reikalavimais;

*Straipsnio punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

8) taisyklės, pagal kurias būtų priimami sprendimai įvykus didelio masto viešosios geležinkelių infrastruktūros valdymo sutrikimams ir geležinkelių transporto katastrofoms, geležinkelių transporto eismo įvykiams ar geležinkelių transporto riktams, įskaitant šių įvykių padarinių likvidavimo planus, viešosios geležinkelių infrastruktūros kokybės ir finansavimo užtikrinimo sutarties nutraukimo prieš terminą ir viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojų informavimo laiku taisykles;

9) taisomosios priemonės, kurių reikia imtis, jeigu kuri nors iš viešosios geležinkelių infrastruktūros kokybės ir finansavimo užtikrinimo sutarties šalių pažeidžia savo sutartinius įsipareigojimus arba išskirtinėmis aplinkybėmis, susijusiomis su valstybės finansavimo neskyrimu ar nepakankamu skyrimu (tai apima naujų derybų dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros kokybės ir finansavimo sutarties ir šios sutarties nutraukimo prieš terminą sąlygas ir tvarką).

14. Viešosios geležinkelių infrastruktūros kokybės ir finansavimo sutarties sąlygos ir Susisiekimo ministerijos įsipareigojimai dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui pagal viešosios geležinkelių infrastruktūros kokybės ir finansavimo užtikrinimo sutartį skiriamo valstybės biudžeto finansavimo privalo galioti visą laikotarpį, nurodytą šio straipsnio 13 dalyje.

15. Susisiekimo ministerija ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas per 5 darbo dienas nuo kreipimosi į juos dienos privalo pareiškėjams ir pateikusiems prašymą potencialiems pareiškėjams pateikti informaciją dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros kokybės ir finansavimo užtikrinimo sutarties. Susisiekimo ministerija ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas savo interneto svetainėse skelbia viešosios geležinkelių infrastruktūros kokybės ir finansavimo užtikrinimo sutarties projektą ir nurodo, per kokį terminą galima pareikšti nuomonę dėl šios sutarties turinio. Pasirašyta viešosios geležinkelių infrastruktūros kokybės ir finansavimo sutartis skelbiama Susisiekimo ministerijos ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo interneto svetainėse per vieną mėnesį nuo šios sutarties pasirašymo dienos.

16. Viešosios geležinkelių infrastruktūros kokybės ir finansavimo užtikrinimo sutartyje numatomas valstybės biudžeto finansavimas turi būti pakankamas, kad tais atvejais, kai veiklos sąlygos yra įprastos, per ne ilgesnį kaip 5 metų laikotarpį būtų išlaikytas viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo pajamų (gautų iš užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą, užmokesčio už naudojimąsi Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančiais geležinkelių paslaugų įrenginiais, valdomais viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo, nurodytais šio Kodekso 30<sup>1</sup> straipsnyje, ir šiuose įrenginiuose teikiamomis su geležinkelių transportu susijusiomis pagrindinėmis, papildomomis ar pagalbinėmis paslaugomis, papildomų pajamų iš kitos komercinės veiklos, negrąžinamų pajamų iš privačių šaltinių ir valstybės biudžeto lėšų) ir sąnaudų balansas. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas susisiekimo ministro nustatyta tvarka parengia ir paskelbia veiklos planą, suderintą su Vyriausybės tvirtinama viešosios geležinkelių infrastruktūros plėtros programa ir atitinkantį Viešosios geležinkelių infrastruktūros kokybės ir finansavimo užtikrinimo sutartyje numatomą valstybės biudžeto finansavimą.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

17. Neteko galios 2019-12-08.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1595](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. [121-5703](#) (2011-10-08)

Nr. [XII-235](#), 2013-04-18, *Žin.*, 2013, Nr. [46-2242](#) (2013-05-07)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

**23<sup>1</sup> straipsnis. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų, Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančių geležinkelių paslaugų įrenginių užimamos valstybinės žemės perdavimas, valdymas, naudojimas ir disponavimas ja**

*Pakeistas straipsnio pavadinimas:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

1. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų, Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančių geležinkelių paslaugų įrenginių užimamą valstybinę žemę Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos pagal patikėjimo sutartis Vyriausybės nustatyta tvarka perduoda valdyti, naudoti ir disponuoti ja patikėjimo teise viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

2. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypus (ar jų dalis), nenaudojamus viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo veiklai vykdyti, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas gali išnuomoti Vyriausybės nustatyta tvarka šiais atvejais ir sąlygomis:

1) ne aukciono būdu – asmenims, nuosavybės teise valdantiems statinius (išskyrus laikinuosius statinius, inžinerinius tinklus ir neturinčius aiškios funkcinės priklausomybės ar apibrėžto naudojimo arba ūkinės veiklos pobūdžio statinius, kurie tarnauja pagrindiniam statiniui ar įrenginiui arba jo priklausiniui), esančius viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklype (ar jo dalyje), kurį (kurią) tie statiniai užima ir kuris (kuri) būtinas (būtina) jiems naudoti pagal paskirtį, – ne ilgesniam kaip 20 metų terminui (į šį terminą įskaitomas nuomos sutarties termino pratęsimas);

2) ne aukciono būdu – asmenims, nuomojantiems statinius (išskyrus laikinuosius statinius, inžinerinius tinklus ir neturinčius aiškios funkcinės priklausomybės ar apibrėžto naudojimo arba ūkinės veiklos pobūdžio statinius, kurie tarnauja pagrindiniam statiniui ar įrenginiui arba jo priklausiniui) viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklype (ar jo dalyje), kurį (kurią) tie statiniai užima ir kuris (kuri) būtinas (būtina) jiems naudoti pagal paskirtį, – nuomos terminui, kuris negali būti ilgesnis kaip 20 metų (į šį terminą įskaitomas nuomos sutarties termino pratęsimas);

3) aukciono būdu – asmenims visais kitais atvejais, nenurodytais šios dalies 1 ir 2 punktuose, – ne ilgesniam kaip 20 metų terminui (į šį terminą įskaitomas nuomos sutarties termino pratęsimas).

3. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi teisę nutraukti viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomos sutartį prieš terminą, jeigu išnuomoto žemės sklypo (ar jo dalies) reikia viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms atlikti. Toks nuomos sutarties nutraukimo pagrindas numatomas viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomos sutartyje. Šiuo atveju viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi teisę nutraukti viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomos sutartį prieš terminą, apie tai pranešęs viešosios geležinkelių infrastruktūros

objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomininkui raštu prieš 2 mėnesius iki šios sutarties nutraukimo. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomos sutarties nutraukimo prieš terminą atveju viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomininko dėl tokio viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomos sutarties nutraukimo patiriami nuostoliai atlyginami teisės aktų nustatyta tvarka.

**TAR pastaba.** 3 dalyje nustatyti reikalavimai taikomi viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų ir šių objektų užimamos valstybinės žemės nuomos sutartims, sudaromoms po įstatymo Nr. XII-2363 įsigaliojimo dienos (2016-07-01).

4. Nuomos mokestis už viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės nuomą nustatomas Vyriausybės nustatyta tvarka. Lėšas, gautas iš viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės nuomos, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas privalo apskaityti atskirai ir naudoti tik viešosios geležinkelių infrastruktūros priežiūrai, atnaujinimui, modernizavimui ir plėtrai.

**TAR pastaba.** 4 dalyje nustatyti reikalavimai taikomi viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų ir šių objektų užimamos valstybinės žemės nuomos sutartims, sudaromoms po įstatymo Nr. XII-2363 įsigaliojimo dienos (2016-07-01).

5. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės nuomininkas neturi teisės perleisti žemės sklypo (ar jo dalies) nuomos teisės kitiems asmenims, jo (ar jo dalies) įkeisti ar kitaip suvaržyti, negali juo (ar jo dalimi) laiduoti, garantuoti ar kitu būdu užtikrinti savo ir kitų asmenų prievolių įvykdymo. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės subnuoma draudžiama.

**TAR pastaba.** 5 dalyje nustatyti reikalavimai taikomi viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų ir šių objektų užimamos valstybinės žemės nuomos sutartims, sudaromoms po įstatymo Nr. XII-2363 įsigaliojimo dienos (2016-07-01).

6. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomos sutartyje turi būti numatyta, kad viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės nuomininkas, sudarydamas viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomos sutartį pagal šio straipsnio 2 dalies 3 punktą, įsipareigoja pasibaigus nuomos terminui (jeigu viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės nuomininkas nedalyvauja viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės aukcione ar jo nelaimi) perleisti jam nuosavybės teise priklausančius statinius naujam viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės nuomininkui ar viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui arba šiuos statinius nugriauti:

1) pasibaigus nuomos terminui statiniai perleidžiami naujam viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės nuomininkui ar viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui už nepriklausomo turto vertintojo nustatytą turto rinkos vertę;

2) tuo atveju, kai pasibaigus nuomos terminui viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas nusprendžia, kad viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės nuomininkui nuosavybės teise priklausančius statinius perimti netikslinga, šie statiniai nugriaunami viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės nuomininko lėšomis ir viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės nuomininkui patirti nuostoliai dėl jam nuosavybės teise priklausančių statinių nugriovimo neatlyginami.

**TAR pastaba.** 6 dalyje nustatyti reikalavimai taikomi viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų ir šių objektų užimamos valstybinės žemės nuomos sutartims, sudaromoms po įstatymo Nr. XII-2363 įsigaliojimo dienos (2016-07-01).

7. Šio straipsnio 6 dalyje nustatyti reikalavimai taikomi ir tais atvejais, kai viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomos sutartis sudaroma pagal šio straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktus, tačiau tik tiems statiniams, kuriuos nuomininkas pastato viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimamos valstybinės žemės sklypo (ar jo dalies) nuomos sutarties galiojimo laikotarpiu.

**TAR pastaba.** 7 dalyje nustatyti reikalavimai taikomi viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų ir šių objektų užimamos valstybinės žemės nuomos sutartims, sudaromoms po įstatymo Nr. XII-2363 įsigaliojimo dienos (2016-07-01).

8. Viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų užimama valstybinė žemė, kurią viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas valdo, naudoja ir ja disponuoja patikėjimo teise, perduodama laikinai neatlygintinai naudotis valstybės institucijoms ir įstaigoms, kurių veikla geležinkelių infrastruktūros objektuose privaloma pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.

*Kodeksas papildytas straipsniu:*

Nr. [XII-235](#), 2013-04-18, *Žin.*, 2013, Nr. [46-2242](#) (2013-05-07)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-2363](#), 2016-05-19, paskelbta TAR 2016-06-02, i. k. 2016-14733

#### **24 straipsnis. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijos**

1. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijos yra šios:

1) atnaujinti viešąją geležinkelių infrastruktūrą ir vykdyti jos techninę priežiūrą;

2) organizuoti geležinkelių transporto eismą;

3) teikti pasiūlymus dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros plėtros programų projektų;

4) įgyvendinti viešosios geležinkelių infrastruktūros plėtros programas ir projektus;

5) eksploatuoti viešąją geležinkelių infrastruktūrą, išskyrus sprendimų, kurie pagal šį Kodeksą priskirti Lietuvos Respublikos susisiekimo ministrui, priėmimą;

6) teikti minimalųjį prieigos paketą sudarančias paslaugas;

7) ne rečiau kaip kartą per metus konsultuotis su geležinkelio įmonėmis (vežėjais) ir pareiškėjais (toliau – viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojai), prireikus su krovinių ir keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugų naudotojais, šio Kodekso 7 straipsnio 2 dalyje nurodyta institucija, siekiant aptarti jų poreikius, susijusius su viešosios geležinkelių infrastruktūros technine priežiūra ir viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų didinimu, viešosios geležinkelių infrastruktūros kokybės ir finansavimo užtikrinimo sutartyje nustatytus į viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojus orientuotus veiklos tikslus, priemones viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo išlaidoms mažinti ir jų įgyvendinimą, Tinklo nuostatų turinį ir įgyvendinimą, kombinuotųjų vežimų ir geležinkelių sistemos sąveikumo klausimus, taip pat kitus klausimus, susijusius su naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sąlygomis ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo teikiamų paslaugų kokybe;

8) bendradarbiauti su kitų Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelių infrastruktūros valdytojais, siekiant plėtoti Europos Sąjungos geležinkelių infrastruktūrą kuriant bendrą Europos geležinkelių erdvę, keistis geležinkelių infrastruktūros valdymo patirtimi, vykdyti geležinkelių infrastruktūros valdytojų veiklos rezultatų stebėseną ir šių rezultatų vertinimą, dalyvauti Europos Komisijai atliekant geležinkelių transporto paslaugų rinkos stebėseną ir šalinti valdomo geležinkelių tinklo kliūtis, sukeliančias susisiekimo kliūtis Europos Sąjungos geležinkelių tinkle, aptarti su kitų Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelių infrastruktūros valdytojais bendradarbiavimą pajėgumų skyrimo ir užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą ėmimo sistemos vežant keleivius, bagažą ir (ar) krovinius tarptautiniais maršrutais tarp Lietuvos ir kitų Europos Sąjungos valstybių narių klausimais;

9) atlikti kitas šiame Kodekse ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose geležinkelių transporto veiklą, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui nustatytas funkcijas.

2. Šio straipsnio 1 dalies 7 punkte nurodytos konsultacijos organizuojamos ir vykdomos viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo patvirtintose konsultacijų taisyklėse nustatyta tvarka. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, rengdamas konsultacijų taisykles, turi konsultuotis su viešosios geležinkelių infrastruktūros naudotojais ir rinkos reguliuotoju. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas savo interneto svetainėje skelbia tais metais vykdytų konsultacijų apžvalgą.

3. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas šio straipsnio 1 dalyje nurodytų funkcijų įgyvendinimą gali perduoti kitai įmonei, kuri nėra geležinkelio įmonė (vežėjas), nekontroliuoja geležinkelio įmonės (vežėjo) arba pati nėra kontroliuojama geležinkelio įmonės (vežėjo). Su viešosios geležinkelių infrastruktūros plėtra, technine priežiūra ir atnaujinimu susijusius darbus ir užduotis viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas gali perduoti vertikaliosios integracijos įmonių grupės geležinkelio įmonėms (vežėjams) arba juridiniams asmenims, kurie kontroliuoja šias geležinkelio įmones (vežėjus) arba kurias kontroliuoja šios geležinkelio įmonės (vežėjai). Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, šioje dalyje nustatytais atvejais perduodamas funkcijų įgyvendinimą kitai įmonei, kuri nėra geležinkelio įmonė

(vežėjas), nekontroliuoja geležinkelio įmonės (vežėjo) arba pati nėra kontroliuojama geležinkelio įmonės (vežėjo), privalo užtikrinti komercinių ir profesinių paslapčių apsaugą ir imtis priemonių, kad būtų išvengta interesų konflikto.

4. Esminės viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijos neperduodamos jokiam kitam asmeniui.

5. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, šio straipsnio 3 dalyje nurodytu atveju perduodamas funkcijų įgyvendinimą kitai įmonei, kuri nėra geležinkelio įmonė (vežėjas), nekontroliuoja geležinkelio įmonės (vežėjo) arba pati nėra kontroliuojama geležinkelio įmonės (vežėjo), viešosios geležinkelių infrastruktūros plėtros, techninės priežiūros ir viešosios geležinkelių infrastruktūros atnaujinimo funkcijoms vykdyti ar susijusiems darbams (užduotims) atlikti, privalo atlikti šių darbų (užduočių) vykdymo priežiūrą ir galutinai atsako už šių darbų (užduočių) vykdymą.

6. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas gali sudaryti bendradarbiavimo susitarimus su viena ar keliomis geležinkelio įmonėmis (vežėjais), siekdamas pagal geležinkelio įmonės (įmonių) vežėjo (vežėjų) viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui pateiktą informaciją užtikrinti naudą geležinkelio įmonės (įmonių) (vežėjo) (vežėjų) klientams, sumažinti išlaidas arba pagerinti dalies geležinkelių tinklo, dėl kurio naudojimo sudaromas toks susitarimas, naudojimą. Jeigu nusprendžiama toki susitarimą sudaryti, jis turi būti sudaromas nediskriminaciniu būdu ir rinkos reguliuotojui prižiūrint. Rinkos reguliuotojas atlieka tokių susitarimų vykdymo priežiūrą ir gali, pateikęs pagrindžiančius argumentus, rekomenduoti juos nutraukti.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1595](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. [121-5703](#) (2011-10-08)

Nr. [XII-235](#), 2013-04-18, *Žin.*, 2013, Nr. [46-2242](#) (2013-05-07)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

## **24<sup>1</sup> straipsnis. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo finansinio skaidrumo reikalavimai**

1. Akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi užtikrinti, kad viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo apskaita būtų atskira nuo kitų vertikaliosios integracijos įmonių grupės juridinių asmenų apskaitos ir kad būtų sudaromos atskiros pelno (nuostolių) ataskaitos ir balansai.

2. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas negali tiesiogiai ar netiesiogiai suteikti paskolos geležinkelio įmonėms (vežėjams), o geležinkelio įmonės (vežėjai) negali tiesiogiai ar netiesiogiai suteikti paskolos viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui, išskyrus šio straipsnio 3 dalyje nustatytą atvejį.

3. Vertikaliosios integracijos įmonių grupės juridiniai asmenys vieni kitiems paskolas teikia, išmoka, grąžina ir moka palūkanas pagal Lietuvos banko skelbiamą suteikiamų paskolų vidutinę paskolų palūkanų normą. Tokių paskolų teikimo sąlygos nustatomos įvertinus įmonės, kuriai ketinama suteikti paskolą, rizikingumą.

4. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo įsiskolinimai turi būti apskaitomi ir administruojami atskirai nuo kitiems vertikaliosios integracijos įmonių grupės juridiniams asmenims priskiriamų įsiskolinimų. Mokėjimo nurodymus tokiems įsiskolinimams padengti gali atlikti vertikaliosios integracijos įmonių grupės juridinis asmuo, kontroliuojantis viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoją ir geležinkelio įmonę (vežėją), arba kitas vertikaliosios integracijos įmonių grupės juridinis asmuo.

5. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo apskaita ir kitų vertikaliosios integracijos įmonių grupės juridinių asmenų apskaita turi būti tvarkomos taip, kad būtų užtikrintas šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų vykdymas, sudarytos sąlygos vykdyti apskaitos atskyrimo ir finansinių procedūrų skaidrumo priežiūrą.

6. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi registruoti visus verslo ir finansinius santykius su kitais vertikaliosios integracijos įmonių grupės juridiniais asmenimis ir nurodyti bent jau tokių santykių šalis, pobūdį, jeigu perkamos prekės, paslaugos ar darbai, preliminarų, o jeigu įmanoma, – tikslų jų kiekį, sudarytų sutarčių vertę, pagrindines sutarčių sąlygas, sutarčių įvykdymo terminus. Visos viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui kitų

vertikaliosios integracijos įmonių grupės juridinių asmenų teikiamos paslaugos grindžiamos sutartimis ir už jas atsiskaitoma pagal rinkos kainas arba kainas, pagrįstas jų teikimo sąnaudomis, pridėjus paslaugas teikiančio vertikaliosios integracijos įmonių grupės juridinio asmens nustatytą pagrįstą pelno maržą.

7. Pajamas, gautas iš viešosios geležinkelių infrastruktūros objektų nuomos, užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą, ir valstybės biudžeto lėšas, skirtas viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo veiklai finansuoti, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi apskaityti atskirai ir naudoti tik viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo veiklai, įskaitant paskolų grąžinimą ir palūkanų mokėjimą. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui atitinkamų metų tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiu surinkus užmokesį už minimalųjį prieigos paketą ir per tą laikotarpį jo nepanaudojus, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo sprendimu šios lėšos per ne ilgesnį kaip 5 metų laikotarpį naudojamos viešosios geležinkelių infrastruktūros techninei priežiūrai, atnaujinimui ir (ar) plėtrai. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui nepanaudojus užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą šioje dalyje nustatyta tvarka, teisės aktų, reglamentuojančių dividendų apskaičiavimą, nustatyta tvarka apskaičiuoti dividendai mokami į valstybės biudžetą.

*Papildyta straipsniu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

## **24<sup>2</sup> straipsnis. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo valdymo nešališkumo reikalavimai**

1. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo vadovas ir jo pavaduotojas, valdybos ir stebėtojų tarybos, jeigu jos yra sudarytos, nariai veikia laikydamiės nediskriminavimo principo ir joks interesų konfliktas negali daryti poveikio jų nešališkumui.

2. Fiziniai asmenys vienu metu negali eiti šių pareigų:

1) viešosios geležinkelių infrastruktūros vadovo arba jo pavaduotojo ar valdybos nario ir geležinkelio įmonės (vežėjo) vadovo arba jo pavaduotojo ar valdybos nario;

2) viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo stebėtojų tarybos ir geležinkelio įmonės (vežėjo) stebėtojų tarybos, jeigu jos yra sudarytos, nario;

3) vertikaliosios integracijos įmonių grupės juridinio asmens, kontroliuojančio viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoją ir geležinkelio įmonę (vežėją), valdybos arba stebėtojų tarybos, jeigu jos yra sudarytos, nario ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo vadovo arba jo pavaduotojo;

4) geležinkelio įmonės (vežėjo) vadovo arba jo pavaduotojo ar valdybos nario ir viešosios geležinkelių infrastruktūros darbuotojų, atsakingų už sprendimų dėl esminių viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijų priėmimą.

3. Buvusių viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo darbuotojų, atsakingų už sprendimų dėl esminių viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijų priėmimą, vienus metus po darbo santykių su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoju pabaigos negali įdarbinti geležinkelio įmonė (vežėjas). Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas vienus metus po darbo santykių su geležinkelio įmone (vežėju) pabaigos negali įdarbinti buvusių geležinkelio įmonės (vežėjo) darbuotojų ir negali jų paskirti būti atsakingais už sprendimų dėl esminių viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijų priėmimą.

4. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas užtikrina, kad:

1) jokia geležinkelio įmonė (vežėjas) arba bet kuris kitas juridinis asmuo, įskaitant ir sudarančius vertikaliosios integracijos įmonių grupę, nedarytų lemiamos įtakos, kaip ji apibrėžta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, jo vykdomoms esminėms viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms ir su jomis susijusiems sprendimams;

2) jokia geležinkelio įmonė (vežėjas) ar vertikaliosios integracijos įmonių grupės juridinis asmuo nedarytų lemiamos įtakos priimant sprendimus dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros darbuotojų, atsakingų už sprendimų dėl esminių viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijų priėmimą, skyrimo ir atleidimo.

5. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi užtikrinti, kad prieiga prie neskelbtinos informacijos, susijusios su esminėmis viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijomis, būtų suteikta tik viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo vadovo įgaliojimams

darbuotojams. Tokia informacija yra konfidenciali ir negali būti perduota kitiems vertikaliosios integracijos įmonių grupės juridiniams asmenims.

6. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo vadovas ir jo pavaduotojas, valdybos, jeigu ji sudaroma, nariai, kiti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo darbuotojai, atsakingi už sprendimų dėl esminių viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijų priėmimą, negali gauti jokio su geležinkelio įmonių (vežėjų) finansiniais veiklos rezultatais susijusio atlyginimo, premijų iš kitų vertikaliosios integracijos įmonių grupės juridinių asmenų. Šiems asmenims gali būti skiriamos paskatos atsižvelgiant į bendrus Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto paslaugų rinkos rezultatus.

*Papildyta straipsniu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

#### **24<sup>3</sup> straipsnis. Vertikaliosios integracijos įmonių grupė**

1. Vertikaliosios integracijos įmonių grupę sudaro akcinė bendrovė „Lietuvos geležinkeliai“, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms vykdyti akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ įsteigta bendrovė ir keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugoms viešojoje geležinkelių infrastruktūroje teikti akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ įsteigtos bendrovės ir kitos akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ įsteigtos bendrovės, kurių visos akcijos nuosavybės teise priklauso akcinei bendrovei „Lietuvos geležinkeliai“.

2. Visų bendrovių, kurios įsteigtos viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo funkcijoms vykdyti, ir bendrovių, kurios įsteigtos keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugoms teikti, akcijos nuosavybės teise priklauso akcinei bendrovei „Lietuvos geležinkeliai“.

3. Visos akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ akcijos nuosavybės teise priklauso Lietuvos valstybei.

4. Akcinės bendrovės „Lietuvos geležinkeliai“ įsteigtų bendrovių kolegialių valdymo organų nariais gali būti renkami tik vertikaliosios integracijos įmonių grupės darbuotojai.

*Papildyta straipsniu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

#### **24<sup>4</sup> straipsnis. Tinklo nuostatai**

1. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ne vėliau kaip prieš 5 mėnesius iki paraiškų skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus pateikimo termino pabaigos savo interneto svetainėje paskelbia Tinklo nuostatų projektą lietuvių ir anglų kalbomis derinti su suinteresuotosiomis šalimis ir nurodo terminą, per kurį suinteresuotosios šalys gali raštu pareikšti nuomonę dėl Tinklo nuostatų projekto.

2. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, pasikonsultavęs su suinteresuotosiomis šalimis, turi parengti ir ne vėliau kaip prieš 4 mėnesius iki paraiškų skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus pateikimo termino pabaigos patvirtinti bei savo interneto svetainėje paskelbti Tinklo nuostatus lietuvių ir anglų kalbomis. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas taip pat privalo pateikti paskelbti Tinklo nuostatus bendroje Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelių infrastruktūros valdytojų interneto svetainėje.

3. Jeigu viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas sudaro galimybę įsigyti patvirtintų Tinklo nuostatų spausdintą variantą, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo nustatytas užmokestis už tokį Tinklo nuostatų variantą negali būti didesnis už Tinklo nuostatų spausdinimo sąnaudas.

4. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi kiekvienais metais peržiūrėti Tinklo nuostatų turinį ir prireikus juos atnaujinti.

5. Tinklo nuostatų turinio reikalavimus, be kita ko, vadovaudamasis Reglamente (ES) 2017/2177 ir Reglamente (EB) 2016/545 nustatytais Tinklo nuostatų reikalavimais, nustato rinkos reguliuotojas.

*Papildyta straipsniu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

## **25 straipsnis. Užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą apskaičiavimas, skelbimas ir mokėjimas**

1. Geležinkelio įmonės (vežėjai) ir šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytos įmonės, kurioms skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui turi sumokėti užmokestį už minimalųjį prieigos paketą.

2. Užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą sudedamąsias dalis nustato, šį užmokestį sudarančių įmokų tarifų ir geležinkelio įmonių (vežėjų) ir šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytų įmonių mokėtino užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą dydžio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė.

3. Užmokestis už minimalųjį prieigos paketą turi būti lygus išlaidoms, tiesiogiai patiriamoms dėl traukinių eksploatavimo, išskyrus šio straipsnio 4 ir 5 dalyse numatytas išimtis. Išlaidų, tiesiogiai patiriamų dėl traukinių eksploatavimo, priskyrimo tvarkos aprašą, suderinęs su rinkos reguliuotoju, tvirtina viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ir tiek, kiek ji nėra susijusi su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo komercinių ir profesinių paslapčių apsauga, ją nurodo Tinklo nuostatuose. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo nustatyta išlaidų, tiesiogiai patiriamų dėl traukinių eksploatavimo, priskyrimo tvarka ne rečiau kaip kas 5 metus atnaujinama pagal geriausios tarptautinės patirties principus.

4. Didesnis užmokestis už minimalųjį prieigos paketą negu užmokestis, lygus išlaidoms, tiesiogiai patiriamoms dėl traukinių eksploatavimo, gali būti nustatomas šiais atvejais:

1) teikiant krovinių vežimo geležinkelių transportu paslaugas 1 520 mm pločio vėžės geležinkelių tinkle, kai kroviniai vežami iš trečiųjų šalių ar į jas;

2) teikiant tranzito geležinkelių transportu paslaugas;

3) taikant antkainius vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentuose, jeigu viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo atlikto vertinimo metu nustatoma, kad atitinkamuose vežimų geležinkelių transportu rinkos segmentuose veiklą vykdančios geležinkelio įmonės (vežėjai) šiuos antkainius gali mokėti;

4) šio Kodekso 29<sup>3</sup> straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka viešosios geležinkelių infrastruktūros dalį paskelbus perpildyta;

5) įgyvendinant viešosios geležinkelių infrastruktūros atnaujinimo, plėtros programų projektus, kurie padidina viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumą ir (ar) ekonominį efektyvumą.

5. Didesnis užmokestis už minimalųjį prieigos paketą negu užmokestis, lygus išlaidoms, tiesiogiai patiriamoms dėl traukinių eksploatavimo, gali būti nustatomas atsižvelgiant į poveikio aplinkai, atsirandančio dėl traukinių eksploatavimo, išlaidas.

6. Geležinkelio įmonėms (vežėjams), teikiančioms (teikiantiems) tokias pačias keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugas, nustatomi vienodi užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą dydžiai.

7. Užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą įmokų tarifus viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas apskaičiuoja ir Tinklo nuostatuose nurodo ne vėliau kaip prieš 12 mėnesių iki tarnybinio traukinių tvarkaraščio įsigaliojimo. Užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą įmokų tarifai apskaičiuojami vienam tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui.

8. Užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą įmokų tarifus viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo jų apskaičiavimo ar patikslinimo dienos turi patvirtinti ir nurodyti Tinklo nuostatuose.

9. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas privalo įrodyti geležinkelio įmonei (vežėjui), kad užmokestis už minimalųjį prieigos paketą, kurį jis turi sumokėti pagal pateiktas sąskaitas, atitinka užmokestį, apskaičiuotą pagal šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka patvirtintą ir paskelbtą užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą dydžio apskaičiavimo tvarką.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1595](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. [121-5703](#) (2011-10-08)

Nr. [XII-235](#), 2013-04-18, *Žin.*, 2013, Nr. [46-2242](#) (2013-05-07)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

## **25<sup>1</sup> straipsnis. Geležinkelių tinklo veiklos rezultatų gerinimo sistema**

1. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ir geležinkelio įmonės (vežėjai) skatinami mažinti geležinkelių transporto eismo sutrikimus ir didinti naudotis viešąja geležinkelių infrastruktūra efektyvumą, taikant baudas už traukinių eismo sutrikdymus ir kompensacijas dėl tokių trikdymų nukentėjusioms įmonėms.

2. Baudų ir kompensacijų nustatymo ir skyrimo tvarką nustato Vyriausybė arba jos įgaliota institucija.

3. Visame geležinkelių tinkle visoms geležinkelio įmonėms (vežėjams) už tuos pačius geležinkelių transporto eismo sutrikimus skiriamos vienodo dydžio baudos ir kompensacijos.

*Kodeksas papildytas straipsniu:*

Nr. [XI-1595](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. [121-5703](#) (2011-10-08)

## **25<sup>1</sup> straipsnis. Vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentų nustatymas**

1. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, nustatydamas vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentų, kuriuose gali būti taikomi antkainiai, sąrašą, vadovaujasi veiksmingumo, skaidrumo ir nediskriminavimo principais ir atsižvelgia į geležinkelio įmonių (vežėjų), pateikusių viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo nurodytus duomenis, pasiektą produktyvumo padidėjimą.

2. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, vertindamas ir nustatydamas, ar atitinkamuose vežimų geležinkelių transportu rinkos segmentuose veiklą vykdančios geležinkelio įmonės (vežėjai) šiuos antkainius gali mokėti, be kitų duomenų, vertina jam pateiktus geležinkelio įmonių (vežėjų) duomenis. Šioje dalyje nurodytų geležinkelio įmonių (vežėjų) teiktinų duomenų apimtį ir tvarką nustato ir Tinklo nuostatuose nurodo viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas.

3. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, prieš nustatydamas vežimo geležinkelių transporto rinkos segmentus, kuriuose gali būti taikomi antkainiai, turi įvertinti krovinių vežimo geležinkelių transportu paslaugų, viešųjų paslaugų ir kitų keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugų segmentus ir papildomai įvertinti bent jau šias vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentų poras:

- 1) keleivių, bagažo ir krovinių vežimo geležinkelių transportu paslaugos;
- 2) pavojingųjų krovinių ir kitų krovinių vežimo geležinkelių transportu paslaugos;
- 3) vežimo vietiniais ir tarptautiniais maršrutais paslaugos;
- 4) keleivių vežimo kombinuotuoju transportu ir keleivių vežimo tiesioginiais traukiniais (keleiviniais traukiniais, kuriais į reikiamą stotį galima nuvažiuoti be persėdimų) paslaugos;
- 5) krovinių vežimo tiesioginiais traukiniais (traukiniais, kurie iš pradinės geležinkelio stoties į galinę stotį važiuoja neperformuoti tarpinėse geležinkelio stotyse) ir krovinių vežimo rinktiniais traukiniais (traukiniais, kurie pagal poreikį išvežioja į tarpinės geležinkelio stotis ir iš jų surenka vagonus) paslaugos;

6) reguliariosios ir nereguliariosios vežimo geležinkelių transportu paslaugos.

4. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, atlikęs šio straipsnio 2 dalyje nurodytų vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentų vertinimą, turi teisę vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentus, kuriuose gali būti taikomi antkainiai, išskirti pagal vežamus krovinius ar keleivius.

5. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, atlikdamas vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentų vertinimą, taip pat nustato ir apibrėžia tuos geležinkelių transporto rinkos segmentus, kuriuose geležinkelio įmonės (vežėjai) šiuo metu nevykdo veiklos, tačiau gali pradėti teikti keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo geležinkelių transportu paslaugas. Antkainiai vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentuose, kuriuose geležinkelio įmonės (vežėjai) nevykdo veiklos, negali būti nustatyti.

6. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, atlikęs vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentų vertinimą ir nustatęs vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentus, kuriuose gali būti taikomi antkainiai, patvirtina Vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentų, kuriuose gali būti taikomi antkainiai, sąrašą ir šį sąrašą nurodo Tinklo nuostatuose.

7. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo nustatytų vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentų, kuriuose gali būti taikomi antkainiai, sąraše turi būti nurodomos bent krovinių vežimo geležinkelių transportu paslaugos, viešosios paslaugos ir kitos keleivių vežimo

geležinkelių transportu paslaugos, taip pat vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentai, kuriuose geležinkelio įmonės (vežėjai) šiuo metu nevykdo veiklos.

8. Nustatytus vežimo geležinkelių transportu rinkos segmentus, kuriuose gali būti taikomi atkainiai, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas šiame straipsnyje nustatyta tvarka turi peržiūrėti ne rečiau kaip kartą per 5 metus.

*Papildyta straipsniu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

## **25<sup>2</sup> straipsnis. Užmokestis už viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų rezervavimą**

1. Jeigu tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiu buvo nepanaudota ne mažiau kaip 10 procentų visų skirtų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas gali nustatyti užmokestį už skirtus, bet nepanaudotus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, išskyrus atvejį, kai šį užmokestį privaloma nustatyti pagal šio straipsnio 2 dalį.

2. Užmokestis už skirtus, bet nepanaudotus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus turi būti nustatytas pareiškėjui, kai viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai ar jų dalis nepanaudojami reguliariai.

3. Prieš nustatydamas užmokestį už skirtus, tačiau nepanaudotus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas apibrėžia kriterijus, kuriais remiantis yra nustatoma, kad viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai ar jų dalis nenaudojami reguliariai, ir pateikia juos derinti rinkos reguliuotojui. Su rinkos reguliuotoju suderintus šioje dalyje nurodytus kriterijus viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas patvirtina ir nurodo Tinklo nuostatuose.

4. Užmokesčio už skirtus, bet nepanaudotus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus dydžio apskaičiavimo ir mokėjimo tvarką nustato Vyriausybė.

*Papildyta straipsniu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

## **26 straipsnis. Viešosios geležinkelių infrastruktūros techninė priežiūra ir geležinkelių transporto eismas**

1. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas geležinkelių transporto eismo valdymą ir viešosios geležinkelių infrastruktūros techninę priežiūrą planuoja skaidriai, laikydamasis nediskriminavimo principo, ir taip, kad joks interesų konfliktas neturėtų poveikio darbuotojams, atsakingiems už sprendimų dėl šių funkcijų priėmimą.

2. Viešosios geležinkelių infrastruktūros techninę priežiūrą organizuoja viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas susisiekimo ministro patvirtintų Techninio geležinkelių naudojimo nuostatų ir kitų viešosios geležinkelių infrastruktūros techninę priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Planuodamas ilgalaikę teisės aktų nustatyta tvarka pripažintos ypatingos valstybinės svarbos viešosios geležinkelių infrastruktūros techninę priežiūrą ir (arba) viešosios geležinkelių infrastruktūros atnaujinimą, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas konsultuojasi su pareiškėjais ir užtikrina, kad būtų kuo labiau atsižvelgta į pareiškėjų pastabas. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas viešosios geležinkelių infrastruktūros techninės priežiūros darbų tvarkaraštį sudaro laikydamasis nediskriminavimo principo.

4. Geležinkelių transporto eismo organizavimo ir valdymo tvarką nustato Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymas, susisiekimo ministro patvirtintos Geležinkelių eismo taisyklės ir kiti geležinkelių transporto eismo valdymą reglamentuojantys teisės aktai.

5. Užtikrindamas geležinkelių transporto eismo valdymą, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas užtikrina, kad su geležinkelio įmonėmis (vežėjais) susijusių sutrikimų atveju joms būtų laiku suteikta visapusiška prieiga prie atitinkamos informacijos. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas papildomą prieigą prie geležinkelių transporto eismo valdymo proceso geležinkelio įmonėms (vežėjams) suteikia skaidriai ir jų nediskriminuodamas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-235](#), 2013-04-18, Žin., 2013, Nr. [46-2242](#) (2013-05-07)

*Straipsnio pakeitimai:*

**27 straipsnis.** Neteko galios nuo 2011-10-08.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1595](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. [121-5703](#) (2011-10-08)

**28 straipsnis. Naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sąlygos**

1. Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje įregistruota geležinkelio įmonė (vežėjas), kuriai skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai, arba pareiškėjo interesais veikianti geležinkelio įmonė (vežėjas), turinti galiojančius geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją ir saugos sertifikatą ir sudariusi su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoju naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartį, turi teisę naudotis viešąja geležinkelių infrastruktūra, išskyrus šio straipsnio 2 ir 5 dalyse numatytas išimtis.

2. Išimtinė teisė gauti minimalųjį prieigos paketą ir teisė naudotis viešąja geležinkelių infrastruktūra teikiant tranzito geležinkelių transportu paslaugas suteikiama geležinkelio įmonėms (vežėjams), kurių visos akcijos nuosavybės teise tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso Lietuvos valstybei. Geležinkelio įmonės (vežėjai) ir pareiškėjo interesais veikiančios geležinkelio įmonės (vežėjai), teikdamos keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugas Lietuvos Respublikos teritorijoje, privalo užtikrinti, kad viešojo geležinkelių infrastruktūra nebūtų naudojama tranzito geležinkelių transportu paslaugoms teikti.

3. Įmonės, kurios manevruoja šio Kodekso nustatyta tvarka apsidraudusios civilinės atsakomybės draudimu, įgijusios saugos sertifikatą turi teisę naudotis Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančiais geležinkelių paslaugų įrenginiais laikydamosi šio Kodekso ketvirtajame<sup>1</sup> skirsnyje nustatytų reikalavimų. Įmonės, kurios važiuoja į geležinkelių infrastruktūros objektų statybos, remonto ir (ar) techninės priežiūros darbų atlikimo vietą ir iš jos, turi teisę naudotis viešąja geležinkelių infrastruktūra laikydamosi šiame Kodekse geležinkelio įmonėms (vežėjams) nustatytų reikalavimų, išskyrus reikalavimą turėti geležinkelio įmonės (vežėjo) licenciją.

4. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui draudžiama diskriminuoti geležinkelio įmones (vežėjus) ir šio straipsnio 3 dalyje nurodytas įmones ar sudaryti joms skirtingas prieigos prie viešosios geležinkelių infrastruktūros sąlygas.

5. Prieiga prie viešosios geležinkelių infrastruktūros vežimo geležinkelių transportu paslaugoms teikti iš trečiosios valstybės ir į ją gali būti apribota, jeigu yra tarpvalstybinio susisiekimo geležinkelių transportu su ta trečiąja valstybe konkurencijos iškraipymų, įskaitant iškraipymus, atsiradusius dėl nediskriminacinės prieigos prie geležinkelių infrastruktūros ir susijusių paslaugų toje trečiojoje valstybėje nebuvimo. Sprendimą dėl naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra vežimo geležinkelių transportu paslaugoms teikti iš trečiosios valstybės ir į ją apribojimo priima Vyriausybė savo nustatyta tvarka. Toks sprendimas priimamas tik tuo atveju, jeigu Europos Komisija ir kitos Europos Sąjungos valstybės narės per tris mėnesius nuo Vyriausybės sprendimo projekto pateikimo Europos Komisijai ir kitoms Europos Sąjungos valstybėms narėms dienos neprieštaruja dėl numatomo naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra vežimo geležinkelių transportu paslaugoms teikti iš trečiosios valstybės ir į ją apribojimo.

6. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas Tinklo nuostatuose nustatyta tvarka vykdo šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytą naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sąlygų laikymosi kontrolę. Šio straipsnio 2 dalyje nustatytą naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sąlygų laikymosi kontrolę viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas vykdo bendradarbiaudamas su Lietuvos Respublikos muitine ir Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos tarpusavio susitarimų nustatyta tvarka.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-653](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. [72-2672](#) (2006-06-28)

Nr. [XII-235](#), 2013-04-18, *Žin.*, 2013, Nr. [46-2242](#) (2013-05-07)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

Nr. [XIII-2254](#), 2019-06-27, paskelbta TAR 2019-07-03, i. k. 2019-10924

**29 straipsnis. Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo principai, naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutarties, sutarties dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo, bendrojo susitarimo sudarymas**

1. Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, laikydamasis nediskriminavimo, efektyvumo ir ekonomiškumo, lygiateisiškumo, konkurencingumo, teisinio tikrumo ir skaidrumo principų, skiria viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas. Reglamente (ES) Nr. 913/2010 nustatytais atvejais viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus krovinių vežimo koridoriuose skiria pagal šio reglamento 13 straipsnio 1 dalį paskirtas arba įsteigtas asmuo.

2. Pareiškėjas negali jam skirtų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų perduoti kitai įmonei ar kitai vežimo geležinkelių transportu paslaugai teikti arba šių pajėgumų parduoti. Jeigu, vykdydama pareiškėjo, kuris nėra geležinkelio įmonė (vežėjas), interesais veikiančios geležinkelio įmonės (vežėjo) veiklą, viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus naudoja geležinkelio įmonė (vežėjas), tai nėra laikoma viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų perdavimu.

3. Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai pareiškėjams skiriami ne ilgesniam kaip vieno tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui.

4. Pareiškėjas gali prašyti tiek traukinio linijų, kiek jis pageidauja. Siekdamas užtikrinti, kad viešoji geležinkelių infrastruktūra būtų naudojama efektyviai, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas tarnybiniame traukinių tvarkaraštyje numato rezervinius viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, kurie reikalingi siekiant patenkinti galimas paskutinės minutės paraiškas. Ši nuostata taip pat taikoma perpildytos viešosios geležinkelių infrastruktūros atveju.

5. Viešosios geležinkelio infrastruktūros valdytojas ir pareiškėjas sudaro sutartį dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo vieno tarnybinio tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui. Ši sutartis įsigalioja nuo sprendimo skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus pareiškėjui priėmimo dienos. Reikalavimas sudaryti sutartį dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo netaikomas, kai pareiškėjas yra geležinkelio įmonė (vežėjas).

6. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ir geležinkelio įmonė (vežėjas) sudaro naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartį vieno tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui ir nustato geležinkelio įmonės (vežėjo) ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo teises ir pareigas, susijusias su paskirtų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų panaudojimu per vieno tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpį. Derybos dėl naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutarties sudarymo galiojančiam tarnybinio traukinių tvarkaraščio laikotarpiui turi būti pradėtos ne vėliau kaip likus 3 mėnesiams iki paskutinės minutės paraiškos pateikimo dienos.

7. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas sudaro naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartį su prašymą sudaryti šią sutartį pateikusia geležinkelio įmone (vežėju), nebent su ja ketinamos sudaryti naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutarties projektas Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo nustatyta tvarka pripažintas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų.

8. Naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartis įsigalioja nuo sprendimo skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus pareiškėjui priėmimo dienos.

9. Naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartis ir sutartis dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo privalo būti sudaroma, o jau sudaryta sutartis atnaujinama kiekvienais metais net ir tuo atveju, jeigu yra sudarytas bendrasis susitarimas.

10. Naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutarties turinio reikalavimus nustato ir Tinklo nuostatuose nurodo viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas.

11. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ir pareiškėjas gali sudaryti ir bendrąjį susitarimą, kai viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus reikia skirti ilgesniam kaip vieno tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiui. Bendruoju susitarimu siekiama patenkinti pagrįstus pareiškėjų komercinius poreikius. Bendrajame susitarime apibūdinami viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai, tačiau juose nenustatomas konkretus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų naudojimo laikas. Bendrieji susitarimai sudaromi vadovaujantis Reglamentu (ES) 2016/545.

12. Bendrasis susitarimas paprastai sudaromas ne ilgiau kaip 5 metams su galimybe jį sudariusių šalių susitarimu pratęsti tokios pačios trukmės laikotarpiui, išskyrus šio straipsnio 13 dalyje nurodytus atvejus. Kiekvienas ilgesnis kaip 5 metų bendrojo susitarimo galiojimo laikotarpis turi būti pagrįstas atsižvelgiant į pareiškėjo sudarytas vežimo sutartis, investicijas ir rizikos veiksnius, susijusius su keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo geležinkelių transportu paslaugų teikimo veikla. Šis reikalavimas taikomas ir tuo atveju, kai bendrasis susitarimas, sudarytas 5 metams, pratęsiamas tokios pačios trukmės laikotarpiui.

13. Bendrasis susitarimas 15 metų laikotarpiui gali būti sudarytas dėl vežimo geležinkelių transportu paslaugų, kurios teikiamos naudojantis viešosios geležinkelių infrastruktūros dalimi, kurią viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas skyrė tam tikroms vežimo geležinkelių transportu paslaugoms teikti, ir kurioms teikti būtinos pareiškėjo pagrįstos didelės ilgalaikės (ne mažesnės kaip 100 mln. eurų per 10 ir daugiau metų) investicijos. Bendrasis susitarimas ilgesniam kaip 15 metų laikotarpiui gali būti sudarytas dėl vežimo geležinkelių transportu paslaugų, kurioms teikti būtinos didelės ilgalaikės pareiškėjo investicijos, jeigu šios investicijos numatytos pareiškėjo sutartiniuose įsipareigojimuose, įskaitant ir planuojamą nusidėvėjimą. Tokiais atvejais bendruosiuose susitarimuose gali būti išsamiai apibrėžti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų, kurie pareiškėjui suteikiami bendrojo susitarimo galiojimo laikotarpiu, ypatumai (traukinių važiavimų dažnis, apimtis, kokybė ir kt.).

14. Visoms suinteresuotosioms šalims turi būti leista susipažinti su visų bendrųjų susitarimų turiniu, išskyrus juose pateiktą konfidencialią informaciją.

15. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, pasitaręs su suinteresuotosiomis šalimis, jeigu yra alternatyvių maršrutų, gali nuspręsti, kad tam tikra viešosios geležinkelių infrastruktūros dalis bus naudojama tam tikroms vežimo geležinkelių transportu paslaugoms teikti. Tokiu atveju viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo siūlymu Lietuvos Respublikos susisiekimo ministras gali suteikti pirmumo teisę gauti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus tam tikroms vežimo geležinkelių transportu paslaugoms teikti. Šią viešąją geležinkelių infrastruktūrą galima naudoti ir kitoms vežimo geležinkelių transportu paslaugoms teikti, jeigu yra laisvų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo sprendimas tam tikrą viešosios geležinkelių infrastruktūros dalį naudoti tik tam tikroms vežimo geležinkelių transportu paslaugoms teikti per 5 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos nurodomas Tinklo nuostatuose.

16. Šio straipsnio ir šio Kodekso 29<sup>1</sup>–29<sup>8</sup> straipsnių nuostatos, reglamentuojančios viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimą geležinkelio įmonėms (vežėjams), išskyrus nuostatas, reglamentuojančias bendrųjų susitarimų sudarymą, *mutatis mutandis* taikomos, kai paraišką skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus teikia šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytos įmonės.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1595](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. [121-5703](#) (2011-10-08)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

Nr. [XIII-2254](#), 2019-06-27, paskelbta TAR 2019-07-03, i. k. 2019-10924

## **29<sup>1</sup> straipsnis. Paraiškų skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus pateikimas ir nagrinėjimas**

1. Paraiškas skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus pareiškėjai teikia viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui ne vėliau kaip prieš 8 mėnesius iki tarnybinio traukinių tvarkaraščio įsigaliojimo termino, numatyto 2017 m. rugsėjo 4 d. Komisijos deleguotajame sprendime (ES) 2017/2075, kuriuo pakeičiamas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/34/ES, kuria sukurama bendra Europos geležinkelių erdvė, VII priedas (OL 2016 L 94, p. 1).

2. Pareiškėjai turi teisę paraiškas skirti daugiau kaip vienos Europos Sąjungos valstybės narės geležinkelių tinklo viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus pateikti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui, kuris šiuo atveju veikia pareiškėjo vardu ir viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų prašo tiesiogiai kreipdamasis į kitus Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelių infrastruktūros valdytojus ar pajėgumus skiriančias įstaigas.

3. Dėl daugiau kaip viename Europos Sąjungos valstybės narės geležinkelių tinkle esančių viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų pareiškėjai gali kreiptis tiesiogiai į subjektą, kuris yra geležinkelių infrastruktūros valdytojų ar viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus skiriančių įstaigų įsteigta bendra įstaiga arba vienas geležinkelių infrastruktūros valdytojas, valdantis prašomą traukinio liniją.

4. Paraiškos skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus formą, kartu su paraiška teikiamų dokumentų sąrašą, paraiškų nagrinėjimo tvarką nustato ir Tinklo nuostatuose nurodo viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas.

5. Jeigu pareiškėjas su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoju yra sudaręs bendrąjį susitarimą, paraiškos skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus teikiamos pagal šį susitarimą.

6. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, nustatęs, kad paraiškoje skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus nurodyti ne visi reikiami duomenys ir (ar) pateikti ne visi dokumentai arba pateiktų dokumentų kopijos nepatvirtintos teisės aktų, reglamentuojančių dokumentų kopijų tvirtinimą, nustatyta tvarka, apie nustatytus trūkumus raštu per 5 darbo dienas nuo paraiškos skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus gavimo dienos praneša pareiškėjui ir nustato ne trumpesnę kaip 10 darbo dienų terminą nustatytiems trūkumams pašalinti.

7. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, gavęs paraišką skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, ne vėliau kaip per 20 darbo dienų nuo šios paraiškos gavimo dienos Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 13 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytais atvejais ir tvarka kreipiasi dėl naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutarties atitikties nacionalinio saugumo interesams patikros.

8. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas priima sprendimą atsisakyti nagrinėti pateiktą paraišką skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, jeigu paraiškoje nurodyti ne visi reikiami duomenys ir (ar) pateikti ne visi dokumentai arba pateiktų dokumentų kopijos nepatvirtintos teisės aktų, reglamentuojančių dokumentų kopijų tvirtinimą, nustatyta tvarka ir pareiškėjas nepašalina nustatytų trūkumų per viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo nustatytą terminą.

9. Jeigu yra galimybių, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas patenkina visas paraiškas skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, įskaitant paraiškas skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus vykdant keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimą tarptautiniais maršrutais. Jeigu yra galimybių, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi atsižvelgti į visus pareiškėjų patiriamus suvaržymus, įskaitant ekonominį poveikį jų vykdomai keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo geležinkelių transportu veiklai, jeigu prašomi viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai nebūtų paskirti.

10. Pareiškėjai ne vėliau kaip prieš 20 darbo dienų iki jiems skirtų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų panaudojimo gali pateikti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui prašymą atsisakyti jiems skirtų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų.

11. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, gavęs pareiškėjo prašymą atsisakyti jam skirtų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų, per 10 darbo dienų nuo šio prašymo gavimo dienos priima sprendimą dėl tokių pajėgumų panaudojimo arba viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskelbimo laisvais. Apie laisvais paskelbtus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo šioje dalyje nurodyto sprendimo priėmimo dienos skelbia savo interneto svetainėje ir informuoja pareiškėjus, kurie buvo pateikę paraiškas gauti tuos viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, tačiau viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai jiems nebuvo skirti.

12. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas privalo saugoti paraiškų skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus ir paskutinės minutės paraiškų nagrinėjimo metu sužinotas pareiškėjų, pareiškėjo interesais veikiančių geležinkelio įmonių (vežėjų) komercines ir profesines paslaptis ir šiose paraiškose pateiktą informaciją gali naudoti tik tiems tikslams, dėl kurių ji buvo pateikta.

*Papildyta straipsniu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

## **29<sup>2</sup> straipsnis. Tarnybinio traukinių tvarkaraščio rengimas**

1. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, įvertinęs paraiškas skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, ne vėliau kaip prieš 5 mėnesius iki tarnybinio traukinių tvarkaraščio įsigaliojimo parengia tarnybinio traukinių tvarkaraščio projektą ir pateikia suinteresuotosioms šalims jo išrašus, kuriuose nurodomi tai suinteresuotajai šaliai preliminariai planuojami skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai. Suinteresuotieji asmenys, gavę tarnybinio traukinių tvarkaraščio projekto išrašus, savo pastabas ir pasiūlymus dėl pateikto tarnybinio traukinių tvarkaraščio projekto išrašų gali pateikti per vieną mėnesį nuo šių išrašų gavimo dienos. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi konsultuotis su suinteresuotaisiais asmenimis tam, kad pateiktos pastabos ir pasiūlymai būtų įvertinti atsižvelgiant į jų interesus.

2. Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai viešosios geležinkelių infrastruktūros statybos, remonto ir (ar) techninės priežiūros darbams atlikti rezervuojami viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo nustatyta ir Tinklo nuostatuose nurodyta tvarka. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, rengdamas tarnybinio traukinių tvarkaraščio projektą, turi įvertinti, kokią įtaką pareiškėjams turės tai, kad atitinkami viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai bus skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros statybos, remonto ir (ar) techninės priežiūros darbams atlikti. Jeigu rengiant tarnybinio traukinių tvarkaraščio projektą nustatoma, kad skyrus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus geležinkelių infrastruktūros statybos, remonto ir (ar) techninės priežiūros darbams atlikti pareiškėjai negalės vykdyti veiklos, susijusios su viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų naudojimu, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas tam pareiškėjui, kuris negalės vykdyti veiklos, susijusios su viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų naudojimu, turi pasiūlyti kitus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, jeigu tokių yra.

3. Tarnybinis traukinių tvarkaraštis sudaromas ir atitinkamai viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai skiriami laikantis Sprendime (ES) 2017/2075 nustatytų reikalavimų ir terminų, susijusių su tarnybinio traukinių tvarkaraščio sudarymu ir viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų ribojimu.

4. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ne vėliau kaip prieš 35 kalendorines dienas iki tarnybinio traukinių tvarkaraščio įsigaliojimo dienos privalo parengti tarnybinį traukinių tvarkaraštį ir pateikti pareiškėjams jo išrašus, kuriuose nurodomi jiems skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai. Apie likusius laisvus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas skelbia savo interneto svetainėje.

*Papildyta straipsniu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

## **29<sup>3</sup> straipsnis. Paraiškų skirti tuos pačius viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus nagrinėjimas ir derinimas, viešosios geležinkelių infrastruktūros dalies paskelbimas perpildyta**

1. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, rengdamas tarnybinio traukinių tvarkaraščio projektą, stengiasi suderinti visas paraiškas skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, įskaitant paraiškas skirti tuos pačius viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi teisę siūlyti pareiškėjui ir kitus turimus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus (kitą traukinio išvykimo laiką tuo pačiu maršrutu), negu tuos, kurių buvo prašoma paraiškoje, nekeisdamas paraiškoje nurodytų išvykimo ir atvykimo vietų.

2. Konsultuodamasis su pareiškėjais, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas jiems raštu ar elektroninių ryšių priemonėmis pateikia informaciją apie:

1) viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, kurių paprašė kiti pareiškėjai, siekiantys vykdyti veiklą tuo pačiu maršrutu;

2) pareiškėjams preliminarai planuojamus skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus taikant prioriteto taisyklę;

3) alternatyvius viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, kurie yra siūlomi pareiškėjui vietoj jo paraiškoje nurodytų pajėgumų;

4) viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo derinant paraiškas tvarką, prioriteto taisyklę.

3. Šio straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija pareiškėjams teikiama neatskleidžiant paraiškas skirti tuos pačius viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus pateikusių pareiškėjų tapatybės, išskyrus atvejus, kai pareiškėjai sutinka, kad jų tapatybė būtų atskleista.

4. Jeigu konsultacijų su pareiškėjais metu nepavyksta patenkinti paraiškų skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas pradeda derinti paraiškas skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus. Paraiškų skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus derinimo tvarką nustato ir Tinklo nuostatuose nurodo viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas.

5. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas patvirtina ir Tinklo nuostatuose nurodo ginčų, kurie kyla derinant paraiškas skirti tuos pačius viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, sprendimo tvarką. Sprendimas dėl tokių ginčų turi būti priimtas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo raštu pateikto prašymo išnagrinėti ginčą gavimo dienos.

6. Jeigu įvykdęs derinimo procedūrą viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas negali patenkinti visų prašymų skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, jis nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas po derinimo procedūros pabaigos savo interneto svetainėje paskelbia, kad ši viešosios geležinkelių infrastruktūros dalis yra perpildyta. Perpildyta viešąją geležinkelių infrastruktūrą taip pat skelbiama infrastruktūra, kuri, tikėtina, bus perpildyta artimiausiu metu.

7. Perpildytoje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai skiriami vadovaujantis prioriteto taisyklėmis, kurias susisiekimo ministras nustato atsižvelgdamas į viešąjį interesą, poreikį skatinti viešųjų keleivių vežimo geležinkelių transportu paslaugų teikimą, nacionalinę ir ypač tarptautinę krovinių vežimo geležinkelių transportu plėtrą, pareiškėjo ankstesnio tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpio viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų panaudojimo lygį.

*Papildyta straipsniu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

#### **29<sup>4</sup> straipsnis. Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų analizė ir pajėgumų didinimo planas**

1. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas per 6 mėnesius po tam tikros viešosios geležinkelių infrastruktūros dalies paskelbimo perpildyta dienos atlieka viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų analizę ir per 5 darbo dienas nuo šios analizės atlikimo dienos paskelbia jos rezultatus savo interneto svetainėje.

2. Atlikdamas viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų analizę, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas nustato priežastis, dėl kurių tam tikra viešosios geležinkelių infrastruktūros dalis paskelbta perpildyta, ir numato priemones, kurių būtina imtis, kad per trumpą (iki 3 metų) ir vidutinį (nuo 3 iki 7 metų) laikotarpį tos priežastys būtų pašalintos. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas taip pat įvertina paskelbtą perpildyta viešosios geležinkelių infrastruktūros dalį, jos naudojimo galimybes, toje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje teikiamų keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo geležinkelių transportu vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugų pobūdį, šių veiksnių įtaką viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimui, galimybes teikti atitinkamas keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo geležinkelių transportu vietiniais ir (ar) tarptautiniais maršrutais paslaugas kitais maršrutais, paskirti pareiškėjui kitą laiką naudotis traukinio linija, keisti traukinių greitį, plėsti ir (ar) modernizuoti viešąją geležinkelių infrastruktūrą.

3. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ne vėliau kaip per 6 mėnesius nuo viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų analizės atlikimo dienos, pasikonsultavęs su paskelbtos perpildyta viešosios geležinkelių infrastruktūros dalies naudotojais, parengia pajėgumų didinimo planą arba patikslina jau parengtą pajėgumų didinimo planą ir šį planą arba jo pakeitimus paskelbia interneto svetainėje.

4. Pajėgumų didinimo plane nurodoma:

- 1) atitinkamos viešosios geležinkelių infrastruktūros dalies perpildymo priežastys;
- 2) numatomos vežimo geležinkelių transportu plėtros kryptys;
- 3) viešosios geležinkelių infrastruktūros plėtros apribojimai;

4) galimybės padidinti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus atitinkamoje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje ir su tuo susijusios išlaidos, taip pat galimybė padidinti užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą dydį;

5) remiantis ekonominės naudos analize, numatomos priemonės, kurių būtina imtis siekiant padidinti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus atitinkamoje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje, taip pat kalendorinis šių priemonių įgyvendinimo planas.

*Papildyta straipsniu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

#### **29<sup>5</sup> straipsnis. Paskutinės minutės paraiškų nagrinėjimas**

1. Pareiškėjas tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiu gali pateikti viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojiui paskutinės minutės paraišką.

2. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas kaip įmanoma greičiau, bet ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo paskutinės minutės paraiškos gavimo dienos priima sprendimą skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus pagal paskutinės minutės paraišką arba atsisakyti juos skirti.

3. Jeigu vienu metu gaunamos kelios paskutinės minutės paraiškos skirti tuos pačius viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai skiriami paskutinės minutės paraišką anksčiau pateikusiam pareiškėjui.

4. Nagrinėjant paraiškas skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, pateiktas pasibaigus šio Kodekso 29<sup>1</sup> straipsnio 1 dalyje nustatytam terminui, tačiau neįsigaliojus tarnybiniam traukinių tvarkaraščiui, ir skiriant viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus pagal šiuos prašymus taikomos Sprendimo (ES) 2017/2075 nuostatos ir *mutatis mutandis* šio straipsnio nuostatos.

*Papildyta straipsniu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

#### **29<sup>6</sup> straipsnis. Viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimas**

1. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas sprendimą skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus ar atsisakyti juos skirti priima ne vėliau kaip likus 2 mėnesiams iki tarnybinio traukinių tvarkaraščio įsigaliojimo dienos.

2. Sprendimą atsisakyti skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas priima, jeigu:

1) geležinkelio įmonė (vežėjas) nesilaiko šio Kodekso 28 straipsnio 1 dalyje nustatytų naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sąlygų;

2) paaiškėja, kad dėl šio Kodekso 29 straipsnio 7 dalyje nurodytos sąlygos naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartis negali būti sudaryta, arba jeigu dėl pareiškėjo, kuris pateikė paraišką skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, pagal Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 12 straipsnio 1 ir (ar) 3 dalis buvo atlikta atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra ir jis buvo pripažintas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų;

3) prašomų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų nėra ir pareiškėjas nesutinka, kad jam būtų skirti kiti alternatyvūs viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai;

4) prašomi viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai taikant prioriteto taisyklę buvo skirti kitam pareiškėjui;

5) esami viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai neatitinka paraiškoje skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus nurodytų charakteristikų;

6) viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas yra nustatęs, kad pareiškėjas yra pažeidęs šio Kodekso 29 straipsnio 2 dalyje nustatytą draudimą paskirtus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus perduoti kitai įmonei ar kitai vežimo geležinkelių transportu paslaugai teikti arba šiuos pajėgumus parduoti.

3. Sprendimas atsisakyti skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus pagal paskutinės minutės paraišką priimamas, jeigu:

1) geležinkelio įmonė (vežėjas) nesilaiko šio Kodekso 28 straipsnio 1 dalyje nustatytų naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sąlygų;

2) paaiškėja, kad dėl šio Kodekso 29 straipsnio 7 dalyje nurodytos sąlygos naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartis negali būti sudaryta, arba jeigu dėl pareiškėjo, kuris pateikė paskutinės minutės paraišką skirti pajėgumus, pagal Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 12 straipsnio 1 ir (ar) 3 dalis buvo atlikta atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra ir jis buvo pripažintas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų;

3) pareiškėjo prašomų skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų nėra ir pareiškėjas nesutinka, kad jam būtų skirti kiti alternatyvūs viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai;

4) pareiškėjo prašomi skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai vadovaujantis šio Kodekso 29<sup>5</sup> straipsnio 3 dalimi buvo skirti kitam pareiškėjui;

5) esami viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai neatitinka pareiškėjo pateiktoje paskutinės minutės paraiškoje nurodytų charakteristikų.

4. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas priima sprendimą panaikinti skirtus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, jeigu:

1) paaiškėja, kad geležinkelio įmonė (vežėjas), pareiškėjo interesais veikianti geležinkelio įmonė (vežėjas) nesilaiko šio Kodekso 28 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sąlygų;

2) paaiškėja, kad dėl šio Kodekso 29 straipsnio 7 dalyje nurodytos sąlygos naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra sutartis negali būti sudaryta, arba jeigu dėl pareiškėjo, kuris pateikė paraišką skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus, pagal Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų apsaugos įstatymo 12 straipsnio 1 ir (ar) 3 dalis buvo atlikta atitikties nacionalinio saugumo interesams patikra ir jis buvo pripažintas neatitinkančiu nacionalinio saugumo interesų;

3) viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas nustato, kad pareiškėjas yra pažeidęs šio Kodekso 29 straipsnio 2 dalyje nustatytą draudimą paskirtus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus perduoti kitai įmonei ar kitai vežimo geležinkelių transportu paslaugai teikti arba šiuos pajėgumus parduoti;

4) pareiškėjas, pareiškėjo interesais veikianti geležinkelio įmonė (vežėjas) pažeidžia užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą mokėjimo tvarką – viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui įspėjus ir nustačius papildomą ne trumpesnę kaip 5 darbo dienų terminą užtikrinti visišką užmokesčio už minimalųjį prieigos paketą sumokėjimą, per šį terminą šio mokėjimo neužtikrina;

5) perpildytoje viešosios geležinkelių infrastruktūros dalyje pareiškėjas naudoja mažiau viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų, negu viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo nustatyta ir Tinklo nuostatuose nurodyta viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų panaudojimo ribinė norma, nebent tais viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumais buvo nesinaudojama ne dėl ekonominių priežasčių, kurių pareiškėjas negalėjo kontroliuoti;

6) neįmanoma naudotis pareiškėjui skirtais viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumais dėl nenumatytų viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų apribojimų, kurių neįmanoma pašalinti per vieno tarnybinio traukinių tvarkaraščio, kuriam prašoma viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų, galiojimo laikotarpį.

*Papildyta straipsniu:*

*Nr. XIII-2254, 2019-06-27, paskelbta TAR 2019-07-03, i. k. 2019-10924*

## **29<sup>7</sup> straipsnis. Bendradarbiavimas, kai viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai skiriami daugiau kaip vienos Europos Sąjungos valstybės narės geležinkelių tinkle**

1. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi bendradarbiauti su kitų Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelių infrastruktūros valdytojais ar viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus skirsiančiomis įstaigomis, kai reikia skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus daugiau kaip vienos Europos Sąjungos valstybės narės geležinkelių tinkle, ir siekti, kad būtų užtikrintas efektyvus geležinkelių transporto eismo valdymas, konkurencija ir tinkamai naudojamas Europos Sąjungos transeuropinio transporto tinklas (TEN-T) teikiant keleivių, bagažo ir (ar) krovinių vežimo geležinkelių transportu tarptautiniais maršrutais paslaugas. Šiuo atveju nustatomos tarptautinės traukinio linijos ir tokio bendradarbiavimo procedūros.

2. Kol pradedamos konsultacijos dėl tarnybinio traukinių tvarkaraščio projekto, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas susitaria su kitų Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelių infrastruktūros valdytojais ar viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus skiriančiomis įstaigomis dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų, kurie turi būti įtraukti į šį projektą. Susitarus dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų įtraukimo į tarnybinio traukinių tvarkaraščio projektą ir pasikonsultavus dėl tarnybinio traukinių tvarkaraščio projekto, visi vėlesni tarnybinio traukinių tvarkaraščio pakeitimai gali būti atliekami tik tuo atveju, kai jų reikia dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojo Tinklo nuostatuose nurodytų priežasčių.

3. Bendradarbiavimo procedūros nustatomos siekiant tarptautiniu lygiu koordinuoti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimą, kai dalyvauja Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelių infrastruktūros valdytojų ar pajėgumus skiriančių įstaigų įgalioti atstovai, priimančys sprendimus dėl viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumų skyrimo ir turintys įtakos daugiau kaip vienos Europos Sąjungos valstybės narės geležinkelių infrastruktūros valdytojo ar viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus skiriančių įstaigų priimamiems sprendimams. Bendradarbiavimo procedūrose gali dalyvauti Europos Sąjungai nepriklausančių valstybių geležinkelių infrastruktūros valdytojų įgalioti atstovai. Apie bendradarbiavimo procedūras Susisiekimo ministerija informuoja Europos Komisiją, rinkos reguliuotoją ir pakviečia juos dalyvauti bendradarbiavimo procedūrose stebėtojo teisėmis.

4. Posėdžiuose, taip pat atliekant kitus veiksmus, kuriais siekiama sudaryti sąlygas skirti viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus daugiau kaip vienos Europos Sąjungos valstybės narės geležinkelių tinkle, sprendimus priima tik atitinkamų Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelių infrastruktūros valdytojų ar viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus skiriančių įstaigų atstovai.

5. Kai viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai skiriami daugiau kaip vienos Europos Sąjungos valstybės narės geležinkelių tinkle, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi siekti, kad toks bendradarbiavimas, jo būdai, kiti svarbūs kriterijai, pagal kuriuos įvertinami ir skiriami viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumai, būtų nurodyti Tinklo nuostatuose ir Europos Sąjungos valstybės narės geležinkelių infrastruktūros valdytojo ar viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus skiriančių įstaigų interneto svetainėse.

6. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas, bendradarbiaudamas su kitų Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelių infrastruktūros valdytojais ar viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus skiriančiomis įstaigomis, nustato traukinio linijų poreikį, o prirėkęs sudaryti geresnes sąlygas vežti krovinius geležinkelių transportu, gali siūlyti nustatyti tarptautines traukinio linijas, kurių pareiškėjai gali prašyti pateikdami paraiškas šio Kodekso 29<sup>1</sup> straipsnyje ir Tinklo nuostatuose nurodyta tvarka. Tokias siūlomas nustatyti tarptautines traukinio linijas pareiškėjams suteikia atitinkamos Europos Sąjungos valstybės narės geležinkelių infrastruktūros valdytojas ar viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus skirianti įstaiga.

*Papildyta straipsniu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

## **29<sup>8</sup> straipsnis. Naudojimosi viešąja geležinkelių infrastruktūra, įvykus nenumatytiems atvejams, apribojimais**

1. Jeigu dėl geležinkelių transporto katastrofos, geležinkelių transporto eismo įvykio, geležinkelių transporto rikto ir (ar) techninių gedimų sutrinka geležinkelių transporto eismas, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas privalo imtis visų būtinų priemonių įprastai padėčiai atkurti. Šiuo tikslu jis iš anksto parengia nenumatytų atvejų planą, kuriame turi būti nurodyti asmenys (įskaitant geležinkelio įmones (vežėjus), valstybės institucijas ir įstaigas), kurie turi būti informuoti apie geležinkelių transporto eismą, sutrikusį dėl įvykusios geležinkelių transporto katastrofos, geležinkelių transporto eismo įvykio, geležinkelių transporto rikto ir (ar) techninio gedimo, ar įvykius, lėmusius geležinkelių transporto eismo sutrikdymą.

2. Įvykus geležinkelių transporto katastrofai, geležinkelių transporto eismo įvykiui, geležinkelių transporto riktui ir tais atvejais, kai tai besąlygiškai būtina dėl techninio gedimo, dėl kurio laikinai negalima naudotis viešąja geležinkelių infrastruktūra, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas gali be perspėjimo apriboti galimybę naudotis skirtingais viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumais tokiam laikui, kurio reikia geležinkelių transporto eismui

atkurti. Tokiu atveju viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas informuoja geležinkelio įmones (vežėjus), kurios (kurie) gali netekti galimybės pasinaudoti joms (jiems) skirtais viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumais (arba ta galimybė gali būti apribota).

3. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas gali, jeigu tai būtina, pareikalausti, kad geležinkelio įmonės (vežėjai) suteiktų jam išteklius (personala, finansines lėšas ir (ar) įrenginius), būtinus įprastam geležinkelių transporto eismui kuo greičiau atkurti. Geležinkelio įmonės (vežėjo) išlaidas, patirtas suteikiant tokius išteklius, viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas atlygina per 2 mėnesius nuo geležinkelio įmonės (vežėjo) sąskaitos faktūros gavimo dienos.

4. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ne vėliau kaip kitą darbo dieną po dienos, kurią sužinojo, kad geležinkelio įmonė (vežėjas) negalės naudotis skirtais viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumais dėl įvykusios geležinkelių transporto katastrofos, geležinkelių transporto eismo įvykio, geležinkelių transporto rikto ar neplaninių viešosios geležinkelių infrastruktūros remonto darbų, apie tai praneša geležinkelio įmonei (vežėjui) ir, jeigu yra galimybių, pasiūlo laisvus viešosios geležinkelių infrastruktūros pajėgumus.

5. Viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas turi bendradarbiauti su kitų Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelių infrastruktūros valdytojais dėl įprasto geležinkelių transporto eismo tarptautinėse traukinio linijose atkūrimo, dalytis su kitų Europos Sąjungos valstybių narių geležinkelių infrastruktūros valdytojais informacija apie sutrikusį geležinkelių transporto eismą, jeigu geležinkelių transporto eismo sutrikimas gali daryti kokią nors įtaką jų valdomam geležinkelių tinklui.

*Papildyta straipsniu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

### **30 straipsnis.** Neteko galios nuo 2013-07-01.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-653](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. [72-2672](#) (2006-06-28)

Nr. [XII-235](#), 2013-04-18, *Žin.*, 2013, Nr. [46-2242](#) (2013-05-07)

## **KETVIRTASIS<sup>1</sup> SKIRSNIS**

### **GELEŽINKELIŲ PASLAUGŲ ĮRENGINIAI, JŲ VALDYMAS IR NAUDOJIMAS, ŠIUOSE ĮRENGINIUOSE TEIKIAMOS PASLAUGOS**

#### **30<sup>1</sup> straipsnis. Geležinkelių paslaugų įrenginiai**

Geležinkelių paslaugų įrenginiai yra šie:

1) keleivių geležinkelio stotys, jų pastatai ir kiti įrenginiai, kelionių informacijos skelbimo ir bilietų įsigijimo paslaugai teikti tinkamos vietos;

2) krovinių terminalai;

3) kaupiamieji kelynai, traukinių formavimo ir manevravimo įrenginiai;

4) postovio geležinkelio keliai;

5) geležinkelių riedmenų techninės priežiūros įrenginiai, išskyrus įrenginius, skirtus greitųjų traukinių ar kitų rūšių geležinkelių riedmenų, kuriems reikalingi specialieji įrenginiai, didelio masto geležinkelių riedmenų techninei priežiūrai atlikti;

6) kiti techniniai įrenginiai, valymo ir plovimo įrenginiai;

7) jūrų ir vidaus vandenų uostų įrenginiai;

8) techninės pagalbos įrenginiai;

9) kuro pildymo įrenginiai;

10) kiti geležinkelių paslaugų įrenginiai, kuriuose teikiamos šio Kodekso 30<sup>3</sup> straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytos paslaugos.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

#### **30<sup>2</sup> straipsnis. Prieiga prie geležinkelių paslaugų įrenginių ir šiuose įrenginiuose teikiamų su geležinkelių transportu susijusių pagrindinių paslaugų, geležinkelių paslaugų įrenginių valdymas ir naudojimas**

1. Geležinkelių paslaugų įrenginių operatoriai geležinkelio įmonėms (vežėjams) ir šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytoms įmonėms pagal naudojimosi geležinkelių paslaugų

įrenginiais sutartį suteikia nediskriminacinę prieigą prie šio Kodekso 30<sup>1</sup> straipsnio 1–9 punktuose nurodytų geležinkelių paslaugų įrenginių, kuriuose teikiamos su geležinkelių transportu susijusios pagrindinės paslaugos, taip pat prieigą prie geležinkelio kelių ir pagal paslaugų teikimo sutartį – prieigą prie šiuose įrenginiuose teikiamų su geležinkelių transportu susijusių pagrindinių paslaugų.

2. Geležinkelių infrastruktūros valdytojas geležinkelio įmonėms (vežėjams) ir šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytoms įmonėms suteikia prieigą prie geležinkelio kelių, sujungtų su geležinkelių paslaugų įrenginiais. Jeigu geležinkelių infrastruktūros valdytojas už šią prieigą nustato užmokestį, šiam užmokesčiui taikomas šio Kodekso 30<sup>4</sup> straipsnio 3 dalyje nustatytas reikalavimas.

3. Šio Kodekso 30<sup>1</sup> straipsnio 1–4, 7 ir 9 punktuose nurodytus geležinkelių paslaugų įrenginius valdantis geležinkelių paslaugų įrenginių operatorius, kurio kontroliuojantysis subjektas apibrėžtas Reglamento (ES) 2017/2177 3 straipsnio 7 punkte, priimdamas sprendimus turi būti nepriklausomas nuo kontroliuojančiojo subjekto, tai yra kontroliuojantysis subjektas negali daryti įtakos geležinkelių paslaugų įrenginių operatoriaus priimamiems sprendimams.

4. Geležinkelių paslaugų įrenginių operatoriaus organizacinio ir sprendimų priėmimo nepriklausomumo užtikrinimas nereiškia, kad turi būti įsteigtas atskiras juridinis asmuo ir kad ši reikalavimą galima įvykdyti atitinkamai organizuojant skirtingus to paties juridinio asmens padalinius. Šiuo atveju geležinkelių paslaugų įrenginių operatoriaus nepriklausomumas turi būti užtikrinamas tarp juridinio asmens padalinio (padalinių), vykdančio (vykdančių) juridinio asmens veiklą ir užimančio dominuojančią padėtį Lietuvos geležinkelių transporto paslaugų rinkoje, ir juridinio asmens padalinio (padalinių), vykdančio (vykdančių) geležinkelių paslaugų įrenginių, nurodytų šio Kodekso 30<sup>1</sup> straipsnio 1–4, 7 ir 9 punktuose, valdymo veiklą.

5. Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausantys geležinkelių paslaugų įrenginiai, perduodami viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui valdyti, naudoti ir jais disponuoti patikėjimo teise pagal patikėjimo sutartį, kurią su viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoju sudaro Susisiekimo ministerija.

6. Geležinkelių paslaugų įrenginių operatorius privalo atskirai tvarkyti geležinkelių paslaugų įrenginių, nurodytų šio Kodekso 30<sup>1</sup> straipsnio 1–9 punktuose, valdymo apskaitą, sudaryti atskiras pelno (nuostolių) ataskaitas ir balansus.

7. Tuo atveju, kai geležinkelių paslaugų įrenginių valdymo veiklą vykdo geležinkelių infrastruktūros valdytojas arba geležinkelių paslaugų įrenginių operatorių tiesiogiai ar netiesiogiai valdo šio Kodekso 23 straipsnio 1 dalyje nurodytas viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas ir yra įvykdyti šio Kodekso 24<sup>2</sup> straipsnyje nurodyti reikalavimai, laikoma, kad įvykdyti ir šio straipsnio 3 ir 6 dalyse nurodyti reikalavimai.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

8. Geležinkelių paslaugų įrenginių operatorius geležinkelio įmonių (vežėjų) ar šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytų įmonių prašymus dėl prieigos prie šio Kodekso 30<sup>1</sup> straipsnio 1–9 punktuose nurodytų geležinkelių paslaugų įrenginių ir šiuose įrenginiuose teikiamų su geležinkelių transportu susijusių pagrindinių paslaugų nagrinėja Reglamente (ES) 2017/2177 nustatyta tvarka. Geležinkelių paslaugų įrenginių operatorius neprivalo investuoti į išteklius arba geležinkelių paslaugų įrenginius tik dėl to, kad būtų patenkinti visi geležinkelio įmonių (vežėjų) ir šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytų įmonių prašymai.

9. Tuo atveju, kai geležinkelių paslaugų įrenginiai, nurodyti šio Kodekso 30<sup>1</sup> straipsnio 1–9 punktuose, ar jų dalis nenaudojami dvejus metus iš eilės arba ilgiau ir geležinkelio įmonė (vežėjas) ar šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodyta įmonė pateikė prašymą dėl prieigos prie šių įrenginių ar jų dalies, geležinkelių paslaugų įrenginių savininkas Reglamente (ES) 2017/2177 nustatytais atvejais ir tvarka paskelbia, kad šiais geležinkelių paslaugų įrenginiais ar jų dalimi galima naudotis išperkamosios nuomos ar nuomos sąlygomis. Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausantys geležinkelių paslaugų įrenginiai išnuomojami Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka. Šiame straipsnyje nustatyti reikalavimai dėl išperkamosios nuomos netaikomi Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančių geležinkelių paslaugų įrenginių atžvilgiu.

10. Vyriausybės nustatyta tvarka priimant sprendimus dėl nereikalingais arba netinkamais (negalimais) naudoti pripažintų Lietuvos valstybei nuosavybės teise priklausančių geležinkelių paslaugų įrenginių perdavimo ar juos nurašant, nuomojant Lietuvos valstybei nuosavybės teise

priklausančius geležinkelių paslaugų įrenginius ir jų užimamą valstybinę žemę *mutatis mutandis* taikomos šio Kodekso 23 straipsnio 5–10 dalių ir 23<sup>1</sup> straipsnio 2–8 dalių nuostatos.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

### **30<sup>3</sup> straipsnis. Su geležinkelių transportu susijusios papildomos ir pagalbinės paslaugos**

*Pakeistas straipsnio pavadinimas:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

1. Su geležinkelių transportu susijusias papildomas ir pagalbinės paslaugas teikia geležinkelių paslaugų įrenginių operatoriai.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

2. Papildomos paslaugos yra šios:

1) traukos srovės, už kurią sąskaitose faktūrose mokesčiai nurodomi atskirai nuo mokesčių už naudojimąsi elektros energijos tiekimo įrenginiais, teikimas;

2) keleivinių traukinių šildymas prieš kelionę;

3) pavojingųjų krovinių vežimo kontrolė pagal individualų užsakymą;

4) pagalbos, kai traukiniu vežami kroviniai viršija pakrovos gabarito ribas, pagal individualų užsakymą teikimas.

3. Pagalbinės paslaugos yra šios:

1) prieiga prie telekomunikacijų tinklo;

2) papildomos informacijos suteikimas;

3) geležinkelių riedmenų techninė apžiūra;

4) bilietų pardavimo paslaugos keleivių geležinkelio stotyse;

5) didelio masto geležinkelių riedmenų techninės priežiūros paslaugos, teikiamos geležinkelių riedmenų techninės priežiūros įrenginiuose greitiesiems traukiniams ar kitų rūšių geležinkelių riedmenims, kuriems reikalingi specialieji įrenginiai.

4. Jeigu geležinkelių paslaugų įrenginių operatorius teikia su geležinkelių transportu susijusias papildomas paslaugas, jis nediskriminacinėmis sąlygomis teikia jas pagal paslaugų teikimo sutartį prašymą pateikusioms geležinkelio įmonėms (vežėjams) ir šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytoms įmonėms Reglamente (ES) 2017/2177 nustatyta tvarka.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

5. Geležinkelio įmonės (vežėjai) ir šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytos įmonės gali prašyti geležinkelio paslaugų įrenginių operatorių su geležinkelių transportu susijusių pagalbinių paslaugų. Geležinkelių paslaugų įrenginio operatorius neprivalo teikti su geležinkelių transportu susijusių pagalbinių paslaugų, tačiau jeigu geležinkelių paslaugų įrenginio operatorius nusprendžia teikti bet kurią iš šio straipsnio 3 dalyje nurodytų paslaugų, jis teikia jas nediskriminacinėmis sąlygomis pagal paslaugų teikimo sutartį prašymą pateikusioms geležinkelio įmonėms (vežėjams) ir šio Kodekso 28 straipsnio 3 dalyje nurodytoms įmonėms Reglamente (ES) 2017/2177 nustatyta tvarka.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

### **30<sup>4</sup> straipsnis. Užmokestis už naudojimąsi geležinkelių paslaugų įrenginiais, juose esančiais geležinkelio keliais ir šiuose įrenginiuose teikiamomis su geležinkelių transportu susijusiomis pagrindinėmis, papildomomis ir pagalbinėmis paslaugomis**

*Pakeistas straipsnio pavadinimas:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

1. Užmokestį už naudojimąsi geležinkelių paslaugų įrenginiais, nurodytais šio Kodekso 30<sup>1</sup> straipsnio 1–9 punktuose, juose esančiais geležinkelio keliais ir šiuose įrenginiuose teikiamomis su geležinkelių transportu susijusiomis pagrindinėmis paslaugomis nustato geležinkelių paslaugų įrenginių operatorius. Šis užmokestis naudojamas geležinkelių paslaugų įrenginių operatoriaus veiklai finansuoti.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

2. Užmokestis už naudojimąsi geležinkelių paslaugų įrenginiais, nurodytais šio Kodekso 30<sup>1</sup> straipsnio 1–9 punktuose, ir šiuose įrenginiuose teikiamomis su geležinkelių transportu susijusiomis pagrindinėmis paslaugomis negali būti didesnis už šių paslaugų teikimo išlaidas, pridėjus pagrįstą pelną.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

3. Užmokestis už prieigą prie geležinkelio kelių, sujungtų su geležinkelių paslaugų įrenginiais, turi būti lygus išlaidoms, tiesiogiai patiriamoms vykdant geležinkelių transporto eismą.

4. Užmokestį už su geležinkelių transportu susijusias papildomas ir pagalbines paslaugas nustato geležinkelių įrenginių operatorius. Jeigu su geležinkelių transportu susijusias papildomas ir pagalbines paslaugas teikia vienas paslaugų teikėjas, užmokestis už šias paslaugas negali būti didesnis už jų teikimo išlaidas, pridėjus pagrįstą pelną.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

5. Geležinkelių paslaugų įrenginių operatoriai rinkos reguliuotojui paprašius teikia visą rinkos reguliuotojo funkcijoms vykdyti būtiną informaciją apie jų pagal šio straipsnio 1–4 dalis nustatytus užmokesčius.

6. Geležinkelių paslaugų įrenginių operatoriai privalo įrodyti geležinkelio įmonei (vežėjui), kad jų pagal šio straipsnio 1–4 dalis nustatyti užmokesčiai, kuriuos geležinkelio įmonė (vežėjas) turi sumokėti geležinkelių paslaugų įrenginių operatoriams pagal pateiktas sąskaitas, atitinka geležinkelių paslaugų įrenginių operatoriaus nustatytą ir taikytą šių užmokesčių nustatymo metodiką ir Tinklo nuostatus, jeigu informacija apie šią metodiką buvo nurodyta Tinklo nuostatuose.

7. Geležinkelių paslaugų įrenginių operatoriai viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojui teikia informaciją apie jų pagal šio straipsnio 1–4 dalis nustatytus užmokesčius, kurie turi būti nurodyti Tinklo nuostatuose, arba nurodo interneto svetainę, kurioje ši informacija prieinama neatlygintinai elektroniniu formatu.

*Papildyta skirsnio:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

## **PENKTASIS SKIRSNIS REIKALAVIMAI GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO DARBUOTOJAMS**

### **31 straipsnis. Reikalavimai geležinkelių transporto darbuotojams**

1. Specialiuosius profesijų ir pareigybių kvalifikacinius reikalavimus geležinkelių transporto darbuotojams nustato atitinkamai geležinkelių infrastruktūros valdytojas ir geležinkelio įmonė (vežėjas).

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-1725](#), 2015-05-19, paskelbta TAR 2015-05-28, i. k. 2015-08225

2. Reikalavimus darbuotojams, kurių darbas susijęs su traukinių eismu, nustato Geležinkelių transporto eismo saugos įstatymas.

3. Geležinkelių transporto darbuotojų darbo drausmę reglamentuoja šis Kodeksas, Darbo kodeksas ir Vyriausybės patvirtintas Geležinkelių transporto darbuotojų drausmės statutas.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-235](#), 2013-04-18, *Žin.*, 2013, Nr. [46-2242](#) (2013-05-07)

### **32 straipsnis. Geležinkelių transporto darbuotojų nušalinimas nuo darbo**

1. Geležinkelių transporto darbuotojas nušalinamas nuo darbo, jei:
  - 1) nustatytu laiku nebuvo galima patikrinti, ar jis atitinka suteiktą kvalifikaciją, nes darbuotojas be pateisinamų priežasčių patikrinime nedalyvavo;
  - 2) pakartotinai neišlaiko privalomo periodinio kvalifikacinių reikalavimų patikrinimo egzamino;
  - 3) dėl sveikatos būklės negali vykdyti savo pareigų, susijusių su geležinkelių transporto eismo saugos užtikrinimu arba geležinkelių infrastruktūros objektų priežiūra ar sauga;
  - 4) padarė drausmės pažeidimą, keliantį grėsmę eismo saugai, žmonių gyvybei ir sveikatai;
  - 5) padarė šiurkštų darbo pareigų pažeidimą, numatytą Darbo kodekse, ar kitokį darbo pareigų pažeidimą, numatytą Geležinkelių transporto darbuotojų drausmės statute;
  - 6) kitais Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais.
2. Geležinkelių transporto darbuotojas nušalinamas nuo darbo Darbo kodekso ir Geležinkelių transporto darbuotojų drausmės statuto nustatyta tvarka.

## **ŠEŠTASIS SKIRSNIS KELEIVIŲ, BAGAŽO IR KROVINIŲ VEŽIMAS**

### **33 straipsnis. Keleivių ir bagažo vežimas**

1. Keleivių ir bagažo vežimo sąlygos ir tvarka, taip pat geležinkelio įmonės (vežėjo), keleivio, bagažo siuntėjo (gavėjo) teisės, pareigos ir atsakomybė, geležinkelių transportu keliaujančių neįgaliųjų arba ribotos judėsenos asmenų apsauga ir pagalbos taisyklės nustatytos 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 1371/2007 dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų (toliau – Reglamentas (EB) Nr. 1371/2007), šiame Kodekse, Civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse ir kituose teisės aktuose.

2. Geležinkelio įmonė (vežėjas), teikianti keleivių ir bagažo vežimo geležinkelių transportu paslaugas, privalo sudaryti nenumatytų atvejų planus ir užtikrinti, kad šie planai būtų tinkamai koordinuojami su keleivių geležinkelio stoties operatoriumi ir viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytoju tam, kad įvykus esminiam keleivių ir bagažo vežimo geležinkelių transportu paslaugų teikimo sutrikimui keleiviams būtų suteikta pagalba, kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. 1371/2007 18 straipsnyje.

**TAR pastaba.** 33 straipsnio 2 dalyje nustatyti reikalavimai taikomi 2020–2021 metų tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo ir vėlesniais tarnybinio traukinių tvarkaraščio galiojimo laikotarpiais.

*Papildyta straipsnio dalimi:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

3. Europos Sąjungos valstybėje narėje įregistruota geležinkelio įmonė (vežėjas), veždama keleivius tarptautiniais maršrutais, turi teisę įlaipinti keleivius bet kurioje Lietuvos Respublikos teritorijoje esančioje traukinio važiavimo maršruto geležinkelio stotyje ir išlaipinti kitoje.

*Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

4. Keleivių teisių, nurodytų Reglamente (EB) Nr. 1371/2007, apsaugą užtikrina Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba, kuri nagrinėja keleivių skundus dėl jų teisių, nurodytų Reglamente (EB) Nr. 1371/2007, pažeidimo.

*Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XI-1595](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. [121-5703](#) (2011-10-08)

### **33<sup>1</sup> straipsnis. Neteko galios 2019-12-04.**

*Kodeksas papildytas straipsniu:*

Nr. [XI-1595](#), 2011-09-22, *Žin.*, 2011, Nr. [121-5703](#) (2011-10-08)

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-1623](#), 2015-04-16, paskelbta TAR 2015-04-30, i. k. 2015-06524

### **33<sup>2</sup> straipsnis. Neigaliųjų arba ribotos judėsenos asmenų vežimas vietiniais maršrutais**

1. Vežant neigaliuosius arba ribotos judėsenos asmenis vietiniais maršrutais, geležinkelių infrastruktūros valdytojas ir geležinkelio įmonė (vežėjas) privalo užtikrinti, kad neigaliesiems arba ribotos judėsenos asmenims būtų suteikta pagalba patekti į peronus, įlipti ir išlipti iš riedmenų techniškai tam pritaikytose geležinkelio stotyse, peronuose, kai riedmenys yra techniškai pritaikyti neigaliesiems arba ribotos judėsenos asmenims aptarnauti ir yra pagalbą teikiantis personalas. Jeigu geležinkelio stotys, peronai ir riedmenys nėra techniškai pritaikyti neigaliesiems arba ribotos judėsenos asmenims aptarnauti, geležinkelių infrastruktūros valdytojai ir geležinkelio įmonės (vežėjai) imasi visų įmanomų ir pagrįstų priemonių, kad šiems asmenims būtų suteikta galimybė naudotis geležinkelių transportu.

2. Neįgalusis arba ribotos judėsenos asmuo ne vėliau kaip prieš 24 valandas iki keleivinio traukinio išvykimo pagal tvarkaraštį turi pranešti geležinkelių infrastruktūros valdytojui ar geležinkelio įmonei (vežėjui), kad jam reikės šio straipsnio 1 dalyje nurodytos pagalbos. Jeigu neįgalusis arba ribotos judėsenos asmuo yra įsigijęs terminuotą bilietą, informaciją apie savo keliones jis gali pateikti iš anksto vieną kartą. Šios informacijos pateikimo tvarką geležinkelio įmonė (vežėjas) turi nustatyti pagal Reglamento (EB) Nr. 1371/2007 19 straipsnio 1 dalyje nurodytas taisykles.

3. Jeigu neįgalusis arba ribotos judėsenos asmuo nepateikia informacijos šio straipsnio 2 dalyje nustatyta tvarka, geležinkelių infrastruktūros valdytojas ir geležinkelio įmonė (vežėjas) imasi visų įmanomų ir pagrįstų priemonių, kad būtų suteikta būtina nemokama pagalba, siekiant užtikrinti neįgaliajam arba ribotos judėsenos asmeniui galimybę naudotis geležinkelių transportu.

4. Geležinkelių infrastruktūros valdytojas ir geležinkelio įmonė (vežėjas), gavę pranešimą apie būtiną pagalbą neįgaliajam arba ribotos judėsenos asmeniui, praneša jam, į kurią vietą ir koku laiku jis turi atvykti. Nurodytas atvykimo laikas negali būti ankstesnis negu viena valanda iki tvarkaraštyje paskelbto keleivinio traukinio išvykimo. Jeigu atvykimo laikas yra nenurodytas, neįgalusis arba ribotos judėsenos asmuo į nustatytą vietą privalo atvykti ne vėliau kaip likus 30 minučių iki tvarkaraštyje paskelbto keleivinio traukinio išvykimo laiko.

**TAR pastaba. 33<sup>2</sup> straipsnis galioja iki 2024 m. gruodžio 2 d.**

*Papildyta straipsniu:*

Nr. [XIII-2685](#), 2019-12-13, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20999

### **34 straipsnis. Keleivių ir bagažo vežimo užmokestis**

1. Keleivių vežimo vietinio susisiekimo maršrutais, įskaitant kombinuotąjį keleivių vežimą vietiniais maršrutais, tarifus nustato geležinkelio įmonė (vežėjas). Didžiausi tarifai turi būti suderinti su Valstybine kainų ir energetikos kontrolės komisija. Bagažo vežimo vietinio susisiekimo maršrutais tarifus nustato geležinkelio įmonė (vežėjas).

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XIII-1857](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00093

2. Keleivių ir bagažo vežimo tarptautinio susisiekimo maršrutais užmokestį nustato geležinkelio įmonė (vežėjas) Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių dėl tarptautinio susisiekimo nustatyta tvarka.

3. Keleivių vežimo vietinio susisiekimo maršrutais lengvatas ir dėl šių lengvatų taikymo geležinkelio įmonių (vežėjų) patirtų išlaidų kompensavimo (negautų pajamų atlyginimo) tvarką nustato Lietuvos Respublikos įstatymai.

### **35 straipsnis. Krovinių vežimas ir vežimų organizavimas**

1. Krovinių vežimo sąlygas ir tvarką, taip pat geležinkelio įmonės (vežėjo), krovinio siuntėjo (gavėjo) teises nustato šis Kodeksas, Civilinis kodeksas, Lietuvos Respublikos tarptautinės sutartys, susisiekimo ministro patvirtintos Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklės ir kiti teisės aktai.

2. Geležinkelio įmonė (vežėjas) ir krovinių siuntėjas (gavėjas) sudaro krovinių vežimo ir (ar) vežimų organizavimo sutartis.

### **36 straipsnis. Atsiskaitymų su geležinkelio įmone (vežėju) užtikrinimas**

1. Atsiskaitymas su geležinkelio įmone (vežėju) už krovinių vežimą užtikrinamas vežamu kroviniu.
2. Jeigu siuntėjas (gavėjas) neatsiskaito su geležinkelio įmone (vežėju), geležinkelio įmonė (vežėjas) turi teisę realizuoti krovinį šio Kodekso 55 straipsnyje nustatyta tvarka.

### **37 straipsnis. Važtaraštis**

1. Su kiekviena krovinių siunta siuntėjas privalo pateikti tinkamai užpildytą važtaraštį ir kitus dokumentus, nurodytus Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklėse.
2. Važtaraščio formą ir jo užpildymo tvarką nustato Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklės.
3. Važtaraštis tampa krovinių vežimo sutarties sudarymo ir jos turinio įrodymu uždėjus kalendorinį pradinės geležinkelio stoties antspaudą arba patvirtinus važtaraštį saugiu elektroniniu parašu.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-1725](#), 2015-05-19, paskelbta TAR 2015-05-28, i. k. 2015-08225

### **38 straipsnis. Važtaraščio turinys**

1. Važtaraštyje turi būti nurodyta:
  - 1) pradinės geležinkelio stoties pavadinimas;
  - 2) krovinio siuntėjas, adresas, telefono ir fakso numeriai, krovinio siuntėjo ar jo atstovo pavardė ir parašas;
  - 3) krovinio pavadinimas, kodas;
  - 4) krovinio svoris;
  - 5) krovinio vienetų skaičius, įpakavimo pobūdis ir krovinio būklė;
  - 6) vagono numeris;
  - 7) Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklėse nurodytų dokumentų, kurie turi būti pridedami prie važtaraščio, sąrašas;
  - 8) ypatingos krovinio savybės ir vežimo sąlygos;
  - 9) galinės geležinkelio stoties pavadinimas;
  - 10) krovinio gavėjas, adresas, telefono ir fakso numeriai;
  - 11) uždėtų plombų skaičius ir jų ženklai.
2. Važtaraštyje gali būti nurodyti ir kiti duomenys.

### **39 straipsnis. Krovinio pateikimas vežti**

1. Krovinytis vežamas vagonė pagal vieną važtaraštį. Pagal vieną važtaraštį taip pat galima pateikti vežti:
  - 1) nedalomus daiktus bei ypatingo dydžio daiktus, kuriems pakrauti reikia daugiau nei vieno vagono;
  - 2) į kelis vagonus pakrautą krovinių siuntą, jeigu Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklės leidžia tai daryti visame vežimo kelyje.
2. Į kelis vagonus pagal vieną važtaraštį pakrauta krovinių siunta negali būti išskaidyta, išskyrus atvejus, kai tai būtina dėl vagono (vagonų) techninio gedimo.
3. Pagal vieną važtaraštį negalima pateikti vežti:
  - 1) krovinių, kurių dalį krauna geležinkelio įmonė (vežėjas), o dalį – siuntėjas;
  - 2) krovinių, kuriuos vežti kartu su kitais kroviniais draudžiama pagal Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisykles.
4. Krovinio pateikimo vežti tvarką nustato Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklės.

### **40 straipsnis. Kai kurių krovinių vežimo ypatingos sąlygos**

1. Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklės gali nustatyti kai kurių krovinių vežimo ypatingas sąlygas.
2. Pavojingų krovinių vežimo tvarką nustato Pavojingų krovinių vežimo automobilių, geležinkelių ir vidaus vandenų transportu įstatymas ir kiti teisės aktai.

#### **41 straipsnis. Krovinių būklė, įpakavimas ir žymėjimas**

1. Krovinį, kurį dėl jo savybių įpakuoti yra būtina, siuntėjas turi įpakuoti taip, kad krovinys vežimo metu būtų apsaugotas nuo praradimo, trūkumo ar sužalojimo, taip pat kad būtų apsaugoti nuo galimo sužalojimo žmonės, riedmenys ir kiti kroviniai. Siuntėjo pakrauti kroviniai, kuriuos vežimo metu reikės perkrauti, turi būti supakuoti taip, kad juos perkraunant mechanizmais nebūtų pažeista jų pakuotė.

2. Geležinkelio įmonė (vežėjas) gali reikalauti, kad to paties tipo smulkios siuntos, kurioms priimti vežti ir pakrauti reikia daug laiko, būtų surištos ar supakuotos į didesnes siuntas.

3. Geležinkelio įmonė (vežėjas) turi teisę atsisakyti vežti krovinį, jei siuntėjas atsisako krovinį įpakuoti pagal Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklių reikalavimus arba įpakavimas neatitinka šių taisyklių nustatytų reikalavimų.

#### **42 straipsnis. Krovinių pakrovimas**

1. Krovinius, atsižvelgiant į vežimų organizavimo sutarties sąlygas, krauna geležinkelio įmonė (vežėjas) arba siuntėjas. Kroviniai turi būti kraunami pagal susisiekimo ministro patvirtintas Krovinių krovimo ir tvirtinimo taisykles.

2. Pakrautas krovinys neturi viršyti vagono krovos normų. Vagonas turi būti uždarytas ir užplombuotas Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklių nustatyta tvarka.

#### **43 straipsnis. Krovinio tikrinimas**

1. Geležinkelio įmonė (vežėjas) turi teisę tikrinti, ar krovinys atitinka važtaraštyje pateiktus duomenis, taip pat ar laikomasi Krovinių vežimo geležinkelių transportu ir Krovinių krovimo ir tvirtinimo taisyklių reikalavimų, jei krovinį krovė siuntėjas.

2. Apie numatomą krovinio tikrinimą turi būti pranešta siuntėjui arba gavėjui, vadovaujantis Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklėmis arba krovinų vežimo ar vežimų organizavimo sutartimi. Jei siuntėjas ar gavėjas nustatytu laiku neatvyksta, krovinys tikrinamas jiems nedalyvaujant. Tikrinimo rezultatai įrašomi į važtaraštį.

3. Jei krovinys neatitinka važtaraštyje pateiktų duomenų arba nesilaikoma Krovinių vežimo geležinkelių transportu ir Krovinių krovimo ir tvirtinimo taisyklių reikalavimų, tikrinimo ir su tuo susijusios išlaidos tenka krovinio siuntėjui, o geležinkelio įmonė (vežėjas) turi teisę atsisakyti tokį krovinį vežti.

#### **44 straipsnis. Krovinio svorio ar siuntos vienetų skaičiaus nustatymas**

1. Krovinio svoris ar siuntos vienetų skaičius pradinėje ir galinėje geležinkelio stotyje turi būti tikrinamas tuo pačiu metodu ir būdu. Krovinio svorio ar siuntos vienetų skaičiaus nustatymo tvarką reglamentuoja Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklės.

2. Krovinio svoris laikomas tinkamu, jeigu skirtumas tarp pradinėje geležinkelio stotyje nustatyto svorio ir svorio galinėje geležinkelio stotyje neviršija Vyriausybės patvirtintų nuostolių (natūralaus sumažėjimo) normų, taip pat svarstyklių arba krovinio svėrimo tikslumo normų. Šios nuostolių, svarstyklių arba krovinio svėrimo tikslumo normos netaikomos šio Kodekso 54 straipsnio 3 dalies 1–3 punktuose nustatytais atvejais.

3. Matavimo priemonės turi būti tikrinamos ir tikrinimo rezultatai įforminami Vyriausybės nustatyta tvarka. Nepatikrintomis matavimo priemonėmis naudotis draudžiama.

#### **45 straipsnis. Vagono krovos normų viršijimas**

1. Jei geležinkelio įmonė (vežėjas) pradinėje geležinkelio stotyje nustato, kad siuntėjo pakrauto vagono krovos normos viršytos, ji nepriima krovinio vežti tol, kol nebus pašalintas viršsvoris. Jeigu tai nustatoma tarpinėje geležinkelio stotyje, geležinkelio įmonė (vežėjas) nedelsdama praneša apie tai krovinio siuntėjui, o šis privalo pašalinti viršsvorį ir padengti nuostolius, jeigu dėl to geležinkelio įmonė (vežėjas) jų patiria.

2. Siuntėjas (gavėjas) ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo pranešimo gavimo dienos turi pateikti nurodymus viršsvorį atsiimti ar išsiųsti arba sudaryti sutartį su įmone, kad ją saugotų.

3. Už krovinio viršsvorio iškrovimą ir saugojimą imamas geležinkelio įmonės (vežėjo) nustatytas atlyginimas.

4. Jeigu nurodymai nepateikiami arba nesudaroma saugojimo sutartis, geležinkelio įmonė (vežėjas) informuoja siuntėją, iškrauna viršsvorį sudarantį krovinį, jo nesaugo ir už jo praradimą, trūkumą ar sužalojimą neatsako.

#### **46 straipsnis. Vagonų ir konteinerių naudojimas**

1. Siuntėjas (gavėjas) už geležinkelio įmonės pateiktų vagonų ar konteinerių naudojimą moka geležinkelio įmonės (vežėjo) nustatytą atlyginimą.

2. Jeigu ne dėl geležinkelio įmonės (vežėjo) kaltės vagonai ar konteineriai negali būti pateikti siuntėjui (gavėjui), siuntėjas (gavėjas) privalo mokėti geležinkelio įmonės (vežėjo) nustatytą atlyginimą už vagonų ar konteinerių naudojimą ir krovinių saugojimą (laikymą).

#### **47 straipsnis. Krovinio pristatymo terminai**

1. Krovinio pristatymo terminus nustato Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklės, jeigu siuntėjas ir geležinkelio įmonė (vežėjas) nesusitaria kitaip.

2. Krovinio pristatymo terminas pradedamas skaičiuoti nuo kitos dienos, einančios po krovinio priėmimo vežti, 00:00 val.

#### **48 straipsnis. Užmokestis už krovinių vežimą ir kitas paslaugas**

1. Už krovinių vežimą ir geležinkelio įmonės (vežėjo) suteiktas kitas paslaugas imamas krovinių vežimo arba vežimų organizavimo sutartyje nustatytas užmokestis. Krovinių vežimo tarifus ir kitų paslaugų įkainius nustato geležinkelio įmonė (vežėjas).

2. Neteko galios nuo 2006-06-28.

3. Už krovinio vežimą moka siuntėjas ar jo įgaliotas asmuo, pateikdamas krovinį pradinėje geležinkelio stotyje.

4. Jeigu geležinkelio įmonė (vežėjas) sutinka, už krovinio vežimą gali sumokėti ir gavėjas arba jo įgaliotas asmuo. Apie tai pažymima važtaraštyje.

5. Už krovinio pakrovimą, iškrovimą, papildomų pavedimų vykdymą, ekspedicijos ir kitas geležinkelio įmonės (vežėjo) suteiktas paslaugas sumoka siuntėjas (gavėjas) ar jo įgaliotas asmuo.

6. Atsiskaitymų tvarką nustato Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklės.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [X-653](#), 2006-06-08, *Žin.*, 2006, Nr. [72-2672](#) (2006-06-28)

#### **49 straipsnis. Krovinio siuntėjo ir gavėjo papildomi pavedimai**

1. Krovinio siuntėjas (gavėjas), jeigu tai neprieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams, gali papildomai pavesti geležinkelio įmonei (vežėjui):

1) sulaukyti krovinį kelyje;

2) sulaukyti krovinio išdavimą;

3) galinėje geležinkelio stotyje išduoti krovinį kitam, negu važtaraštyje nurodytas gavėjas, asmeniui;

4) išduoti krovinį kitoje, negu numatyta važtaraštyje, geležinkelio stotyje;

5) grąžinti krovinį į pradinę geležinkelio stotį, jei krovinytis nesulaikytas ar neareštuotas.

2. Siuntėjas turi teisę atsiimti krovinį pradinėje geležinkelio stotyje, kol krovinytis nėra išsiųstas, apmokėjęs su tuo susijusias geležinkelio įmonės (vežėjo) išlaidas.

3. Krovinio siuntėjas praranda teisę duoti papildomus pavedimus geležinkelio įmonei (vežėjui), jeigu gavėjas priėmė važtaraštį ir krovinį.

4. Krovinio gavėjas gali duoti papildomus pavedimus, jei pagal vežimo sutartį jis privalo sumokėti vežimo išlaidas, taip pat jei važtaraštyje nurodyta, kad gavėjas turi teisę duoti papildomus pavedimus.

5. Jeigu gavėjas pavedė išduoti krovinį kitam asmeniui, tas asmuo neturi teisės pavesti atsiimti krovinį tretiesiems asmenims.

6. Krovinio siuntėjo ir gavėjo papildomi pavedimai negali sudaryti sąlygų krovinių siuntai padalyti.

#### **50 straipsnis. Papildomų pavedimų pateikimo forma**

Papildomi krovinio siuntėjo ar gavėjo pavedimai geležinkelio įmonei (vežėjui) turi būti pateikiami Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklėse nustatyta tvarka. Papildomi

pavedimai, pateikti kita forma, negu nustatyta Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklėse, negalioja.

*Straipsnio pakeitimai:*

Nr. [XII-1725](#), 2015-05-19, paskelbta TAR 2015-05-28, i. k. 2015-08225

#### **51 straipsnis. Atsisakymas atlikti papildomus pavedimus**

1. Geležinkelio įmonė (vežėjas) gali atsisakyti atlikti papildomus pavedimus, jei:
  - 1) pavedimas pavėluotai pasiekia geležinkelio stotį, privalančią jį atlikti;
  - 2) pavedimas prieštarauja geležinkelių transporto teisės aktams arba jį atliekant sutriktų normali geležinkelių transporto veikla;
  - 3) pavedimas prieštarauja Lietuvos Respublikos įstatymams;
  - 4) krovinio vertė mažesnė už visas krovinio vežimo iki naujos galinės geležinkelio stoties išlaidas, išskyrus atvejus, kai krovinio siuntėjas arba gavėjas apmoka šias išlaidas ar garantuoja jų apmokėjimą;
  - 5) dar neįvykdytas ir neatšauktas anksčiau gautas siuntėjo (gavėjo) papildomas pavedimas.
2. Jeigu geležinkelio įmonė (vežėjas) negali įvykdyti papildomų siuntėjo ar gavėjo pavedimų, ji apie tai praneša pavedimą davusiam asmeniui.

#### **52 straipsnis. Kliūtys vežimo metu**

1. Geležinkelio įmonė (vežėjas) apie kliūtis vežimo metu praneša krovinio siuntėjui arba gavėjui ir pareikalauja iš jų papildomų nurodymų.
2. Siuntėjas (gavėjas), gavęs pranešimą apie kliūtis vežimo metu ir jų priežastis, savo nurodymus dėl gavėjo ar galinės geležinkelio stoties keitimo privalo įrašyti į važtaraštį kartu su geležinkelio įmone (vežėju) arba įgalinti tai padaryti geležinkelio įmonę (vežėją).
3. Jeigu siuntėjas (gavėjas), gavęs pranešimą apie kliūtis vežimo metu, per geležinkelio įmonės (vežėjo) nurodytą terminą krovinį sulaikiusiai geležinkelio stočiai nepateikia nurodymų, kuriuos galima atlikti, geležinkelio įmonė (vežėjas) krovinį veža tinkamiausiu maršrutu. Šiuo atveju geležinkelio įmonė (vežėjas) laikosi pristatymo terminų, atitinkančių faktišką vežimo kelią, ir turi teisę imti atlyginimą už faktišką vežimo kelią bei vagonų naudojimą.
4. Jeigu kliūtys atsirado dėl geležinkelio įmonės (vežėjo) kaltės, papildomos išlaidos, susijusios su krovinio pristatymu, tenka įmonei (vežėjui). Šiuo atveju geležinkelio įmonė (vežėjas) už vežimo termino praleidimą neatleidžiama nuo atsakomybės, numatytos šio Kodekso 59 straipsnyje.
5. Jei vežimo metu atsiradusi kliūtis pašalinama, kol negauti siuntėjo nurodymai, krovinys siunčiamas į galinę geležinkelio stotį ir apie tai pranešama krovinio siuntėjui.

#### **53 straipsnis. Pranešimas apie krovinio pristatymą**

Geležinkelio įmonė (vežėjas) Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklių arba geležinkelio įmonės (vežėjo) ir siuntėjo (gavėjo) sutartyje nustatyta tvarka privalo pranešti gavėjui apie jo vardu gautą krovinį. Krovinys laikomas pristatytu nuo pranešimo gavimo momento.

#### **54 straipsnis. Krovinio išdavimas**

1. Galinėje geležinkelio stotyje (paskirties punkte) geležinkelio įmonė (vežėjas) privalo gavėjui išduoti važtaraštį ir krovinį. Siuntėjas (gavėjas) sumoka nustatytą krovinio vežimo užmokestį bei užmokestį už geležinkelio įmonės (vežėjo) suteiktas kitas paslaugas prieš gaudamas važtaraštį ir krovinį, jeigu krovinio vežimo sutartis nenustato kitaip.
2. Gavėjas yra atsakingas už tai, kad geležinkelio įmonės (vežėjo) galinėje geležinkelio stotyje išduoti kroviniai įstatymų nustatytais atvejais būtų pristatyti tikrinti į tam įgaliotos valstybės institucijos nurodytą vietą per nustatytą laiką su nepažeistomis transporto priemonių plombomis ir išoriniais paviršiais, taip pat tvarkingomis krovimo vienetų plombomis ir (arba) identifikavimo ženklais.
3. Geležinkelio įmonė (vežėjas), galinėje geležinkelio stotyje (paskirties punkte) išduodama krovinį, privalo patikrinti krovinio svorį, kiekį (vienetų skaičių) ir būklę, jeigu:
  - 1) krovinys atvežtas netvarkingu vagonu, taip pat vagonu su pažeistomis ar ne pradinės geležinkelio stoties plombomis;

2) krovinsys atvežtas neplombuotais vagonais su matomais trūkumo, gedimo ar sužalojimo požymiais;

3) nesilaikyta greitai gendančių krovinių pristatymo terminų ar temperatūros režimo vagonuose refrižeratoriuose;

4) krovinių iškrovė geležinkelio įmonė (vežėjas).

4. Krovinio gavėjas šio straipsnio 3 dalyje nurodytais atvejais gali atsisakyti priimti krovinių, kol nebus patenkintas jo reikalavimas krovinių patikrinti.

5. Gavėjas krovinio gavimą patvirtina Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklėse nustatyta tvarka.

*Straipsnio dalies pakeitimai:*

Nr. [XII-1725](#), 2015-05-19, paskelbta TAR 2015-05-28, i. k. 2015-08225

6. Kroviniai išduodami Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklių nustatyta tvarka.

#### **55 straipsnis. Padariniai, jeigu laiku neatsiimamas krovinsys**

1. Jeigu krovinio gavėjas, gavęs pranešimą apie krovinio pristatymą, laiku neatsiima krovinio, jis moka geležinkelio įmonės (vežėjo) nustatytą atlyginimą už krovinio saugojimą (laikymą) ir vagonų naudojimą Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklėse nustatyta tvarka.

2. Jeigu krovinio gavėjas per 10 darbo dienų nuo pranešimo apie jo vardu gautą krovinį jo neatsiima ir neduoda pavedimų geležinkelio įmonei (vežėjui) ar nesudaro sutarties dėl krovinio saugojimo, geležinkelio įmonė (vežėjas) turi teisę gavėjo sąskaita iškrauti krovinį ir jį saugoti.

3. Jeigu krovinio gavėjo nerandama, geležinkelio įmonė (vežėjas) apie tai praneša siuntėjui. Per 10 darbo dienų negavusi atsakymo iš siuntėjo, geležinkelio įmonė (vežėjas) krovinį saugo Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklių nustatyta tvarka.

4. Krovinių iškrovimo tvarką ir saugojimo laiką nustato Krovinių vežimo geležinkelių transportu taisyklės.

5. Jeigu per krovinio saugojimo laiką krovinsys neatsiimamas, geležinkelio įmonė (vežėjas) turi teisę jį realizuoti Vyriausybės nustatyta tvarka. Gautas lėšas, atskaičius geležinkelio įmonei (vežėjui) priklausančią užmokestį, geležinkelio įmonė (vežėjas), krovinio siuntėjui (gavėjui) pareiškus pretenziją, perveda krovinio siuntėjui (gavėjui). Jeigu krovinio siuntėjas (gavėjas) pretenzijos nepareiškia, gautos lėšos, atskaičius geležinkelio įmonei (vežėjui) priklausančią užmokestį, pervedamos į valstybės biudžetą.

### **SEPTINTASIS SKIRSNIS**

#### **GELEŽINKELIO ĮMONĖS (VEŽĖJO), KELEIVIŲ, KROVINIŲ SIUNTĖJŲ IR GAVĖJŲ ATSAKOMYBĖ**

#### **56 straipsnis. Geležinkelio įmonės (vežėjo), keleivių, krovinių siuntėjų ir gavėjų atsakomybės atsiradimo pagrindai**

1. Geležinkelio įmonė (vežėjas), keleiviai, krovinių siuntėjai ir gavėjai atsako už keleivių ir bagažo, krovinių vežimo ir (ar) vežimų organizavimo sutarčių pažeidimą.

2. Geležinkelio įmonės (vežėjo), keleivių, krovinių siuntėjų ir gavėjų susitarimai dėl šiame Kodekse nustatytos atsakomybės tvarkos ir dydžio pakeitimo negalioja.

#### **57 straipsnis. Geležinkelio įmonės (vežėjo) atsakomybė už krovinio ar bagažo praradimą, trūkumą ar sužalojimą**

Geležinkelio įmonė (vežėjas) visiškai atsako už priimto vežti krovinio ir bagažo praradimą, trūkumą ir sužalojimą nuo jų priėmimo vežti iki atidavimo gavėjui arba perdavimo nustatyta tvarka kitam jo įgaliotam asmeniui, jeigu neįrodo, kad krovinio ar bagažo praradimas, trūkumas ar sužalojimas kilo ne dėl jos kaltės.

#### **58 straipsnis. Atvejai, kai geležinkelio įmonė (vežėjas) neatsako už krovinio ir bagažo praradimą, trūkumą ar sužalojimą**

Geležinkelio įmonė (vežėjas) neatsako už krovinio praradimą, trūkumą ar sužalojimą, jeigu:

- 1) tai įvyko dėl krovinio siuntėjo (gavėjo) kaltės;
- 2) tai įvyko dėl natūralių vežamo krovinio ar bagažo savybių;
- 3) tai įvyko dėl taros ar įpakavimo trūkumų, kurių nebuvo galima pastebėti priimant krovinį ar bagažą vežti, jei nėra taros ar įpakavimo sužalojimo požymių;
- 4) krovinio ar bagažo trūkumas neviršija šio Kodekso 44 straipsnio 2 dalyje numatytų nuostolių (natūralaus sumažėjimo), svarstyklių arba krovinio svėrimo tikslumo normų ir krovins ar bagažas atvežtas techniškai tvarkingu vagonu (konteineriu) su nepažeistomis siuntėjo plombomis;
- 5) krovins pateiktas gavėjui su nepažeistomis siuntėjo plombomis;
- 6) krovins atvežtas tvarkingais atviraisiais vagonais, jis nebuvo pakeliui perkrautas, nepažeistas apsauginis ženklavimas, krovins yra tvarkingai sutvirtintas;
- 7) krovins atvežtas lydimas siuntėjo ar gavėjo palydovo;
- 8) tai įvyko dėl nenugalimos jėgos.

**59 straipsnis. Geležinkelio įmonės (vežėjo) atsakomybės už krovinio ar bagažo praradimą, trūkumą ar sužalojimą dydis**

1. Už žalą, padarytą vežant krovinį ar bagažą, geležinkelio įmonė (vežėjas) atsako:
  - 1) krovinį ar bagažą praradus arba esant jo trūkumui – prarasto arba trūkstamo krovinio ar bagažo vertės dydžiu;
  - 2) krovinį ar bagažą sužalojus – sumos, kuria sumažėjo jo vertė, dydžiu;
  - 3) praradus krovinį ar bagažą, kurio vertė nurodyta perduodant vežti, – nurodytosios krovinio ar bagažo vertės dydžiu. Jeigu geležinkelio įmonė (vežėjas) įrodo, kad tikroji krovinio ar bagažo vertė yra mažesnė už nurodytąją, – tikrosios jo vertės dydžiu.
2. Jeigu dėl sužalojimo, už kurį geležinkelio įmonė (vežėjas) atsako, krovinio ar bagažo kokybė pasikeitė tiek, kad jo nebegalima naudoti pagal tiesioginę paskirtį, krovinio ar bagažo gavėjas turi teisę jo atsisakyti ir pareikalauti atlyginti už krovinį ar bagažą kaip už prarastą.
3. Jeigu krovins ar bagažas, už kurio praradimą ar trūkumą geležinkelio įmonė (vežėjas) sumokėjo atitinkamą atlyginimą, vėliau surandamas, geležinkelio įmonės (vežėjo) apie tokį suradimą informuotas gavėjas (siuntėjas) per vienus metus turi teisę pareikalauti, kad tas krovins ar bagažas būtų jam išduotas. Šiuo atveju jis turi grąžinti geležinkelio įmonei (vežėjui) atlyginimą, gautą už prarastą ar trūkstamą krovinį, tačiau turi teisę išreikalauti iš geležinkelio įmonės (vežėjo) prarasto ar trūkstamo krovinio vertės dydžio nuostolius, padarytus jam dėl pavėluoto krovinio ar bagažo pristatymo.

**60 straipsnis. Geležinkelio įmonės (vežėjo) atsakomybė už vežimo termino praleidimą**

1. Geležinkelio įmonė (vežėjas) atsako už krovinio ar bagažo vežimo termino, nustatyto vežimo sutartyje, praleidimą, jeigu neįrodo, kad terminas praleistas ne dėl jos kaltės.
2. Geležinkelio įmonė (vežėjas), pavėluotai pristačiusi krovinį ar bagažą, atlygina padarytus nuostolius.

**61 straipsnis. Geležinkelio įmonės (vežėjo) atsakomybė už prarastus ar sužalotus krovinio siuntėjo (gavėjo) riedmenis, konteinerius ar specialiąją krovinių tvirtinimo įrangą**

1. Geležinkelio įmonė (vežėjas), praradusi krovinio siuntėjo (gavėjo) riedmenis, konteinerius ar specialiąją krovinių tvirtinimo įrangą, šio siuntėjo (gavėjo) reikalavimu privalo perduoti jo nuosavybėn savo riedmenis, konteinerius ar specialiąją krovinių tvirtinimo įrangą. Jeigu tokių riedmenų, konteinerių ar specialiosios krovinių tvirtinimo įrangos geležinkelio įmonė (vežėjas) neturi, ji krovinio siuntėjui (gavėjui) atlygina prarastų riedmenų, konteinerių ar specialiosios krovinių tvirtinimo įrangos vertės dydžio nuostolius, jei šalys nesusitaria kitaip.
2. Geležinkelio įmonė (vežėjas), sugadinusi krovinio siuntėjo (gavėjo) riedmenis, konteinerius ar specialiąją krovinių tvirtinimo įrangą, turi juos suremontuoti.
3. Geležinkelio įmonės (vežėjo) sugadintus riedmenis, konteinerius ar specialiąją krovinių tvirtinimo įrangą gali susiremontuoti krovinio siuntėjas (gavėjas). Šiuo atveju geležinkelio įmonė (vežėjas) krovinio siuntėjui (gavėjui) atlygina remonto išlaidas.

**62 straipsnis. Geležinkelio įmonės (vežėjo) atsakomybė už riedmenų, konteinerių ir specialiosios įrangos kroviniams tvirtinti nepateikimą**

Geležinkelio įmonė (vežėjas), dėl savo kaltės krovinio vežimo arba vežimo organizavimo sutartyje nustatytu laiku krovinio siuntėjui nepateikusi riedmenų, konteinerių ir specialiosios įrangos kroviniams tvirtinti, atsako krovinio vežimo arba vežimo organizavimo sutartyje nustatyta tvarka. Tai neatleidžia geležinkelio įmonės (vežėjo) nuo pareigos pateikti riedmenis, konteinerius ir specialiąją įrangą kroviniams tvirtinti, jei šalys nesusitaria kitaip.

**63 straipsnis. Keleivių, krovinių siuntėjų ir gavėjų atsakomybė**

Keleiviai, krovinių siuntėjai ir gavėjai Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka privalo atlyginti žalą, padarytą dėl jų kaltės geležinkelio įmonei (vežėjui) arba kitiems fiziniams ar juridiniams asmenims.

**64 straipsnis. Keleivių, krovinių siuntėjų (gavėjų) atsakomybė už netikslų, klaidingų, taip pat ne visų reikalingų duomenų pateikimą vežimo dokumentuose**

Keleiviai, krovinių siuntėjai (gavėjai), vežimo dokumentuose pateikę netikslius, klaidingus, taip pat ne visus reikalingus duomenis, atlygina geležinkelio įmonei (vežėjui) dėl to atsiradusius nuostolius.

**65 straipsnis. Krovinių siuntėjų (gavėjų) atsakomybė už prarastus ar sugadintus geležinkelio įmonės (vežėjo) riedmenis, konteinerius ar specialiąją krovinių tvirtinimo įrangą**

1. Krovinių siuntėjai (gavėjai), praradę geležinkelio įmonės (vežėjo) riedmenis, konteinerius ar specialiąją krovinių tvirtinimo įrangą, atlygina geležinkelio įmonei (vežėjui) prarastų riedmenų, konteinerių ar specialiosios krovinių tvirtinimo įrangos vertės dydžio nuostolius, jeigu šalys nesusitaria kitaip.

2. Krovinių siuntėjai (gavėjai), sugadinę geležinkelio įmonės (vežėjo) riedmenis, konteinerius ar specialiąją krovinių tvirtinimo įrangą, turi juos suremontuoti.

3. Krovinių siuntėjų (gavėjų) sužalotus riedmenis, konteinerius ar specialiąją krovinių tvirtinimo įrangą gali susiremontuoti ir geležinkelio įmonė (vežėjas). Šiuo atveju siuntėjas (gavėjas) geležinkelio įmonei (vežėjui) atlygina remonto išlaidas.

**66 straipsnis. Krovinių siuntėjų (gavėjų) atsakomybė, jeigu už vežimą, naudojimąsi geležinkelio įmonės (vežėjo) riedmenimis, konteineriais ar specialiąja įranga atsiskaito ne laiku**

Krovinių siuntėjai (gavėjai), per nustatytą laiką neatsiskaitę už vežimą ir su tuo susijusias paslaugas, naudojimąsi geležinkelių riedmenimis, konteineriais ar specialiąja įranga, moka geležinkelio įmonei (vežėjui) krovinių vežimo ir (ar) vežimų organizavimo sutartyje nustatyto dydžio delspinigius. Delspinigiai skaičiuojami nuo laiku nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną.

**67 straipsnis. Pretenzijos ir ieškiniai dėl vežimo**

1. Ieškiniai dėl reikalavimų, kylančių iš vežimo sutarties, pareiškami teismui, jeigu šalių sutartis nenustato kitaip. Ieškovas iki ieškinio pareiškimo gali pateikti pretenziją geležinkelio įmonei (vežėjui). Pretenzija turi būti išnagrinėta per 3 mėnesius nuo jos pateikimo geležinkelio įmonei (vežėjui) dienos.

2. Ieškiniai dėl reikalavimų, atsirandančių iš vežimo sutarties, gali būti pareiškami per vienus metus nuo dienos, kurią ieškovas sužinojo ar turėjo sužinoti apie savo teisių pažeidimą. Pretenzijos pareiškimas pratęsia ieškinio senaties terminą 3 mėnesiams.

## ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. *Neteko galios 2019-12-08.*

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

2. *Neteko galios 2019-12-08.*

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

3. *Neteko galios 2019-12-08.*

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

4. 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/49/EB dėl saugos Bendrijos geležinkeliuose ir iš dalies pakeičianti Tarybos direktyvą 95/18/EB dėl geležinkelio įmonių licencijavimo bei Direktyvą 2001/14/EB dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo, mokesčių už naudojimąsi geležinkelių infrastruktūra ėmimo ir saugos sertifikavimo (Saugos geležinkeliuose direktyva) (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 7 skyrius, 8 tomas, p. 227) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2008 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/110/EB (OL 2008 L 345, p. 62).

5. 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1370/2007 dėl keleivinio geležinkelių ir kelių transporto viešųjų paslaugų ir panaikinant Tarybos reglamentus (EEB) Nr. 1191/69 ir (EEB) Nr. 1107/70 (OL 2007 L 315, p. 1).

6. 2007 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1371/2007 dėl geležinkelių keleivių teisių ir pareigų (OL 2007 L 315, p. 14).

**TAR pastaba.** Vežant keleivius vietinio susisiekimo maršrutais, Reglamento (EB) Nr. 1371/2007 8 straipsnio 2 ir 3 dalių, 21 straipsnio, 24 straipsnio d dalies, atsižvelgiant į 22 ir 23 straipsnius, nuostatos netaikomos iki 2024 m. gruodžio 2 d. Teikiant keleivių vežimo geležinkelių transportu tarptautiniais maršrutais paslaugas, kai didelė dalis šių paslaugų, įskaitant bent vieną sustojimą geležinkelio stotyje pagal tvarkaraštį, suteikiama už Europos Sąjungos valstybės narės ribų, Reglamento (EB) Nr. 1371/2007 nuostatos netaikomos iki 2024 m. gruodžio 2 d.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [XII-1622](#), 2015-04-16, paskelbta TAR 2015-04-30, i. k. 2015-06523

Nr. [XIII-2686](#), 2019-12-13, paskelbta TAR 2019-12-20, i. k. 2019-20857

7. 2010 m. rugsėjo 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 913/2010 dėl konkurencingo krovinių vežimo Europos geležinkeliais tinklo (OL 2010 L 276, p. 22) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1316/2013 (OL 2013 L 348, p. 129).

*Papildyta punktu:*

Nr. [XII-1604](#), 2015-04-09, paskelbta TAR 2015-04-15, i. k. 2015-05813

8. 2012 m. lapkričio 21 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2012/34/ES, kuria sukuriamą bendra Europos geležinkelių erdvė (OL 2012 L 343, p. 32), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/2370 (OL 2016 L 352, p. 1).

*Papildyta punktu:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

9. 2015 m. liepos 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) Nr. 2015/1100 dėl valstybių narių pareigų teikti geležinkelių rinkos stebėjimo ataskaitas (OL 2015 L 181, p. 1).

*Papildyta punktu:*

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

10. 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/797 dėl geležinkelių sistemos sąveikos Europos Sąjungoje (OL 2016 L 138, p. 44).

*Papildyta punktu:*

Nr. [XIII-833](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20053

11. 2016 m. gegužės 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/798 dėl geležinkelių saugos (OL 2016 L 138, p. 102).

*Papildyta punktu:*

Nr. [XIII-833](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20053

12. 2016 m. balandžio 7 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2016/545 dėl procedūrų ir kriterijų, susijusių su pamatiniais susitarimais dėl geležinkelių infrastruktūros pajėgumų paskirstymo (OL 2016 L 94, p. 1).

*Papildyta punktu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

13. 2017 m. lapkričio 22 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2017/2177 dėl galimybės naudotis geležinkelių paslaugų įrenginiais ir su geležinkeliais susijusiomis paslaugomis (OL 2017 L 307, p. 1).

*Papildyta punktu:*

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

*Priedo pakeitimai:*

Nr. [X-653](#), 2006-06-08, Žin., 2006, Nr. [72-2672](#) (2006-06-28)

Nr. [XI-1595](#), 2011-09-22, Žin., 2011, Nr. [121-5703](#) (2011-10-08)

#### **Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [X-653](#), 2006-06-08, Žin., 2006, Nr. [72-2672](#) (2006-06-28)

GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO PATVIRTINIMO, ĮSIGALIOJIMO IR TAIKymo ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 3, 4, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 19, 28, 30, 48 STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO IR PAPILDYMO BEI KODEKSO PAPILDYMO 30(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1595](#), 2011-09-22, Žin., 2011, Nr. [121-5703](#) (2011-10-08)

GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 1, 3, 4, 7, 11, 12, 13, 16, 23, 24, 25, 29, 33 STRAIPSNIŲ, PRIEDO PAKEITIMO IR PAPILDYMO, KODEKSO PAPILDYMO 4(1), 25(1), 33(1) STRAIPSNIAIS IR 8, 27 STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS ĮSTATYMAS

Šio įstatymo 18 straipsnyje išdėstytas Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 33<sup>1</sup> straipsnis galioja iki 2014 m. gruodžio 3 d.

Vežant keleivius vietinio susisiekimo maršrutais, Reglamento (EB) Nr. 1371/2007 8 straipsnio 2 ir 3 dalių, 13, 21, 22, 23, 24 straipsnių nuostatos yra taikomos nuo 2014 m. gruodžio 3 d.

Teikiant keleivių vežimo geležinkelių transportu tarptautiniais maršrutais paslaugas, kai didelė dalis šių paslaugų, įskaitant bent vieną sustojimą geležinkelio stotyje pagal tvarkaraštį, suteikiama už Europos Sąjungos valstybės narės ribų, Reglamentas (EB) Nr. 1371/2007 taikomas nuo 2014 m. gruodžio 3 d.

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XI-1596](#), 2011-09-22, Žin., 2011, Nr. [121-5704](#) (2011-10-08)

GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO PATVIRTINIMO, ĮSIGALIOJIMO IR TAIKymo ĮSTATYMO 2 IR 4 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMAS

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-235](#), 2013-04-18, Žin., 2013, Nr. [46-2242](#) (2013-05-07)

GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO 3, 7, 10, 11, 13, 16, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 31 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR PAPILDYMO, 6, 30, 30(1) STRAIPSNIŲ PRIPAŽINIMO NETEKUSIAIS GALIOS IR KODEKSO PAPILDYMO 10(1), 23(1) STRAIPSNIAIS ĮSTATYMAS

Šis įstatymas, išskyrus 20 straipsnį, įsigalioja 2013 m. liepos 1 d.

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-236](#), 2013-04-18, Žin., 2013, Nr. [46-2243](#) (2013-05-07)

GELEŽINKELIŲ TRANSPORTO KODEKSO PATVIRTINIMO, ĮSIGALIOJIMO IR TAIKymo ĮSTATYMO 4 STRAIPSNIO PAKEITIMO IR PAPILDYMO 4(1) STRAIPSNIU ĮSTATYMAS

Šis įstatymas įsigalioja 2013 m. liepos 1 d.

**Pakeitimai:**

1.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-236](#), 2013-04-18, Žin., 2013, Nr. 46-2243 (2013-05-07), i. k. 1131010ISTA0XII-236

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir taikymo įstatymo 4 straipsnio pakeitimo ir papildymo 4-1 straipsniu įstatymas

2.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1555](#), 2015-03-19, paskelbta TAR 2015-03-23, i. k. 2015-04088

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 10-1 straipsnio pakeitimo įstatymas

3.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1604](#), 2015-04-09, paskelbta TAR 2015-04-15, i. k. 2015-05813

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 3, 29 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymas

4.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1622](#), 2015-04-16, paskelbta TAR 2015-04-30, i. k. 2015-06523

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 1, 3, 4, 7, 11, 12, 13, 16, 23, 24, 25, 29, 33 straipsnių, priedo pakeitimo ir papildymo, Kodekso papildymo 4-1, 25-1, 33-1 straipsniais ir 8, 27 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XI-1595 20 straipsnio pakeitimo įstatymas

5.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1623](#), 2015-04-16, paskelbta TAR 2015-04-30, i. k. 2015-06524

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso papildymo 33-1 straipsniu įstatymas

6.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-1725](#), 2015-05-19, paskelbta TAR 2015-05-28, i. k. 2015-08225

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 3, 10, 10-1, 11, 19, 21, 22, 23-1, 31, 37, 50 ir 54 straipsnių pakeitimo įstatymas

7.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2363](#), 2016-05-19, paskelbta TAR 2016-06-02, i. k. 2016-14733

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 23 ir 23-1 straipsnių pakeitimo įstatymas

8.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XII-2488](#), 2016-06-23, paskelbta TAR 2016-07-04, i. k. 2016-18458

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 3, 4, 4-1, 7, 11, 14, 23, 24, 25, 28, 29 straipsnių, priedo pakeitimo ir Kodekso papildymo 6-1, 7-1 straipsniais, ketvirtuoju-1 skirsniu įstatymas

9.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-268](#), 2017-03-30, paskelbta TAR 2017-04-07, i. k. 2017-05922

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir taikymo įstatymo Nr. IX-2152 4 straipsnio pakeitimo įstatymas

10.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-588](#), 2017-06-30, paskelbta TAR 2017-07-11, i. k. 2017-11957

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 3, 7, 10, 11, 16 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymas

11.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-833](#), 2017-12-05, paskelbta TAR 2017-12-13, i. k. 2017-20053

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 13 straipsnio ir priedo pakeitimo įstatymas

12.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1857](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-03, i. k. 2019-00093

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 3, 10-1, 12 ir 34 straipsnių pakeitimo ir Kodekso papildymo 12-1 straipsniu įstatymas

13.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-1858](#), 2018-12-20, paskelbta TAR 2019-01-08, i. k. 2019-00218

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 3, 4-1, 5, 6-1, 7, 7-1, 9, 10, 14, 23, 23-1, 24, 25, 26, 28, 29, 30-1, 30-2, 30-3, 30-4, 33 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 24-1, 24-2, 24-3, 24-4, 25-1, 25-2, 29-1, 29-2, 29-3, 29-4, 29-5, 29-6, 29-7 ir 29-8 straipsniais įstatymas

14.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2253](#), 2019-06-27, paskelbta TAR 2019-07-03, i. k. 2019-10923

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 29 straipsnio pakeitimo įstatymas

15.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2254](#), 2019-06-27, paskelbta TAR 2019-07-03, i. k. 2019-10924

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 3, 4-1, 5, 6-1, 7, 7-1, 9, 10, 14, 23, 23-1, 24, 25, 26, 28, 29, 30-1, 30-2, 30-3, 30-4, 33 straipsnių ir priedo pakeitimo, Kodekso papildymo 24-1, 24-2, 24-3, 24-4, 25-1, 25-2, 29-1, 29-2, 29-3, 29-4, 29-5, 29-6, 29-7 ir 29-8 straipsniais įstatymo Nr. XIII-1858 21, 22, 28 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymas

16.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2686](#), 2019-12-13, paskelbta TAR 2019-12-20, i. k. 2019-20857

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 1, 3, 4, 7, 11, 12, 13, 16, 23, 24, 25, 29, 33 straipsnių, priedo pakeitimo ir papildymo, Kodekso papildymo 4-1, 25-1, 33-1 straipsniais ir 8, 27 straipsnių pripažinimo netekusiais galios įstatymo Nr. XI-1595 20 straipsnio pakeitimo įstatymas

17.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2685](#), 2019-12-13, paskelbta TAR 2019-12-21, i. k. 2019-20999

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso papildymo 33-2 straipsniu įstatymas

18.

Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas

Nr. [XIII-2176](#), 2019-06-06, paskelbta TAR 2019-06-20, i. k. 2019-09950

Lietuvos Respublikos geležinkelių transporto kodekso 19 straipsnio pakeitimo įstatymas